

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W WĄBRZEŹNIE**

87-200 WĄBRZEŹNO UL. 1 MAJA 46

tel./fax (56) 688-17-55; (56) 688-17-90

**e-mail: sekretariat.psse.wabrzezno@sanepid.gov.pl
www.gov.pl/web/psse-wabrzezno**

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO

POWIATU WĄBRZESKIEGO

W 2022 ROKU

Wąbrzeźno, 31 marzec 2023 r.

POWIAT WĄBRZESKI

Opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie

Pod kierunkiem: Małgorzaty Szreter

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie

Zespół autorski:

Małgorzata Wypij-Olszewska, Agnieszka Michaliszyn, Iwona Foksińska, Arletta Herbowska, Katarzyna Mystkowska, Ewa Maziarka, Wiesław Makowski, Anna Ornowska-Cholewicz, Małgorzata Borowska.

SPIS TREŚCI

str.

WSTĘP	4
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH	5
II. OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ DO ZAOPATRYWANIA W WODĘ I OCENA JAKOŚCI WODY DO SPOZYCIA PRZEZ LUDZI	28
III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, MIEJSCA WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI ORAZ KRYTA PŁYWAŁNIA	35
IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	45
V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	57
VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA HIGIENY PRACY	60
VII. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH	66
VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	70
IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	80
X. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE ORGANÓW PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ	88

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie jak co roku przekazuje Państwu raport przedstawiający ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie wąbrzeskim w 2022 r.

Raport o sytuacji epidemiologicznej i stanie sanitarnym sporządzono w oparciu o analizę sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych oraz wyniki kontroli przeprowadzonych w 2022 r. przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie w ramach sprawowanego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w placówkach ochrony zdrowia, obiektach żywienia zbiorowego, produkcji i obrotu środkami spożywczymi i kosmetykami, placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku i rekreacji, zakładach pracy, a także w obiektach użyteczności publicznej i analizę wyników pobranych próbek wody, żywności i przedmiotów użytku oraz próbek materiału biologicznego od osób chorych.

Do priorytetowych zadań w 2022 r. w dalszym ciągu należała działalność przeciwepidemiczna, wynikająca ze zmieniających się zagrożeń zdrowotnych. Ponadto dużą wagę pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przywiązali również do nadzoru nad środkami zastępczymi i substancjami psychoaktywnymi, monitorowano ochronę ludności przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, raportowano występowanie chorób zakaźnych i zawodowych, sprawowano nadzór nad bezpieczeństwem żywności i wody oraz wypoczynkiem dzieci i młodzieży, a także nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obiektach użyteczności publicznej. Dodatkowo przeprowadzono szereg działań promocyjnych i edukacyjnych na terenie powiatu wąbrzeskiego.

Miniony rok to także kolejny etap procesu cyfryzacji Państwowej Inspekcji Sanitarnej, który polegał między innymi na ciągłym rozwoju Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. SEPIS, który stworzony został na potrzeby przeciwdziałania COVID-19 zapewnił właściwą i kompletną obsługę interesantów, a w przyszłości obejmie również inne obszary działalności, takie jak bezpieczeństwo żywności i wody.

Przekazując w Państwa ręce „Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wąbrzeskiego za 2022 rok” chciałabym podziękować pracownikom Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie za włożony trud w działania na rzecz zdrowia publicznego a także inspekcjom, służbom, instytucjom publicznym, organom administracji rządowej i samorządowej za stałą, owocną współpracę, która w znaczący sposób wpływa na zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie.

Raport przedstawiający ocenę stanu sanitarnego przekazany jest celem zapoznania się i wykorzystania jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu wąbrzeskiego.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie
Małgorzata Szreter

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Państwowa Inspekcja Sanitarna kontynuowała wielokierunkową działalność w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych. Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie zajmowała się m.in. stałym, systematycznym gromadzeniem oraz weryfikacją napływających danych epidemiologicznych dotyczących podejrzeń zakażeń i potwierdzonych chorób zakaźnych, a także danych dotyczących dodatnich wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych, zgonów z powodu chorób zakaźnych, z całkowitym zapewnieniem ochrony danych osobowych. Prowadziła również nadzór epidemiologiczny nad zakażeniami drobnoustrojami alarmowymi, chorobami zakaźnymi, w tym szczególnie niebezpiecznymi lub wysoce zakaźnymi stanowiącymi zagrożenie dla zdrowia publicznego ludności.

Stale i systematyczne gromadzenie oraz weryfikacja napływających danych epidemiologicznych dotyczących zakażeń, chorób zakaźnych, w tym danych o biologicznych czynnikach chorobotwórczych pozwoliło na dokonanie szczegółowej analizy i oceny sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych na terenie powiatu wąbrzeskiego.

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1.1. Zakażenia wywołane przez wirus SARS-CoV-2 (COVID-19)

COVID-19 (od ang. *Coronavirus Disease 2019*) został włączony na listę chorób zakaźnych, podlegających regulacjom ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. Jest to ostra choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, która może przebiegać w postaci zapalenia płuc, ostrego zapalenia oskrzeli oraz zakażenia dolnych dróg oddechowych. Zgodnie z definicją przyjętą na potrzeby nadzoru epidemiologicznego, kliniczne kryteria zakażenia to: kaszel, gorączka, duszności, utrata węchu i smaku o nagłym początku. Zgłaszaniu podlegają wszystkie przypadki zachorowań rozpoznanych klinicznie lub/i laboratoryjnie.

W 2022 r. w powiecie wąbrzeskim zarejestrowano 2014 potwierdzonych i 57 możliwych przypadków zachorowań wywołanych wirusem SARS-CoV-2, współczynnik zapadalności - 6126,05. Hospitalizacji poddano 79 osób. Główne objawy jakie towarzyszyły chorym to wysoka temperatura, kaszel, katar, duszności i osłabienie. Natomiast w 2021 r. w powiecie wąbrzeskim zarejestrowano 2293 przypadki zachorowań wywołanych wirusem SARS-CoV-2 – współczynnik zapadalności (6776,61).

W powiecie wąbrzeskim zarejestrowano 13 ognisk zakażeń wirusem SARS-CoV-2:

- 7 ognisk w zakładach pracy,
- 1 ognisko w DPS,
- 2 ogniska w ZOL,
- 1 ognisko w placówce leczniczej – POZ,
- 2 ogniska w placówkach szkolnych.

Łączna liczba zakażonych w ogniskach to 110 osób.

Współczynnik zapadalności wywołany przez wirus SARS-CoV-2 w powiecie wąbrzeskim wynosił 6126,05 i kształtował się na średnim poziomie w porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego (7283,67). Niższe współczynniki zapadalności zanotowano w powiatach: brodnickim (4751,72), chełmińskim 5204,18 i powiecie golubsko-dobrzyńskim (5794,74). Wyższe wartości współczynnika zapadalności zanotowano w powiecie grudziądzkim (7990,14) i najwyższe w powiecie toruńskim (8250,02).

Raport zakażeń koronawirusem w Polsce dostępny jest na stronie <https://www.gov.pl/web/koronawirus/wykaz-zarazen-koronawirusem-sars-cov-2>. w raporcie zawarte są dane

epidemiologiczne dotyczące m. in. liczby nowych zakażeń, liczby przypadków śmiertelnych, liczby osób na kwarantannie oraz liczby wykonanych testów.

W kontekście zdrowia publicznego duże znaczenie ma realizacja szczepień przeciwko COVID-19, ich skuteczność wobec nowych wariantów SARS-CoV-2 oraz poprawa nadzoru epidemiologicznego, w tym molekularnego, wykrywanie nowych wariantów wirusa o większych zdolnościach do transmisji i działania w celu powstrzymania ich rozprzestrzeniania się.

1.2. Wybrane choroby zakaźne objęte programem szczepień ochronnych

1.2.1. Świnka – nagminne zapalenie przyusznic (B26)

Świnka jest ostrą chorobą wieku dziecięcego, wywoływaną przez wirus z rodziny Paramyxoviridae. Występuje on endemicznie w wielu krajach świata. Ludzie są jedynym rezerwuarem wirusa, który przenosi się z człowieka na człowieka przez bezpośredni kontakt, drogą kropelkową, czasem przez przedmioty zanieczyszczone śliną osób chorych.

Osoba zakażona może zakażać inne osoby przez okres 3 dni przed wystąpieniem objawów do około 9 dni po ich ustąpieniu. Okres inkubacji trwa średnio 16–18 dni. Po nim pojawiają się jedno- lub dwustronne powiększenie ślinianek przyusznych. Mogą wystąpić również objawy ogólne, w tym gorączka, bóle mięśni, pogorszenie samopoczucia, zmniejszenie apetytu. w 30% przypadków świnka przebiega bezobjawowo. Śwince mogą towarzyszyć również powikłania, w tym m.in. zapalenie mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenie jąder (jedno- lub dwustronne), prowadzące nawet do niepłodności, zapalenie jajników, zapalenie sutków, głuchota.

W 2022 r. na terenie powiatu wąbrzeskiego nie zarejestrowano zachorowań na świnkę.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na świnkę w latach 2018–2022:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2018	4	11,60
2019	1	2,92
2020	1	2,93
2021	-	-
2022	-	-

Obowiązkowe szczepienia przeciwko śwince, odrze i różyczce wykonane były zgodnie z programem szczepień ochronnych u dzieci 2 roku życia i 10 roku życia. Wysoki odsetek wyszczepialności dzieci przyczynia się to do utrzymywania odporności zbiorowskiej wśród populacji dzieci i można spodziewać się dalszego ograniczenia zachorowań na świnkę.

1.2.2. Krztusiec (A 37)

Krztusiec jest bakteryjną chorobą zakaźną wywoływaną przez pałeczkę krztuśca Bordetella pertusis. Choroba przenosi się drogą oddechową i cechuje się dużą zaraźliwością – w wyniku kontaktu z osobą chorą zakażeniu ulega do 90% nieuodpornionych osób. w przypadku osób dorosłych zachorowanie ma niecharakterystyczną postać przewlekłego, utrzymującego się powyżej 2 tygodni kaszlu. U dzieci występują natomiast objawy, od których krztusiec wziął swoją nazwę: napadowy, duszący kaszel kończący się charakterystycznym świszczącym wdechem, któremu mogą towarzyszyć wymioty. U niemowląt poniżej 6 miesiąca życia zachorowania mają wyjątkowo ciężki przebieg i mogą kończyć się zgonem. Cykl bezpłatnych,

obowiązkowych szczepień przeciw krztuścowi rozpoczyna się w 2 miesiącu życia dziecka. Ponadto kobietom w ciąży zalecane jest szczepienie przypominające, które pozwala chronić dziecko w okresie przed jego pierwszym szczepieniem.

W 2022 r. w powiecie wąbrzeskim nie zarejestrowano zachorowań na krztusiec.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na krztusiec w latach 2018–2022:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2018	3	8,70
2019	2	5,83
2020	1	2,93
2021	1	2,95
2022	-	-

1.2.3. Ospa wietrzna (B.01)

Ospa wietrzna jest chorobą występującą na całym świecie, wywołuje go wirus ospy i półpaśca (*Varicella-zoster virus* VZV). Ospa wietrzna występuje zwykle u dzieci, bjawia się brakiem łaknienia, bólem głowy, osłabieniem, temperaturą oraz wysypką. Wysypka pojawia się stopniowo i przechodzi od fazy plam do pęcherzyków, krost i krótko utrzymujących się blizn. Wysypka, której towarzyszy świąd występuje na całym ciele, choć początkowo pojawia się na tułowiu. Dodatkowo może też wystąpić powiększenie węzłów chłonnych potylicznych i karkowych. Przebieg ospy wietrznej uważany jest jako łagodny u dzieci – u młodzieży i dorosłych może charakteryzować się znacznym nasileniem objawów. Wirus wywołujący ospę wietrzną szerzy się drogą kropelkową poprzez kontakt bezpośredni lub pośrednio przez kontakt z przedmiotami świeżo zanieczyszczonymi wydzieliną z pęcherzyków od chorej osoby. Ospa wietrzna charakteryzuje się wysoką zaraźliwością.

W 2022 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie zgłoszono 227 zachorowań na ospę wietrzną – współczynnik zapadalności - 690,47. Oznacza to prawie 19-krotny wzrost zachorowań w porównaniu z rokiem ubiegłym. Najwięcej przypadków odnotowano w okresie jesieni i zimy.

Wg wskaźnika płci zachorowało 118 kobiet i 109 mężczyzn, w tym 138 mieszkańców miasta i 89 mieszkańców wsi. Jedna osoba (chłopiec) w wyniku powikłań w postaci zapalenia płuc i ciężkiego przebiegu choroby został skierowany do szpitala.

Zachorowania na ospę wietrzną wystąpiły w następujących grupach wiekowych:

Wiek	2021		2022	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0 – 4	6	50,0	94	41,4
5 – 9	5	41,67	106	46,7
10 – 19	1	8,33	19	8,4
20 – 29	-	-	3	1,3
30 i powyżej	-	-	5	2,2
Razem	12	100	227	100

Powyższe zestawienie bardzo wyraźnie pokazuje, że ospa wietrzna jest typową chorobą wieku dziecięcego, ponieważ przeważająca ilość przypadków dotyczyła przedziału wiekowego 0–9 lat (200 przypadków, co stanowi 88,1% wszystkich zachorowań).

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na ospę wietrzną w latach 2021–2022:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2021	12	35,46
2022	227	690,47

Na ospę chorowały osoby, które nie poddały się wcześniejszemu szczepieniu. W 2022 r. zalecane szczepienie przeciw ospie przyjęły tylko 42 osoby.

Współczynnik zapadalności na ospę wietrzną w 2022 roku w powiecie wąbrzeskim kształtował się na wyższym poziomie (690,47) niż średnia województwa (495,31). Najwyższy wskaźnik zachorowalności wystąpił w powiecie chełmińskim (903,24), najniższy natomiast w powiecie toruńskim (406,83) i brodnickim (481,32).

1.3. Gruźlica

Gruźlica to choroba zakaźna, wywołana przez prątki wchodzące w skład *Mycobacterium tuberculosis complex*. Zmiany gruźlicze mogą występować w różnych narządach ciała. W zależności od miejsca przebywania prątków wyróżniamy gruźlicę płuc, kości, układu moczowego czy węzłów chłonnych. Najczęstszą postacią gruźlicy jest gruźlica płuc. Prątkujący chorzy na gruźlicę płuc stanowią źródło zakażenia dla osób ze swego otoczenia.

Gruźlica jest chorobą, która może wystąpić właściwie u każdego, jednak najczęściej do rozwoju choroby dochodzi u osób w podeszłym wieku, niedożywionych lub nadużywających alkoholu. Aktualnie choroba jest w większości przypadków wyleczalna.

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na gruźlicę w powiecie wąbrzeskim uległa pogorzeniu w stosunku do lat poprzednich. W 2022 roku zarejestrowano 13 przypadków – 3-krotnie więcej niż w roku 2021 i aż 12-krotnie więcej w odniesieniu do rejestracji z 2020 r. Współczynnik zapadalności powiatu wynosi 38,31, zaś województwa kujawsko-pomorskiego 11,68.

Liczba zachorowań i współczynnik zapadalności na gruźlicę w latach 2018-2022:

Rok	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2018	7	20,30
2019	3	8,75
2020	1	2,92
2021	4	11,82
2022	13	38,41

Zachorowania na gruźlicę dotyczyły 7 mężczyzn, spośród których 3 mieszka w mieście, 4 mieszka na wsi oraz 6 kobiet (3 mieszkanki miasta i 3 mieszkanki wsi).

Zakażeni pacjenci podjęli leczenie, odnotowano 6 hospitalizacji w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu oraz 7 w Szpitalu Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu.

Jedno zachorowanie zakończyło się zgonem. Dotyczyło kobiety w wieku 96 lat.

1.4. Grypa i zachorowania grypopodobne

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych, wywoływane przez wirusy grypy. Przyczyną corocznych, sezonowych wzrostów zachorowań na grypę są wirusy grypy typu A i B. Szerzy się drogą kropelkową i powoduje cykliczne epidemie. Choroba, poprzedzona 1-2 dniowym okresem wylegania, manifestuje nagłym uczuciem rozbicia, bólami mięśniowymi, kilkudniową gorączką i różnie nasilonymi objawami ze strony układu oddechowego, jak katar czy suchy kaszel.

Nadzór epidemiologiczny nad grypą opiera się na zgłaszaniu przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę oraz wszystkich rozpoznanych klinicznie ostrych zakażeń dróg oddechowych i zachorowań grypopodobnych, określanych jako „zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę”. Od wielu lat zachorowania te stanowią najliczniejszą grupę wśród chorób podlegających nadzorowi epidemiologicznemu.

W opisywanym okresie sprawozdawczym wykryto 3 przypadki grypy potwierdzone testem molekularnym, współczynnik zapadalności - 9,13 jest niższy od średniej województwa kujawsko-pomorskiego (23,36). Zachorowania dotyczyły dzieci w wieku 0 i 9 lat oraz 1 osoby w wieku 80 lat. Wszyscy chorzy byli hospitalizowani. U jednego pacjenta (kobiety) przebieg choroby był bardzo ciężki, oddychanie wspomagane było respiratorem.

Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności na grypę i choroby grypopodobne w latach 2017–2022:

Rok	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2018	671	1945,55
2019	256	736,60
2020	406	1187,34
2021	4	11,82
2022	3942	11636,6

Zachorowania grypopodobne podlegały analizie z cotygodniowych raportów sprawozdawczych MZ-55. Raporty przesyłane były przez 11 podmiotów leczniczych. W „Sprawozdaniu o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę” za 2022 rok zgłoszono łącznie 3942 przypadki grypy i chorób grypopodobnych (współczynnik zapadalności- 11636,6), w tym pacjentów do 14 roku życia - 2258 (57% ogółu zachorowań). Dobra współpraca ze świadczeniodawcami przełożyła się na sprawozdawczość. Dla porównania w roku 2021 zgłoszono 4 przypadki grypy i chorób grypopodobnych.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego, podobnie jak w latach ubiegłych prowadzony był zintegrowany nadzór epidemiologiczny i wirusologiczny nad grypą w ramach systemu „SENTINEL”, który koordynuje Krajowy Ośrodek ds. Grypy w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny w Warszawie. W ramach nadzoru pobrano 6 wymazów od pacjentów objawowych. Wynik negatywny.

W programie tym w sezonie epidemicznym 2021/2022 brały udział 2 podmioty lecznicze:

1. *Przychodnia KEMED, ul. Matejki 20C, 87-200 Wąbrzeźno.*
2. *Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICUS” ul. Gen. Pruszyńskiego 10, 87-200 Wąbrzeźno.*

1.5. Zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane przez czynniki biologiczne

Choroby przenoszone drogą pokarmową to szeroka grupa jednostek chorobowych różniących się zarówno wywołującymi je patogenami jak i objawami klinicznymi, a ich wspólną cechą jest droga zakażenia. Jest to grupa chorób o bardzo istotnej roli w zdrowiu publicznym, w tym jako podstawowego wskaźnika bezpieczeństwa żywności i poziomu stanu sanitarno-higienicznego gospodarstw domowych, miejsc przyrządzania i serwowania posiłków w ramach żywienia zbiorowego oraz miejsc produkcji żywności, w tym produkcji pierwotnej.

Do chorób przenoszonych drogą pokarmową zalicza się zarówno choroby odzwierzęce przenoszone poprzez żywność, które są najpowszechniejszą przyczyną zakażeń w tej grupie schorzeń, jak również występujące wyłącznie tylko u człowieka, takie jak zakażenia rotawirusowe, norowirusowe a także wirusowe zapalenie wątroby typu A. w przypadku grupy chorób bakteryjnych zapobieganie przed zachorowaniem polega na przestrzeganiu zasad bezpiecznego przygotowywania żywności, natomiast przed wirusowym zapaleniem wątroby typu A dodatkowo można skutecznie chronić się poprzez szczepienia ochronne.

Mimo obserwowanej w ostatnich latach poprawy w tym zakresie, zachorowania na zatrucia pokarmowe wymagają czujności i podejmowania działań prewencyjnych, mających na celu podniesienie standardów sanitarnych w placówkach żywienia zbiorowego i zachowań prozdrowotnych w środowiskach rodzinnych.

1.5.1. Zakażenia bakteryjne

1.5.1.1. Zakażenia pokarmowe wywołane bakterią *Salmonelli*

U człowieka możliwe jest zarówno zakażenie objawowe, jak i bezobjawowe nosicielstwo bakterii.

W 2022 r. zarejestrowano 3 zachorowania wywołane pałeczką *Salmonelli* – współczynnik zapadalności - 9,13. W roku poprzednim wystąpiło 6 przypadków zachorowań – współczynnik zapadalności - 23,25.

W 2022 r. zachorowały 2 dziewczynki (w wieku 2 i 6 lat) oraz 1 chłopiec (8 lat). W dwóch przypadkach zachorowań z kału chorych wyizolowano pałeczki *Salmonella Enteritidis*.

W trakcie wywiadów epidemiologicznych ustalono, że domniemanym źródłem zakażenia najczęściej mógł być:

- brak higieny podczas przygotowywania posiłków,
- nieprawidłowa obróbka termiczna posiłków,
- niezachowanie łańcucha chłodniczego potraw.

W większości przypadków spożywanymi produktami były jajka, mleko, mięso drobiowe.

Wszystkie zachorowania wymagały hospitalizacji. Dwie hospitalizacje odbyły się w Szpitalu Powiatowym w Brodnicy, jedna w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu.

W powiecie wąbrzeskim zapadalność na zakażenia pokarmowe wywołane bakterią *salmonelli* wyniosła - 9,13 i była na jednym z niższych wartości w porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego. Podobnie na niskim poziomie współczynnik zapadalności wystąpił w powiecie grudziądzkim (10,07). Pozostałe powiaty zanotowały wyższą wartość współczynnika (rosnąco):

- województwo kujawsko-pomorskie - 11,98,
- powiat brodnicki - 12,80,
- powiat chełmiński - 14,08,
- powiat toruński - 19,39,
- powiat golubsko-dobrzyński - 41,24 – najwyższy współczynnik.

W 2022 r. na terenie powiatu wąbrzeskiego nie zarejestrowano ognisk zatruć pokarmowych wywołanych przez bakterię salmonella.

1.5.1.2. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridioides difficile

W 2022 r. do PSSE w Wąbrzeźnie wpłynęło 14 zgłoszeń zachorowań wywołanych przez bakterię Clostridioides difficile - współczynnik zapadalności 42,58. W 2021 r. zarejestrowano 4 przypadki zakażenia wywołanego przez Clostridioides difficile – współczynnik zapadalności 11,82.

W 2022 r. zachorowało 10 kobiet i 4 mężczyzn (5 mieszkańców miasta i 9 mieszkańców wsi), wszyscy chorzy byli w wieku powyżej 50 lat, hospitalizacji wymagało 5 osób.

Główne objawy to: bóle brzucha, luźne stolce, gorączka. Badania diagnostyczne kału wykazały obecność toksyny A i/lub B oraz antygeny GDH.

Prawdopodobną przyczyną zachorowania były częste bądź długotrwałe hospitalizacje, przyjmowanie dużej ilości antybiotyków, które spowodowało zniszczenie flory jelitowej chorych i rozwój mniej wrażliwych bakterii na antybiotyki - Clostridioides difficile.

Zachorowania wystąpiły w następujących grupach wiekowych:

Wiek	2021		2022	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0-69	-	-	2	14,3
70-79	1	25	4	28,6
80-89	1	25	8	57,1
90 i powyżej	2	50	-	-
Razem	4	100	14	100

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridioides difficile w latach 2021–2022:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2021	4	11,82
2022	14	42,58

W przedstawianym okresie sprawozdawczym nastąpił 3-krotny wzrost wykrytych i zgłoszonych przypadków zakażenia układu pokarmowego bakterią Clostridioides difficile.

Współczynnik zapadalności zachorowań wywołanych przez Clostridium difficile w powiecie wąbrzeskim osiągnął średnią wartość 42,58, natomiast w województwie kujawsko-pomorskim 69,30. Najniższy współczynnik odnotowano w powiecie golubsko-dobrzyńskim - 18,37, w pozostałych powiatach przedstawia się następująco:

- powiat chełmiński - 20,12,
- powiat toruński - 30,37,
- powiat brodnicki - 49,92,
- powiat grudziądzki - 67,42,
- województwo kujawsko-pomorskie - 69,30 - najwyższa wartość.

1.5.1.3. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe - nieokreślone

W 2022 r. nie zarejestrowano zachorowań na inne bakteryjne zatrucia pokarmowe nieokreślone.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na inne bakteryjne zatrucia pokarmowe nieokreślone w latach 2019–2022:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2019	3	8,72
2020	1	2,93
2021	5	14,78
2022	-	-

1.5.1.4. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Yersinia enterocolitica*

Jersinioza jest rzadką bakteryjną chorobą odzwierzęcą, którą wywołują dwa enteropatogenne gatunki Gram-ujemnych pałeczek z rodzaju *Yersinia*: *Yersinia enterocolitica* oraz *Yersinia pseudotuberculosis*. Rezerwuarem tych bakterii spokrewnionych z pałeczkami *Salmonella* są świnie oraz inne zwierzęta dzikie i domowe. Zakażenie przenosi się na ludzi zazwyczaj drogą pokarmową przez skażone pożywienie. Występują zarówno zachorowania sporadyczne, jak i ogniska zachorowań pochodzących z jednego źródła. Jersinioza najczęściej przebiega jako zapalenie jelita cienkiego lub zapalenie jelita cienkiego i grubego, z ostrą biegunką, która ustępuje samoistnie (najczęściej przy zakażeniu *Yersinia enterocolitica*).

W 2022 r. nie zarejestrowano zachorowań na inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Yersinia enterocolitica*.

1.5.2. Zakażenia wirusowe

1.5.2.1. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy (A 08.0)

Rotawirusy są to małe, kuliste wirusy, należące do rodziny Reoviridae. Nazwa pochodzi od ich okrągłego kształtu (łac. rota - koło). Tworzą siedem oddzielnych grup antygenowych od A do G. Zakażenia powodują grupy A, B i C. Najpowszechniej występuje grupa A. Do zakażeń dochodzi najczęściej w miesiącach zimowych oraz wiosennych.

Zakażenie może mieć różny przebieg od postaci bezobjawowej przez skąpoobjawową po pełnoobjawowy nieżyt żołądkowo-jelitowy. Są główną przyczyną biegunek u niemowląt i małych dzieci. Do typowych objawów nieżytu żołądkowo-jelitowego wywołanego przez rotawirusy należy: wodnista biegunka, często ze śluzem, gorączka, wymioty, ból brzucha.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w roku 2022 r. zarejestrowano 19 zachorowań na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy – współczynnik zapadalności 57,79. Dla porównania w 2021 r. zakażonych zostało 9 osób, współczynnik zapadalności - 26,6.

Wg wskaźnika płci zachorowało 8 mężczyzn i 11 kobiet. Mieszkańców miasta było 11 a wsi 8. Wszystkie dzieci wymagały hospitalizacji, które odbyły się w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu. W kale wszystkich zarejestrowanych przypadków stwierdzono obecność rotawirusów.

**Zachorowania na zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy wystąpiły
w następujących grupach wiekowych:**

Wiek	2021		2022	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0-4	6	66,7	17	89,5
5-10	2	22,2	2	10,5
11-19	-	-	-	-
20-49	-	-	-	-
50-59	-	-	-	-
60 i więcej	1	11,1	-	-
Razem	9	100	19	100

Na podstawie przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych stwierdzono, że do zakażenia mogło dojść w wyniku:

- braku higieny podczas spożywania posiłków,
- spożycia niemytych owoców,
- braku przestrzegania zasad higieny osobistej,
- spożycie nieprzegotowanej wody.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na rotawirusy w latach 2021–2022 :

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2020	2	5,86
2021	9	26,6
2022	19	57,79

W 2022 r. nastąpił 2-krotny wzrost zachorowań na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy w porównaniu do roku ubiegłego.

Współczynnik zapadalności na zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy w powiecie wąbrzeskim wyniósł 57,79 i osiągnął najniższą wartość w porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego, które kształtowały się następująco (odpowiednio rosnąco):

- powiat toruński (84,66),
- powiat golubsko-dobrzyński (84,78),
- województwo kujawsko-pomorskie (97,63),
- powiat brodnicki (116,49),
- powiat grudziądzki (128,65),
- powiat chełmiński (128,7).

1.5.2.2. Wirusowe zakażenia jelitowe - norowirusowe

Norowirusy są częstą przyczyną występowania zakażeń pokarmowych u ludzi, objawiających się takimi dolegliwościami jak wymioty, biegunka i bóle brzucha. Rzadziej występuje gorączka, dreszcze i bóle

głowy. Okres zakażenia do chwili wystąpienia objawów jest krótki i wynosi od 12 do 48 godzin od momentu zakażenia. Zachorowania z reguły charakteryzują się łagodnym przebiegiem, ale mogą też wystąpić nagle i powodować duże odwodnienie. Wyzdrowienie następuje najczęściej w przeciągu jednego do trzech dni.

W roku 2022 zarejestrowano 5 przypadków zachorowania na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez norowirusy – współczynnik zapadalności 15,21. W 2021 r. zarejestrowano 4 przypadki, współczynnik zapadalności - 11,82.

W 2022 r. zakażone osoby to dzieci (4 chłopców i 1 dziewczynka), trzech mieszkańców wsi i dwóch mieszkańców miasta. Wszyscy hospitalizowani byli w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu. Jednostkę chorobową rozpoznano na podstawie objawów klinicznych i przeprowadzonych badań wirusologicznych, w trakcie których u kale chorych stwierdzono obecność norowirusów.

Możliwym źródłem zakażenia było niezachowanie higieny podczas przygotowywania posiłków.

Współczynnik zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe – wywołane przez norowirusy w powiecie wąbrzeskim wynosi 15,21 i jest najniższy w porównaniu do pozostałych powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego. Zarejestrowano następujące wartości (rosnąco):

- powiat chełmiński - 18,11,
- województwo kujawsko-pomorskie - 21,67,
- powiat golubsko-dobrzyński - 25,2,
- powiat grudziądzki - 27,12,
- powiat brodnicki - 32,
- powiat toruński - 39,13 – wskaźnik najwyższy.

1.5.2.3 Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone

W 2022 r. zarejestrowano 5 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone, wywołane przez adenowirusy, współczynnik zapadalności - 15,21. Natomiast w 2021 r. zarejestrowano 1 zachorowanie na wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone, współczynnik zapadalności - 2,95.

W 2022 r. zachorowanie dotyczyło jednej dziewczynki i czterech chłopców, wszyscy to mieszkańcy wsi. Osoby zakażone odbyły hospitalizację w:

- Zespole Opieki Zdrowotnej w Brodnicy im. R. Czerniakowskiego (2 osoby),
- Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu (2 osoby),
- Szpitalu Powiatowym Sp. z o.o. w Chełmży (1 osoba).

Do zakażenia mogło dojść z powodu braku zachowania higieny podczas przygotowywania i spożywania posiłków.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na adenowirusów w latach 2018–2022:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2018	10	28,99
2019	3	8,75
2020	2	5,86
2021	1	2,95
2022	5	15,21

Współczynnik zapadalności na wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone w powiecie wąbrzeskim (15,21) odnotowano na najniższym poziomie w stosunku do powiatów ościennych oraz województwa kujawsko-pomorskiego. Zarejestrowano następujące wartości (rosnąco):

- powiat chełmiński - 20,12

- województwo kujawsko-pomorskie - 25,45
- powiat toruński - 26,5
- powiat golubsko-dobrzyński - 36,66
- powiat brodnicki - 38,4
- powiat grudziądzki - 42,62 – najwyższy współczynnik.

1.5.2.4. Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone (A 08.4)

W 2022 r. zarejestrowano 42 przypadki zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe – nieokreślone, współczynnik zapadalności - 127,75. Natomiast w 2021 r. zarejestrowano 11 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe – nieokreślone, współczynnik zapadalności - 32,51.

W 2022 r. zachorowania dotyczyły 22 kobiet i 20 mężczyzn, w tym 22 mieszkańców miasta i 20 mieszkańców wsi. Zgłoszenia dotyczyły zazwyczaj osób z krótkotrwałą biegunką, która w ocenie lekarza jest leczona objawowo i nie wymaga hospitalizacji. U pacjentów nie przeprowadzono dalszych badań diagnostycznych kału.

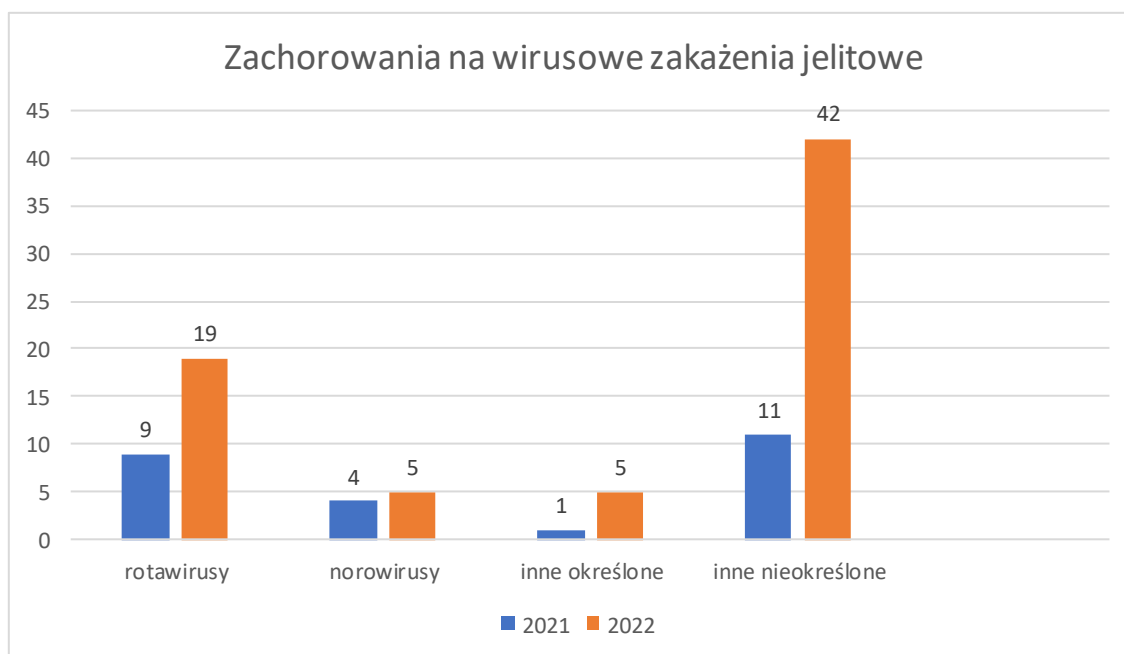
Zachorowania na zakażenia jelitowe nieokreślone wystąpiły w następujących grupach wiekowych:

Wiek	2021		2022	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0-4	3	27,30	4	9,52
5-9	-	-	2	4,76
10-19	1	9,10	3	7,14
20-29	4	36,4	9	21,43
30-39	1	9,10	6	21,43
40-59	2	18,1	8	19,05
60 i powyżej	-	-	10	23,81
Razem	11	100	42	100

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na zakażenia jelitowe nieokreślone w latach 2018–2022:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2018	44	28,99
2019	55	160,36
2020	18	52,76
2021	11	32,51
2022	42	127,75

Współczynnik zapadalności na wirusowe zakażenia jelitowe – nieokreślone na terenie powiatu wąbrzeskiego był bardzo wysoki (127,75) w porównaniu do powiatów ościennych oraz województwa kujawsko-pomorskiego. Kolejny wysoki współczynnik odnotowano w powiecie brodnickim (84,49), natomiast w pozostałych powiatach wartości te były dużo niższe: grudziądzki (2,32), toruński (0,65), w powiatach golubsko-dobrzyńskim i chełmińskim nie wystąpiły w/w zachorowania a średnia województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła (7,11).

1.5.2.5. Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe bliżej nieokreślone o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (A09)

W 2022 r. zarejestrowano 20 przypadków zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – współczynnik zapadalności 60,83. W 2021 r. stwierdzono 12 przypadków tej choroby – współczynnik zapadalności 35,46.

Z 20 zachorowań na powyższą jednostkę chorobową 5 dotyczyło dzieci do lat 2 - współczynnik zapadalności 900,9. Najwięcej zachorowań – 45% przypadków dotyczyło dzieci w wieku do 4 lat, podobnie jak w roku ubiegłym. Wg wskaźnika płci zachorowało 17 kobiet i trzech mężczyzn, z czego 10 osób to mieszkańcy miasta i 10 to mieszkańcy wsi.

Z 20 zachorowań 11 pacjentów było hospitalizowanych w:

- Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu (8 osób),
- Szpitalu Powiatowym Sp. z o.o. w Chełmży (2 osoby),
- Szpitalu Uniwersyteckim w Bydgoszczy (1 osoba).

Zachorowania wystąpiły w następujących grupach wiekowych:

Wiek	2021		2022	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0-4	6	50	9	45
5-9	3	25	-	-

10-19	2	16,7	4	20
20-29	-	-	3	15
30-39	-	-	2	10
40-49	-	-	1	5
50-59	-	-	-	-
65 i powyżej	1	8,3	1	5
Razem	12	100	20	100

Podczas przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych ustalono, że do zakażenia mogło dojść w wyniku:

- braku higieny podczas sporządzania mieszanki mlecznej,
- spożycia niemytych owoców lub warzyw,
- braku zachowania higienicznych zasad przygotowywania posiłków,
- spożywania nieświeżej lub nieprawidłowo przechowywanej żywności.

Współczynnik zapadalności na biegunkę o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w powiecie wąbrzeskim kształtował się na średnim poziomie (60,83) w porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego. Niższe wartości współczynnika zapadalności wystąpiły w powiecie toruńskim (35,22) i chełmińskim (48,28). Pozostałe powiaty odnotowały wyższe wartości (rosnąco):

- województwo kujawsko-pomorskie (69,20),
- powiat brodnicki (89,61),
- powiat golubsko-dobrzyński (100,82),
- powiat grudziądzki (210,79) – najwyższa wartość.

1.5.2.6. Wirusowe zapalenie wątroby typu A

Wirusowe zapalenie wątroby typu A nazwane potocznie „żółtaczką pokarmową” jest chorobą najczęściej o ostrym przebiegu. Wywołuje ją wirus HAV (Hepatitis A Virus), który przenosi się głównie drogą pokarmową.

W 2022 roku odnotowano jeden przypadek zachorowania na wyżej wymienioną jednostkę chorobową, zapadalność - 3,04. Zachorowała kobieta w wieku 69 lat, mieszkanka wsi. Zakażona mieszkała sama, nie potrafiła wskazać źródła zakażenia. Hospitalizowana była z powodu bólu brzucha, podwyższonych parametrów wątrobowych, cholestazy.

Na terenie powiatu profilaktycznie zaszczepiły się 32 osoby przeciw WZW typu A.

1.6. Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek

1.6.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (wzw B) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HBV (Hepatitis B Virus). Wirus HBV jest ok. 100 razy bardziej zakaźny niż HIV. Jednocześnie jest bardziej odporny na czynniki środowiska i środki chemiczne. WZW B może przebiegać bez symptomatycznych objawów ostrej czy przewlekłej infekcji. Ostra infekcja może przebiegać z objawami o nasileniu średnim do bardzo ciężkiego. U dzieci WZW B przebiega zwykle bezobjawowo z tendencją do przechodzenia w postać przewlekłą, odwrotnie jak u osób w podeszłym wieku, wśród których wskaźnik umieralności z powodu ostrej

postaci może sięgać 2%. Przewlekłe zapalenie wątroby (dotyczące >30% dzieci i <5% dorosłych) powoduje wysokie ryzyko marskości wątroby (25%) lub raka (5%). Ponadto chorzy ci stanowią rezerwuuar wirusa. Nosicielstwo wirusa zwykle utrzymuje się przez całe życie. Okres wylęgania choroby jest dość długi i wynosi przeciętnie 60–90 dni (czasem 6 miesięcy i dłużej).

W 2022 r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie zarejestrowano 4 zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B postać BNO – współczynnik zapadalności - 12,17. Natomiast w 2021 r. zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu BNO – przypadki potwierdzone laboratoryjnie – współczynnik zapadalności 14,78.

Wg czynnika płci w 2022 r. zachorowały 3 kobiety oraz 1 mężczyzna, z czego 2 osoby mieszkają na wsi i 2 w mieście. W surowicy krwi chorych stwierdzono obecność markerów HbsAg. Pacjenci byli leczeni ambulatoryjnie.

Prawdopodobnym źródłem zakażeń wirusem zapalenia wątroby typu B były:

- zabiegi medyczne, chirurgiczne,
- kontakt domowy (kontakt z osobą chorą na wzv typu B),
- iniekcje,
- zabiegi stomatologiczne,
- zabiegi kosmetyczne,
- zabiegi fryzjerskie.

Osoby z kontaktu z chorymi skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/WZW typu B.

W powiecie wąbrzeskim współczynnik zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B osiągnął wyższą wartość (12,17) niż średnia województwa kujawsko-pomorskiego (9,15). W powiecie golubsko-dobrzyńskim nie zarejestrowano wzv typu B, pozostałe powiaty ościenne odnotowały następujące współczynniki:

- powiat brodnicki - 5,12,
- powiat toruński - 10,02,
- powiat chełmiński - 18,11,
- powiat grudziądzki - 24,80 – najwyższa wartość.

1.6.2 Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Przebieg zachorowania na WZW typu C jest bardziej skryty niż w przypadku pozostałych WZW. Okres inkubacji trwa od 1–5 miesięcy (średnio 7–8 tygodni). U osób zakażonych pojawiają się przewlekłe następstwa choroby, w tym m.in. przewlekłe zapalenie wątroby, marskość, pierwotny rak wątroby.

W 2022 r. w powiecie wąbrzeskim zarejestrowano 2 zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu C – współczynnik zapadalności 6,08. W roku ubiegłym również były 2 zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu C – współczynnik zapadalności 8,87. Nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby B+C tzw. mieszanych.

Na wirusowe zapalenie wątroby typu C w 2022 r. zachorowały 2 kobiety, 1 mieszkanka wsi i 1 mieszkanka miasta. W surowicy krwi chorych wykryto obecność kwasu nukleinowego wirusa zapalenia wątroby typu C. Chorzy nie byli hospitalizowani.

Źródłem zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu C mogły być:

- kontakt z osobą zakażoną wirusem zapalenia wątroby typu C,
- zabiegi medyczne,
- iniekcje,
- zabiegi stomatologiczne,
- zabiegi fryzjerskie,
- zabiegi kosmetyczne.

1.7. Choroby inwazyjne

1.7.1. Płonica (szkarlatyna) – (A 38)

Płonica potocznie zwana szkarlatyną jest chorobą zakaźną bakteryjną, wywołaną przez paciorkowce z grupy A. Bakterie najczęściej przenoszona się drogą kropelkową, możliwe jest również zakażenie poprzez odzież i sprzęt używany przez chorego.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w 2022 r. odnotowano 15 przypadków płonicy (współczynnik zapadalności 45,63). Zachorowało 11 chłopców i 4 dziewczynki. Zachorowania przebiegały bez powikłań i były leczone ambulatoryjnie. Wszystkie przypadki zarejestrowano na podstawie objawów klinicznych i sklasyfikowano jako możliwe.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na płonicę w latach 2021–2022 :

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2021	2	5,91
2022	15	45,63

Zachorowania na płonicę wystąpiły w następujących grupach wiekowych:

Wiek	2021		2022	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0 – 4	-	-	4	26,7
5 – 9	2	100	9	60
10-19	-	-	2	13,3
Razem	2	100	15	100

Dane zestawione w tabeli bardzo wyraźnie wskazują, że płonica (podobnie jak ospa wietrzna) jest typową chorobą wieku dziecięcego, ponieważ dotyczy głównie przedziału wiekowego 0 – 9 lat.

W powiecie wąbrzeskim zapadalność na płonicę (45,63) kształtowała się na dość wysokim poziomie w porównaniu do średniej województwa kujawsko-pomorskiego, gdzie współczynnik wyniósł (25,35). W powiatach ościennych zachorowalność kształtowała się różnorodnie. W powiecie golubsko-dobrzyńskim współczynnik zapadalności był bardzo wysoki (144,35), a w pozostałych powiatach znacznie niższy: toruńskim (31,99), grudziądzkim (22,47), brodnickim (5,12) i chełmińskim (4,02).

1.7.2. Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna - Róża (A 46)

Różę wywołują paciorkowce, które przenikają do ludzkiego organizmu na skutek urazów mechanicznych. Jest ostrym stanem zapalnym skóry i tkanki podskórnej charakteryzującym się wysoką temperaturą ciała, nagłym i szybkim przebiegiem. Róża może powodować poważne zaburzenia ogólnoustrojowe.

W 2022 r. zarejestrowano 11 osób chorujących na różę – współczynnik zapadalności 33,46. Zachorowało 7 kobiet i 4 mężczyzn, w tym 6 osób mieszkała w mieście, a 5 mieszkała na wsi. Osoby chore były leczone ambulatoryjnie.

W latach 2019-2022 zachorowania na różę wystąpiły w następujących grupach wiekowych:

Wiek	2019		2020		2021		2022	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
20-29	-	-	-	-	-	-	-	-
30-39	1	10	-	-	-	-	-	-
40-49	2	20	-	-	-	-	1	9,1
50-59	1	10	-	-	-	-	2	18,2
60 i powyżej	6	60	7	100	2	100	8	72,7
Razem	10	100	7	100	2	100	11	100

W opisywanym okresie sprawozdawczym liczba zarejestrowanych przypadków róży wzrosła aż 5-krotnie w stosunku do roku ubiegłego i dotyczyła głównie osób powyżej 50 roku życia. Zachorowania zgłoszono na podstawie objawów klinicznych, bez wykonywania badań laboratoryjnych.

Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności na różę w latach 2018-2022:

Rok	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2018	8	23,20
2019	10	29,16
2020	7	20,52
2021	2	5,91
2022	11	33,46

Współczynnik zapadalności na różę w powiecie wąbrzeskim w 2022 r. był bardzo wysoki - 33,46, gdzie średnia województwa kujawsko-pomorskiego wynosiła 7,71. Niższe współczynniki zapadalności zarejestrowano w pozostałych powiatach ościennych: powiecie grudziądzkim (27,12), golubsko-dobrzyńskim (6,87), toruńskim (6,46), brodnickim (6,40); chełmińskim (6,03).

1.7.3. Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*

Inwazyjną Chorobę Pneumokokową wywołuje *Streptococcus pneumoniae*, będący przyczyną wielu zespołów klinicznych zależnie od miejsca zakażenia (np. ostre zapalenie ucha środkowego, zapalenie płuc, posocznica, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych). Przebieg choroby jest zróżnicowany, od często nawracających zakażeń górnych dróg oddechowych do ciężkiej, inwazyjnej postaci zapalenia płuc z posocznicą o powikłanym przebiegiem.

W 2022 r. zarejestrowano 4 zachorowania na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* inwazyjną – współczynnik zapadalności - 12,17. W 2021 r. zarejestrowano 1 zachorowanie na terenie powiatu wąbrzeskiego.

Dwa przypadki dotyczyły posocznicy (mężczyzna w wieku 72 lat i dziewczynka w wieku 2 lat). Dwa - zapalenie płuc (J13), na które zachorowała kobieta (lat 71) i mężczyzna (lat 64). Wszyscy są mieszkańcami miasta, hospitalizowani byli w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu..

Współczynnik zapadalności na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* ogółem w powiecie wąbrzeskim osiągnął średnią wartość (12,17) w porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego (6,21). Najniższe współczynniki zapadalności zanotowano w powiatach: brodnickim (2,56) i toruńskim (4,52). W powiecie grudziądzkim zarejestrowano najwyższy współczynnik zapadalności (21,7). W dwóch pozostałych powiatach chełmińskim i golubsko-dobrzyńskim nie zarejestrowano tego typu zachorowań.

1.7.4. Borelioza

Czynnikiem etiologicznym wywołującym chorobę są bakterie *Borrelia burgdorferi*. Specyficznym objawem jest wystąpienie tzw. rumienia wędrującego. Następnie choroba może „zaatakować” wiele układów, m.in. nerwowy czy kostno-stawowy. Naturalnym miejscem bytowania kleszczy – nosicieli bakterii są tereny zielone oraz obszary leśne.

W roku 2022 odnotowano 7 zachorowań na boreliozę (2 kobiety i 5 mężczyzn). Współczynnik zapadalności - 21,29. U wszystkich pacjentów pierwszym objawem był rumień wędrujący. W roku 2021 nie odnotowano żadnego potwierdzonego przypadku.

Współczynnik zapadalności na Boreliozę z Lyme dla powiatu wąbrzeskiego w 2022 r. osiągnął niższą wartość (21,29) w porównaniu do średniej województwa kujawsko-pomorskiego (26,25). Najniższy współczynnik zapadalności zarejestrowano w powiecie brodnickim (8,96), następnie rosnąco w powiecie toruńskim (19,71), powiecie golubsko-dobrzyńskim (22,91). Najwyższy współczynnik zapadalności osiągnął powiat grudziądzki (55,02). W powiecie chełmińskim nie zarejestrowano zachorowań.

1.8. Neuroinfekcje

1.8.1. Bakteryjne zapalenie opon mózgowych – określone i nieokreślone

W 2022 r. zarejestrowano 1 zachorowanie na bakteryjne zapalenie opon mózgowych – nieokreślone i 1 zachorowanie na bakteryjne zapalenie opon mózgowych – określone.

Bakteryjne zapalenie opon mózgowych – nieokreślone dotyczyło kobiety w wieku 32 lat, mieszkającej w mieście. Kobieta trafiła do szpitala z następującymi objawami: gorączka, zawroty i ból głowy.

Na bakteryjne zapalenie opon mózgowych – określone zachorował mężczyzna w wieku 66 lat, mieszkający na wsi. W płynie mózgowo-rdzeniowym wyizolowano *Streptococcus aureus*. Mężczyzna z neurologicznymi objawami hospitalizowany był początkowo w Nowym Szpitalu w Wąbrzeźnie, później w Świeciu.

Dla porównania w roku 2021 zarejestrowano 1 zachorowanie na bakteryjne zapalenie opon mózgowych – nieokreślone – współczynnik zapadalności (2,95)

1.9. Choroby odzwierzęce

1.9.1. Osoby szczepione p/wścieklicznie

W 2022 r. szczepieniom p/wścieklicznie poddano 11 osób – współczynnik zapadalności (33,46), 10 osób poddano pełnemu cyklowi szczepień p/wścieklicznie w Wojewódzkiej Przychodni Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych przy Wojewódzkim Szpitalu Obserwacyjno-Zakaźnym w Toruniu, ul. Krasińskiego 4/4a.

Jedna osoba została zaszczepiona w Punkcie Szczepień w Wojewódzkim Szpitalu Obserwacyjno-Zakaźny im. Tadeusza Borowicza w Bydgoszczy.

Szczepienia p/wściekliznie w 2021 r. oraz 2022 r. wdrożono w następujących przypadkach:

Zwierzęta domowe/ dzikie 2021 r.			Zwierzęta dzikie/ dzikie 2022 r.		
Liczba zwierząt	W tym z potwierdzoną wścieklizną	Ilość osób zaszczepionych	Liczba zwierząt	W tym z potwierdzoną wścieklizną	Ilość osób zaszczepionych
4 koty 4 psy	0	8 osób	2 koty 6 psów 1 borsuk 1 mysz 1 szczur	0	11 osób

Styczność i narażenie na wściekliznę w 2022 r. w przeciwieństwie do roku ubiegłego było udziałem nie tylko zwierząt domowych – kotów i psów ale również zwierząt dzikich. Styczność z martwym borsukiem oraz dwa ugryzienia przez mysz i szczura.

Liczba osób szczepionych p/wściekliznie z terenu powiatu wąbrzeskiego w latach 2018–2022:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2018	10	28,99
2019	5	14,53
2020	8	23,45
2021	8	23,64
2022	11	33,46

W ramach szczepień uwolnionych z rezerwy zaszczepiono 10 osób przeciw wściekliznie. Byli to głównie pracownicy straży miejskiej.

Współczynnik zapadalności osób, które poddane były szczepieniom przeciw wściekliznie po pokąsaniu przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę lub zanieczyszczone śliną tych zwierząt w powiecie wąbrzeskim (33,46) osiągnął średnią wartość podobnie jak średnia województwa kujawsko-pomorskiego (19,74).

W powiatach ościennych współczynnik zapadalności kształtował się na różnym poziomie:

- powiat golubsko-dobrzyński - 9,17
- powiat chełmiński - 10,06
- powiat brodnicki - 14,08
- powiat grudziądzki 16,27
- powiat toruński - 29,08.

1.9.2. Osoby nieszczepione p/wściekliznie

W 2022 r. zarejestrowano 45 zgłoszeń pokąsań osób przez zwierzęta domowe lub bezpańskie - współczynnik zapadalności 132,84. W 2021 r. zarejestrowano 31 zgłoszeń pokąsań osób przez zwierzęta domowe lub bezpańskie – współczynnik zapadalności 91,62.

Osoby te nie zostały zaszczepione p/wściekliznie z uwagi na to, że były to zwierzęta znane (właściciele wykazali się aktualnymi szczepieniami psów p/wściekliznie) lub zwierzęta domowe bez

obowiązku szczepienia p/wściekliznie (koty). Wszystkie zwierzęta poddane były obserwacji weterynaryjnej po 5, 10 i 15 dniach od daty pokąsania.

Czteroosobowa rodzina miała kontakt z kotem, który wykazywał niepokojące objawy (ślinotok, drgawki). Badania przeprowadzone w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Bydgoszczy, w Zakładzie Higieny Weterynaryjnej im. prof. Kazimierza Panka w Bydgoszczy wykluczyły wściekliznę. W ramach współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Wąbrzeźnie, po pisemnym zawiadomieniu o zaistniałym zdarzeniu pokąsania, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wąbrzeźnie otrzymuje na piśmie decyzję o poddaniu obserwacji danego zwierzęcia, a następnie świadectwo lekarsko-weterynaryjne kończące całe postępowanie.

Liczba osób nieszczepionych p/wściekliznie z terenu powiatu wąbrzeskiego w latach 2020–2022:

Rok	Liczba pokąsań ogółem	Współczynnik zapadalności	W tym pokąsania przez psy	W tym pokąsania przez koty	W tym pokąsania przez inne zwierzęta
2020	23	67,27	21	2	-
2021	31	91,62	24	7	-
2022	45	132,74	28	17	-

Styczność i narażenie na wściekliznę zarówno w 2022 r, jak i w latach ubiegłych była udziałem zwierząt domowych – psów i kotów. Liczba osób pokąsanych nieszczepionych p/wściekliznie w 2022 r. na terenie powiatu wąbrzeskiego wzrosła.

2. Wykonawstwo szczepień ochronnych.

2.1. Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne to najskuteczniejsza forma profilaktyki w walce z niebezpiecznymi, często śmiertelnymi chorobami zakaźnymi, które również w Polsce pozostają nadal realnym zagrożeniem. Warunkiem osiągnięcia odporności populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób (odporność populacji osiąga się przy zaszczepieniu wysokiego odsetka populacji -tj. ok. 95%), co skutecznie zapobiega szerzeniu się zachorowań na choroby zakaźne nie tylko u osób uodpornionych w drodze szczepienia, ale również u osób, które ze względu na przeciwwskazania zdrowotne nie mogą być szczepione.

W Polsce Program Szczepień Ochronnych (PSO) co roku jest aktualizowany Komunikatem Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie prowadzenia szczepień ochronnych przeciw chorobom zakaźnym. Kalendarz Szczepień określa wiek dzieci i młodzieży, w którym powinny być przeprowadzone szczepienia.

Analizę realizacji Programu Szczepień Ochronnych w 2022 r. przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w sprawozdaniach ze szczepień ochronnych sporządzanych przez świadczeniodawców prowadzących szczepienia. Szczepienia ochronne w powiecie wąbrzeskim wykonywane są w 12 podmiotach leczniczych. Ponadto szczepienia wykonuje się w Poradni Chirurgicznej oraz w Izbie Przyjęć Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Nowy Szpital” Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie – tzw. szczepienia poekspozycyjne. We wszystkich punktach szczepień przeprowadzono kontrole - uchybień nie stwierdzono.

Utrzymywanie wysokiego poziomu zaszczepienia w poszczególnych grupach wiekowych opiera się na ścisłym nadzorze nad podmiotami leczniczymi oraz ciągłej współpracy z lekarzami pediatrami pracującymi w podległych podmiotach leczniczych.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci w 1 roku życia

Rodzaj szczepienia	2018	2019	2020	2021	2022
BCG szczepienie pierwotne	100%	100%	100%	98,76%	99,61%
WZW typu B	100%	100%	100%	94,21%	91,57%
DTP błonica, tężec, krztusiec	100%	100%	100%	100%	99,2%
Poliomyelitis	100%	100%	100%	100%	99,2%
Haemophilus influenzae typu b	100%	100%	100%	100%	99,2%
Biegunka rotawirusowa	-	-	-	64,05%	70,5%

W 2022 r. poziom realizacji szczepień w analizowanej grupie dzieci 0-1 lat mieszkających na terenie powiatu wąbrzeskiego kształtuje się, podobnie jak w latach ubiegłych na wysokim poziomie.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci w 2 roku życia

Rodzaj szczepienia	2017	2018	2019	2020	2021	2022
WZW typu B	100%	100%	100%	98,5%	99,63%	98,84%
DTP błonica, tężec, krztusiec	100%	100%	100%	98,2%	99,27%	98,84%
Poliomyelitis	74%	100%	100%	98,2%	99,27%	98,84%
Haemophilus influenzae typu b	96%	100%	100%	98,2%	99,27%	98,84%
MMR – odra, świnka, różyczka	96%	100%	100%	98,2%	99,27%	96,37%

W 2022 r. poziom realizacji szczepień w analizowanej grupie wiekowej, podobnie jak w latach ubiegłych na wysokim poziomie, co zapewnia bezpieczeństwo epidemiologiczne w zakresie chorób zakaźnych populacji 2- latków.

2.2. Realizacja zalecanych szczepień ochronnych

W 2022 r. odnotowano wzrost liczby osób, które zaszczepiono przeciwko WZW typu A oraz przeciwko ospie. Szczepienia przeciw grypie, kleszczowemu zapaleniu mózgu, Neisseria meningitidis kształtowały się na podobnym poziomie w stosunku do roku ubiegłego.

Realizacja szczepień zalecanych w powiecie wąbrzeskim w 2018-2022:

Szczepienia przeciw:	Liczba zaszczepionych				
	2018	2019	2020	2021	2022
Grypie	2	24	381	1312	1302

WZW typu A	2	2	10	20	32
Kleszczowemu zapaleniu mózgu	21	46	8	30	30
Ospie wietrznej	3	6	1	27	41
Streptococcus pneumoniae	129	0	37	147	82
Neisseria meningitidis	14	8	1	33	27

Dwa podmioty lecznicze realizowały programy szczepień przeciwko grypie i pneumokokom.

W ramach szczepień uwolnionych z rezerwy zaszczepiono 10 osób przeciw wściekliźnie. Byli to głównie pracownicy straży miejskiej.

Podsumowując, należy stwierdzić, że realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych utrzymuje się w powiecie wąbrzeskim na stałym poziomie. Trwa aktywny nadzór nad wykonawstwem szczepień w podmiotach leczniczych oraz systematyczne uświadamianie społeczeństwa w zakresie szczepień profilaktycznych, zalecanych za pośrednictwem mediów i innych ogólnodostępnych źródeł informacji.

3. PODSUMOWANIE SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

W omawianym okresie sprawozdawczym na terenie powiatu wąbrzeskiego nie wystąpiły zachorowania na jednostki chorobowe mogące stanowić szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa ludności, nie było też ognisk przenoszonych drogą pokarmową.

W 2022 r. z nadzorowanych podmiotów medycznych do tutejszej stacji wpłynęło 3404 zgłoszeń chorób zakaźnych (podejrzeń i jednostek chorobowych potwierdzonych). Po dokładnej analizie i weryfikacji otrzymanych zgłoszeń chorób zakaźnych, w „Sprawozdaniu MZ-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach” w 2022 r. zarejestrowano 2470 jednostek chorobowych.

Analizując okres 2022 roku w porównaniu do 2021 roku, liczba otrzymywanych zgłoszeń chorób zakaźnych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych utrzymuje się na podobnym poziomie. Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego aktywnie monitorują wpływające formularze zgłoszeń chorób zakaźnych. Wysyłane pisma oraz nadzór nad zgłaszalnością chorób podczas przeprowadzanych kontroli tematycznych w podległych podmiotach leczniczych spowodowała, że zgłaszane są wszystkie stwierdzone u chorych jednostki chorobowe.

Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności na choroby zakaźne na terenie powiatu wąbrzeskiego w latach 2021-2022

Jednostka chorobowa	2021		2022		Porównanie
	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	
Ospa wietrzna	12	35,45	227	263,86	↑
Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)	-	-	-	-	-
Krztusiec	1	2,95	-	-	↓
Płonica (szkarlatyna)	2	5,91	15	45,63	↑
Salmoneloza - zatrucia pokarmowe	6	17,73	3	9,13	↓
Salmoneloza pozajelitowa	1	2,95	-	-	↓
Inne bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane	4	11,82	14	42,58	↑

przez <i>Clostridioides difficile</i>						
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	nie określone	5	14,78	-	-	↓
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}		1	2,95	-	-	↓
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		2	5,91	-	-	↓
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	9	26,60	19	57,79	↑
	wywołane przez norowirusy	4	11,82	5	15,21	↑
	inne określone	1	2,95	5	15,21	↑
	nie określone	11	32,51	42	127,75	↑
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		11	1230,43	14	2522,52	↑
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	12	35,46	20	60,83	↑
	w tym u dzieci do lat 2	4	447,43	5	900,9	↑
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	Ogółem	2	5,91	11	33,46	↑
	Róża	2	5,91	11	33,46	↑
Wirusowe zapalenie wątroby typu B		5	14,78	4	12,17	↓
Wirusowe zapalenie wątroby typu C		3	8,87	2	6,08	↓
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> ,		1	2,95	4	12,17	↑
Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych- nieokreślone		1	2,95	-	-	↓
Grypa i choroby grypopodobne	Ogółem	-	-	3	9,13	↑
	w tym dzieci do lat 14	-	-	2	37,98	↑
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		8	23,64	11	33,46	↑
Pokąsania osób przez zwierzęta nie szczepione p/wściekliznie		31	91,62	45	132,84	↑
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		2293	6776,61	2014	6126,05	↓

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu wąbrzeskiego w 2022 r. w porównaniu do 2021 r. uległa niewielkim zmianom.

Spadek liczby zachorowań na następujące jednostki chorobowe:

- I. zatrucia pokarmowe – Salmonelloza,
- II. bakteryjne zakażenia pokarmowe,
- III. wirusowe zapalenie wątroby typu B,
- IV. wirusowe zapalenie wątroby typu C,
- V. zakażenia Sars CoV-2.

Wzrost liczby zachorowań na następujące jednostki chorobowe:

- VI. ospa wietrzna,
- VII. płonica,
- VIII. inne bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*,
- IX. wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy,

- X. wirusowe zakażenie zapalenie jelitowe wywołane przez norowirusy,
- XI. wirusowe zakażenie zapalenie jelitowe nieokreślone,
- XII. choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes* (róża),
- XIII. choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* (posocznica, inwazyjne),
- XIV. grypa i choroby grypopodobne.

W ramach nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi oraz działalności związanej z unieszkodliwianiem źródeł zakażenia, przecinaniem dróg szerzenia się zakażenia i nadzorem nad osobami zakażonymi w 2022 r. pobrano 24 próbki kału do badań laboratoryjnych.

Wystąpienie pandemii zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 w 2021 r, kwarantanny, zmniejszenie liczby spotkań i kontaktów, ograniczenie działalności szkół, rzutowało na chwilowy spadek innych zachorowań. Obecnie w powiecie wąbrzeskim zauważono wzrost zachorowań, dotyczy on głównie chorób przenoszonych drogą kropelkową (ospa, grypa, zachorowania grypopodobne).

Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwpidemicznego podczas licznych kontaktów z placówkami służby zdrowia oraz mieszkańcami powiatu wąbrzeskiego podczas przeprowadzania wywiadów epidemiologicznych bardzo szczegółowo informują o zagrożeniach epidemicznych, możliwościach szczepień, przyczyniając się tym samym do uświadomienia potencjalnych dróg zakażenia chorobami zakaźnymi i podniesienia świadomości zdrowotnej społeczeństwa powiatu wąbrzeskiego. Bardzo dobrą praktyką przy współpracy z innymi sekcjami stacji powiatowej stało się przekazywanie materiałów edukacyjnych.

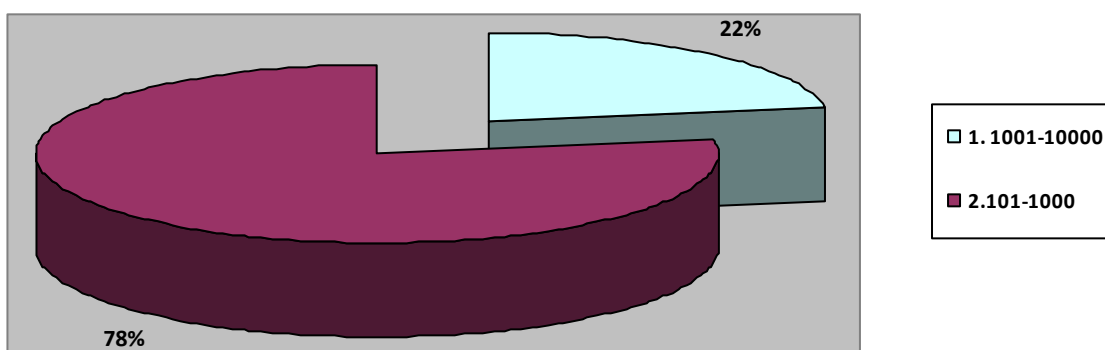
II. OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ DO ZAOPATRYWANIA W WODĘ **I OCENA JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI**

Jednym z istotnych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz informowanie organów publicznych i społeczeństwa o jakości wody produkowanej przez wodociągi funkcjonujące na nadzorowanym terenie, a także o ryzyku zdrowotnym jakie niesie spożywanie przez ludzi wody o kwestionowanych parametrach jakościowych.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie prowadzili monitoring jakości wody, pobierali próbki wody do badań laboratoryjnych i na podstawie otrzymanych wyników badań dokonywali ocen jej przydatności do spożycia przez ludzi. Jednak to głównie producenci wody, z częstotliwością zgodną z w/w rozporządzeniem oraz ustaleniami z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wąbrzeźnie, w celu zapewnienia odbiorcom wody bezpiecznej dla zdrowia, zobligowani byli do prowadzenia wewnętrznej kontroli jej jakości.

W roku 2022 Sekcja Nadzoru Higieny Środowiska obejmowała nadzorem sanitarnym 9 wodociągów publicznych:

- 2 wodociągi o produkcji wody w przedziale 1001-10000 m³/dobę
- 7 wodociągów o produkcji wody w przedziale od 101 do 1000 m³/dobę,

Odsetek wodociągów o danej produkcji dobowej (m³/dobę) zaopatrujących mieszkańców powiatu wąbrzeskiego w 2022 roku

Większość eksploatowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajduje się na terenach wiejskich (8 obiektów). Na terenie miasta Wąbrzeźna znajduje się 1 obiekt wodny, produkujący wodę w przedziale 1001-10000 m³/dobę. Na terenie powiatu wąbrzeskiego woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności pochodzi wyłącznie z ujęć podziemnych.

W 2022 r., w 4 nadzorowanych wodociągach publicznych nie zarejestrowano przekroczenia żadnego z badanych parametrów. Pozostałe wodociągi publiczne produkowały wodę o dobrej jakości, jednak w 4 przypadkach zarejestrowano przekroczenie parametru chemicznego, w 6 przypadkach zarejestrowano przekroczenie parametru fizycznego, w 1 przypadku zarejestrowano przekroczenie parametrów fizykochemicznych, w 1 przypadku zarejestrowano przekroczenie parametru fizycznego i parametru mikrobiologicznego, w 1 przypadku zarejestrowano przekroczenie parametru mikrobiologicznego.

Przekroczenia dotyczyły następujących obiektów:

- wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie (przekroczenie dopuszczalnej wartości manganu),
- wodociągu publicznego w Książkach (przekroczenie dopuszczalnej wartości manganu),
- wodociągu publicznego w Dębowej Łące (przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności oraz żelaza),

- wodociągu publicznego w Wielkich Radowiskach (przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności, obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22 °C, obecność enterokoków),
- wodociągu publicznego w Łobdowie (przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności).

W związku z przekroczeniami, po przeprowadzonych działaniach naprawczych, w pobranych próbach kontrolnych, pobranych przez administratorów wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej, nie stwierdzono przekroczeń w badanym zakresie.

W roku sprawozdawczym w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano:

- 24 próby do badań fizykochemicznych,
- 26 prób do badań bakteriologicznych.

W 2022 roku wykonano 10 kontroli związanych z poborem prób wody przeznaczonej do spożycia, przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych urządzeń wodnych. W roku sprawozdawczym w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznych zbadano ogółem 114 prób wody przeznaczonej do spożycia, z czego - zakwestionowano 13, co stanowi 11,4 % ogólnej liczby zbadanych prób.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał 9 ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia za rok 2021, które zostały przesłane do jednostek zarządzających wodociągami z powiadomieniem władz administracyjnych. Dodatkowo wydano 5 ocen obszarowych jakości wody do spożycia z poszczególnych gmin z powiatu wąbrzeskiego za rok 2021 i 1 ocenę jakości wody za rok 2021, obejmującą cały teren powiatu wąbrzeskiego, która została przekazana Starostwu Powiatowemu w Wąbrzeźnie.

Wzorem lat poprzednich do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie, celem akceptacji zostały przesłane przez zarządzających wodociągami harmonogramy poboru prób wody w ramach kontroli wewnętrznej.

Zarządcy wodociągów publicznych na terenie powiatu wąbrzeskiego, w ramach kontroli wewnętrznej, zlecali akredytowanym jednostkom wykonywanie badań laboratoryjnych wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie na bieżąco był informowany o jakości sanitarnej wody a w przypadku otrzymania kwestionowanego wyniku badania wody, niezwłocznie. Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań wydał 52 informacje o jakości wody stwierdzające przydatność wody do spożycia.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie na obiekty wodne wydał ogółem 1 decyzję płatniczą, dotyczącą złej jakości wody.

Stan higieniczno-zdrowotny urządzeń wodnych był zadowalający, w związku z czym nie prowadzono postępowania administracyjnego w tym kierunku.

W roku sprawozdawczym nie odnotowano interwencji dotyczących jakości wody.

Stan zwodociągowania terenu powiatu wąbrzeskiego:

Ogółem liczba ludności zamieszkująca powiat wąbrzeski wynosi 32,737 tys., natomiast liczba ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów wynosi ok. 32,703 tysięcy.

Ludność korzystająca z własnych ujęć (ze studni przydomowych) to ok. 0,034 tys., co stanowi ok. 0,102 % ogólnej liczby ludności zamieszkującej powiat wąbrzeski. Najwięcej osób korzystających z własnych ujęć przydomowych zamieszkuje gminę Płużnicę, tj. ok. 19 osób.

Teren miasta Wąbrzeźna jest w 100% zwodociągowany, ludność zaopatrywana jest w wodę przeznaczoną do spożycia z wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie. Liczba ludności zamieszkująca miasto Wąbrzeźno wynosi 12,264 tys. osób.

W roku sprawozdawczym sieć rozbudowana została o 0,9 km.

W 2022 r. zakwestionowano 3 próby w zakresie chemicznym (mangan - od 201µg/l do 248µg/l). w pobranych próbach kontrolnych nie odnotowano przekroczeń.

Skład bakteriologiczny badanej wody był zgodny z obowiązującym rozporządzeniem w sprawie jakości wody.

Gmina wiejska Ryńsk jest w 100% zwodociągowana, wszystkie posesje na terenie gminy są podłączone do sieci wodociągowej. Gmina Ryńsk liczy ogółem 8,549 tys. osób. Na terenie gminy Ryńsk znajdują się 2 wodociągi publiczne, tj. wodociąg publiczny w Zieleniu oraz wodociąg publiczny w Czystochlebiu. Część mieszkańców gminy z miejscowości Wałycz jest zaopatrywana w wodę do spożycia z wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie (jest to ok. 841 osób). Większość mieszkańców gminy Ryńsk (ok. 66,68%) korzysta z wody produkowanej przez wodociąg publiczny w Czystochlebiu, gm. Ryńsk.

W 2022 roku skład bakteriologiczny i fizykochemiczny wody był zgodny z obowiązującym rozporządzeniem.

Gmina Płużnica jest w 100% zwodociągowana. Ludność zamieszkująca teren gminy Płużnica to 4,661 tys. osób. Z własnych ujęć korzysta ok. 19 osób, co stanowi ok. 0,40 % ogólnej liczby mieszkańców gminy. Mieszkańcy gminy są zaopatrywani w wodę do spożycia przez 2 wodociągi, tj. wodociąg publiczny w Płużnicy oraz wodociąg publiczny w Mgowie.

W 2022 roku skład bakteriologiczny i fizykochemiczny wody był zgodny z obowiązującym rozporządzeniem.

Gmina Książki jest w 100% zwodociągowana. Teren gminy zamieszkuje ok. 4,090 tys. osób. Ze studni przydomowych korzysta ok. 15 osób, co stanowi ok. 0,36 % ogólnej liczby mieszkańców gm. Książki. Na terenie gminy znajduje się 1 wodociąg publiczny.

W 2022 r., zakwestionowano 1 próbę w zakresie chemicznym (mangan - 71µg/l). W pobranych próbach kontrolnych nie odnotowano przekroczeń.

W 2022 r. skład bakteriologiczny i fizykochemiczny wody z wodociągu publicznego w Książkach był zgodny z obowiązującym rozporządzeniem.

Gmina Dębowa Łąka jest zaopatrywana w wodę z 3 wodociągów publicznych o produkcji wody w przedziale od 101 do 1000m³/dobę, zlokalizowanych w miejscowościach: Dębowa Łąka, Wielkie Radowiska i Łobdowo.

W 2022 r. w 1 próbie stwierdzono przekroczenie parametru mikrobiologicznego (obecność enterokoków kałowych: 1jtk/100ml), w 1 próbie stwierdzono przekroczenia bakteriologiczne i fizyczne (obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22 °C w ilości > 300 jtk/1 ml; mętność – 1,2 NTU), w 6 próbach stwierdzono przekroczenia fizyczne (mętność – od 1,3 NTU do 6,3 NTU), w 1 próbie stwierdzono przekroczenie fizykochemiczne (mętność – 2,6 NTU; żelazo - 210µg/l). Pobrane próby kontrolne przez administratora wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazały przekroczeń.

Gmina Dębowa Łąka liczy ok. 3,207 tys. osób, wszystkie posesje zlokalizowane na terenie gminy podłączone są do sieci wodociągowej.

1.1. WODOCIĄGI o PRODUKCJI WODY 101 – 1000m³/dobę

Do tej grupy obiektów zalicza się łącznie 7 wodociągów.

- wodociąg publiczny w Książkach gm. Książki,
- wodociąg publiczny w Zieleniu gm. Ryńsk,
- wodociąg publiczny w Czystochlebiu gm. Ryńsk,
- wodociąg publiczny w Płużnicy gm. Płużnica,
- wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach gm. Dębowa Łąka,
- wodociąg publiczny w Dębowej Łące gm. Dębowa Łąka,
- wodociąg publiczny w Łobdowie gm. Dębowa Łąka.

Wszystkie wymienione wyżej wodociągi w tej grupie znajdują się na terenie wiejskim. Stan higieniczno-zdrowotny urządzeń tej grupy nie budził zastrzeżeń i ich stan ocenia się jako dobry. W 2022 r. w tej grupie wodociągów zakwestionowano:

- 1 próbę w zakresie bakteriologicznym - obecność enterokoków kałowych: 1jtk/100ml (wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach, gm. Dębowa Łąka),
- 1 próbę w zakresie bakteriologicznym i fizycznym - obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22 °C w ilości > 300 jtk/1 ml, mętność 1,2 NTU (wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach, gm. Dębowa Łąka);
- 6 prób w zakresie fizycznym - mętność na poziomie od 1,3 NTU do 6,3 NTU (wodociąg publiczny w Dębowej Łące, gm. Dębowa Łąka, wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach, gm. Dębowa Łąka, wodociąg publiczny w Łobdowie, gm. Dębowa Łąka);
- 1 próbę w zakresie chemicznym – mangan 71µg/l (wodociąg publiczny w Książkach, gm. Książki);
- 1 próbę w zakresie fizykochemicznym - mętność 2,6 NTU; żelazo - 210µg/l (wodociąg publiczny w Dębowej Łące, gm. Dębowa Łąka).

Natychmiastowe działania naprawcze podejmowane przez administratora wodociągów każdorazowo po zakwestionowaniu prób wody spowodowały, że przekroczenia bakteriologiczne i przekroczenia fizykochemiczne były krótkotrwałe. Próby kontrolne pobrane w ramach kontroli wewnętrznych przez administratorów wodociągów, nie budziły zastrzeżeń w zakresie przeprowadzonych badań.

W 2022 r. w obiektach o produkcji wody 101 – 1000m³/dobę przeprowadzono łącznie 7 kontroli sanitarnych, w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 18 prób fizykochemicznych i 20 prób bakteriologicznych, w tym:

- 17 prób w zakresie monitoringu kontrolnego,
- 1 próbę w zakresie monitoringu przeglądowego,
- 2 próby kontrolne.

W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznych pobrano łącznie 74 próby fizykochemiczne oraz 72 próby bakteriologiczne, w tym:

- 54 próby w zakresie monitoringu kontrolnego,
- 11 prób w zakresie monitoringu przeglądowego,
- 16 prób kontrolnych.

W 2022 r. wszystkie wodociągi znajdujące się w grupie obiektów wodnych o produkcji wody 101 – 1000m³/dobę (7 obiektów), zostały sklasyfikowane jako urządzenia wodne dostarczające wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia.

Na terenie zaopatrywanym w wodę przez opisywaną grupę wodociągów nie stwierdzono deficytów wody.

1.2. WODOCIĄGI o PRODUKCJI WODY 1001 – 10000m³/dobę

Do grupy obiektów o produkcji wody 1001-10000m³/dobę zaliczane są 2 wodociągi publiczne, tj.

- wodociąg publiczny w Wąbrzeźnie gm. m. Wąbrzeźno,
- wodociąg publiczny w Mgowie gm. Płużnica.

W roku 2021 w tej grupie obiektów przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 6 prób fizykochemicznych i 6 prób bakteriologicznych, w tym:

- 4 próby w ramach monitoringu kontrolnego,
- 2 próby w ramach monitoringu przeglądowego.

W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów łącznie w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznych pobrano 33 próby do badań fizykochemicznych i 30 prób do badań bakteriologicznych, w tym:

- 24 próby w ramach monitoringu kontrolnego,
- 6 prób w ramach monitoringu przeglądowego,
- 3 próby kontrolne.

W 2022 r. w tej grupie wodociągów w 3 próbach stwierdzono przekroczenia chemiczne - obecność manganu w ilości od 201µg/l do 248µg/l (wodociąg publiczny w Wąbrzeźnie).

Natychmiastowe działania naprawcze podjęte przez administratora wodociągu po zakwestionowaniu prób wody spowodowały, że przekroczenia były krótkotrwałe. Próby kontrolne pobrane w ramach kontroli wewnętrznej przez administratora wodociągu, nie budziły zastrzeżeń w zakresie przeprowadzonych badań.

Woda z wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie poddawana była stałej dezynfekcji – podchlorynem sodu. Zawartość chloru wolnego w wodzie podawanej konsumentom była kontrolowana przy każdym poborze prób, wykonano 3 oznaczenia zawartości chloru wolnego, przekroczeń nie stwierdzono.

Stan higieniczno-zdrowotny wodociągów w opisywanej grupie ocenia się ogólnie jako dobry.

Długość sieci wodociągowej w omawianej grupie obiektów w 2022 r. zwiększyła się o 0,9 km w związku z rozbudową wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie.

W 2022 r. wszystkie wodociągi znajdujące się w grupie obiektów wodnych o produkcji wody 1001 – 10000m³/dobę (2 obiekty), zostały sklasyfikowane jako urządzenia wodne dostarczające wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia.

2. SUBSTANCJE PROMIENIOTWÓRCZE w wodzie przeznaczonej do spożycia

W roku 2022 zarządcy 5 wodociągów w ramach monitoringu substancji promieniotwórczych, w celu określenia rozmiaru i charakteru prawdopodobnego narażenia na substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, dokonali poboru próbek wody surowej. Uzyskane stężenia parametrów nie przekraczają granic wykrywalności.

3. Badanie ciepłej wody na obecność pałeczek Legionella sp.

W związku z zagrożeniami, jakie niesie za sobą występowanie bakterii Legionella sp. w wodzie ciepłej, pochodzącej z instalacji wewnętrznych i użytkowanej do celów higienicznych, wykonano badania kontrolne na obecność pałeczek Legionella sp.

W ramach kontroli wewnętrznej pobrano do badań z instalacji wody ciepłej 8 próbek wody w kierunku Legionella sp. w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie. Otrzymane wyniki nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia.

Podczas przeprowadzania kontroli stanu sanitarno-technicznego szpitala, zwracano uwagę na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię Legionella sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcja systemu wodociągowego). Monitoring temperatury wody ciepłej na oddziałach szpitalnych był prowadzony. Sporządzono instrukcję dotyczącą zasad kontroli i zapobiegania namnażaniu się pałeczek Legionella sp. w instalacjach wody ciepłej i w urządzeniach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny w szpitalu, w której dokonano zapisu dotyczącego przeprowadzania 1 raz w miesiącu dezynfekcji termicznej instalacji wewnętrznej w budynku szpitala.

W roku 2022 w ramach kontroli wewnętrznej w obiekcie, w którym świadczone są usługi hotelarskie wykonano łącznie 4 badania laboratoryjne wody ciepłej pod kątem występowania bakterii z rodzaju

Legionella sp. Otrzymane wyniki nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych w obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie, właścicielom zwracano szczególną uwagę na wykonywanie w ramach kontroli wewnętrznych badań wody ciepłej na obecność bakterii Legionella sp., a także na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię Legionella sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcja systemu wodociągowego). Właściciele obiektów hotelarskich prowadzą monitoring temperatury wody ciepłej w pokojach hotelowych, co każdorazowo odnotowywane jest w przeznaczonych do tego celu rejestrach. Podczas kontroli sanitarnych obiektów hotelarskich pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie sprawdzali zapisy temperatury wody ciepłej, która wynosiła najczęściej w granicach 55-56 °C.

W roku sprawozdawczym z sieci wodociągowej Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie pobrano w ramach kontroli wewnętrznej 3 próbki w kierunku bakterii z rodzaju Legionella. Otrzymane wyniki nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia. Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych w domach pomocy społecznej, zwracano szczególną uwagę na wykonywanie w ramach kontroli wewnętrznych badań wody ciepłej na obecność bakterii Legionella sp., a także na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię Legionella sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcja systemu wodociągowego).

W związku ze stwierdzeniem w roku 2020 w ciepłej wodzie użytkowej znacznej liczby bakterii Legionella sp. w wodzie pobranej w ramach kontroli wewnętrznej z sieci wodociągowej Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego we Wroniu, gm. Ryńsk, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał decyzję administracyjną. Decyzja w trakcie realizacji.

PODSUMOWANIE:

W roku sprawozdawczym na nadzorowanym terenie w porównaniu do roku ubiegłego nie zwiększyła się liczba wodociągów.

W 2022 r. na terenie powiatu wąbrzeskiego dokonano rozbudowy sieci wodociągowej (materiał PE) o łącznej długości 0,9 km - na terenie miasta Wąbrzeźno. Zwiększenie długości sieci wodociągowej na terenie powiatu wąbrzeskiego było związane z podłączeniem nowych budynków do sieci wodociągowej.

Z uwagi na złą jakość wody w roku 2022 wydano łącznie:

- 1 decyzję płatniczą - wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach,
- 1 decyzję płatniczą - basen kąpielowy w Wąbrzeźnie za przekroczenia parametrów fizykochemicznych stwierdzone w roku 2021.
- wszczęto 1 postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji płatniczej w związku z 4 zakwestionowanymi próbami wody basenowej w roku sprawozdawczym.

Łącznie w 2022 roku zakwestionowano:

- **w wodzie przeznaczonej do spożycia** - 13 prób, z czego 1 próbę ze względu na nieprawidłowy skład bakteriologiczny - obecność enterokoków kałowych - 1 jtk/100ml; 1 próbę w zakresie bakteriologicznym i fizycznym - obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22 °C w ilości > 300 jtk/1 ml, mętność 1,2 NTU; 6 prób w zakresie fizycznym - mętność na poziomie od 1,3 NTU do 6,3 NTU; 4 próby w zakresie chemicznym - mangan na poziomie od 71µg/l do 248µg/l; 1 próbę w zakresie fizykochemicznym - mętność 2,6 NTU; żelazo - 210µg/l;
- **w wodzie basenowej** – 4 próby ze względu na nieprawidłowy skład chemiczny (chloroform - na poziomie od 0,072 mg/l do 0,093 mg/l).

Wszystkie te przypadki były incydentalne, gdyż pobrane próby kontrolne nie budziły zastrzeżeń. Stan sanitarno-techniczny urządzeń wodnych w roku sprawozdawczym nie budził zastrzeżeń.

W roku sprawozdawczym stały, stabilny skład fizyko-chemiczny i bakteriologiczny wody stwierdzono w następujących wodociągach:

- wodociąg publiczny w Mgowie, gm. Płużnica,
- wodociąg publiczny w Płużnicy, gm. Płużnica,
- wodociąg publiczny w Zieleniu, gm. Ryńsk.
- wodociąg publiczny w Czystochlebie, gm. Ryńsk.

Jakość wody w pobranych próbach wody była bez zastrzeżeń sanitarnych, odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał 9 okresowych ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia, 5 ocen obszarowych jakości wody do spożycia, dotyczących obszaru gmin, 1 ocenę obszarową, dotyczącą obszaru powiatu wąbrzeskiego.

Kontrole wewnętrzne jakości wody do spożycia były wykonywane we wszystkich wodociągach, zlokalizowanych na terenie powiatu wąbrzeskiego, zgodnie z wcześniej ustalonymi harmonogramami, zaopiniowanymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie.

Na podstawie uzyskanych wyników, zgodnie z § 15 i § 21 ust. 1 pkt. 1 obowiązującego rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie, wydał 52 informacje o jakości wody stwierdzające przydatność wody do spożycia.

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach na podstawie wyników badań wykonanych przez zarządzającego pływalnią oraz badań wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny Wąbrzeźnie, wydał zbiorczą ocenę roczną jakości wody na pływalni, w której stwierdził przydatność wody do kąpieli na terenie w/w obiekt.

Zarządca pływalni wykonał kontrole wewnętrzne jakości wody w obiekcie zgodnie z opracowanym i przedstawionym Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Wąbrzeźnie harmonogramem.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, MIEJSCA WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI ORAZ KRYTA PŁYWALNIA

Bieżący nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej dotyczy licznych i różnorodnych obiektów, co powoduje zróżnicowanie wymagań higienicznych i zdrowotnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osobom z nich korzystającym. Do zakresu działania bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz zbiorowego transportu publicznego.

W roku 2022 zewidencjonowano:

- 158 obiektów użyteczności publicznej, w tym 1 pływalnia kryta,
- 9 wodociągów publicznych,
- 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpiei,
- 31 obiektów służby zdrowia, w tym: 1 szpital, 21 podmiotów świadczących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz 9 praktyk zawodowych,

W roku 2022 skontrolowano:

- **94 obiekty użyteczności publicznej**, w tym: **87** obiektów zewidencjonowanych (z czego 21 jako „Inne obiekty”) oraz 7 obiektów nie zewidencjonowanych – parkingi,
- **9 wodociągów publicznych**,
- **17 obiektów służby zdrowia**, w tym: 1 szpital, 11 przychodni i ośrodków zdrowia, 1 laboratorium diagnostyczne, 1 punkt pobrań, 2 zakłady rehabilitacji leczniczej, 1 hospicjum.

We wszystkich obiektach użyteczności publicznej pracownicy Sekcji HŚ przeprowadzili łącznie **113 kontroli sanitarnych**, w tym:

- 19 kontroli w obiektach służby zdrowia,
- 85 kontroli w obiektach użyteczności publicznej,
- 9 kontroli w obiektach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia,

W roku 2022 wykonano łącznie **13 kontroli z poborem**, w tym:

- 10 kontroli z poborem wody przeznaczonej do spożycia,
- 2 kontrole z poborem wody z pływalni,
- 1 kontrola z poborem w kierunku *Legionella* sp.

W 2022 r. nie wykazano obiektów ocenionych negatywnie oraz nie nałożono mandatów.

W porównaniu do roku ubiegłego w grupie obiektów użyteczności publicznej wykreślono z ewidencji 8 obiektów (2 zakłady kosmetyczne, 2 zakłady fryzjerskie, 1 zakład odnowy biologicznej, 1 zakład pogrzebowy, 2 obiekty służby zdrowia, tj. 1 przyzakładowy gabinet pielęgniarstwa oraz 1 indywidualną specjalistyczną praktykę lekarską), natomiast zewidencjonowano 17 nowych obiektów (2 zakłady fryzjerskie, 1 zakład kosmetyczny, 1 miejsce rekreacji i wypoczynku, 12 placów zabaw, 1 zakład rehabilitacji leczniczej).

W obiektach użyteczności publicznej wydano:

- 1 decyzję zmieniającą dotyczącą zmiany terminu wykonania obowiązków zawartych w decyzji w 2016 r. w szpitalu,
- 1 decyzję płatniczą za złą jakość wody do spożycia,
- 1 decyzję płatniczą za złą jakość wody na pływalni,

- 18 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok,
- 9 postanowień dotyczących wydania opinii sanitarnej dot. sprowadzenia zwłok, prochów z zagranicy,
- 3 opinie przedłożonych projektów uchwał dotyczących zmian do regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenach gmin powiatu wąbrzeskiego,
- 2 opinie zgłoszeń dotyczących utworzenia miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno.

W roku 2022 w skontrolowanych obiektach użyteczności publicznej nie stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarno-technicznej (nie wydano żadnej decyzji administracyjnej), jak również nie stwierdzono rażących zaniedbań natury sanitarno-czystościowej, nie wydano decyzji unieruchamiających obiekt.

W roku sprawozdawczym pracownicy Sekcji HŚ przeprowadzali również kontrole akcyjne:

- wykonano 5 wizytacji miejsc przeznaczonych na pobyt dla Uchodźców z Ukrainy w zakresie utrzymania właściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, zapewnienia środków służących do utrzymania higieny, postępowania z odpadami powstającymi w obiekcie,
- w okresie sezonu letniego 2022r. skontrolowano łącznie 7 parkingów znajdujących się na terenie miasta Wąbrzeźna.

Ponadto skontrolowano 3 autobusy komunikacji międzymiastowej, kontrole zostały przeprowadzone w ramach kontroli przystanku autobusowego w Wąbrzeźnie.

W roku 2022 wpłynęły 2 informacje od ludności, które dotyczyły:

- przepełnionych kontenerów na nieczystości stałe,
- powtarzających się deficytów wody do spożycia na terenie gminy Ryńsk.

Powyższe sprawy były załatwione zgodnie z kompetencjami.

W roku sprawozdawczym, w skontrolowanych obiektach użyteczności publicznej nie stwierdzono uchybień w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, w pomieszczeniach umieszczone były oznakowania graficzne lub informacje słowne o zakazie palenia.

1. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w sezonie letnim 2022 nie utworzono żadnego kąpieliska ani miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli.

Przed otwarciem sezonu letniego 1 jednostka samorządowa zwróciła się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie z pismem dotyczącym zaopiniowania zgłoszenia w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie dwóch miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno. Przedmiotowy projekt został zaopiniowany pozytywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie z zastrzeżeniem zapewnienia ratowników przez cały okres funkcjonowania obiektów. Z uwagi na brak możliwości zapewnienia pełnej obsady ratowników odstąpiono od utworzenia miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

2. Pływalnie kryte

W powiecie wąbrzeskim znajduje się 1 pływalnia kryta – obiekt całoroczny, zlokalizowany w Wąbrzeźnie. Na terenie pływalni znajdują się 2 niecki – brodzik dla dzieci oraz basen sportowy. Pływalnia wyposażona jest w szatnię na odzież wierzchnią, zaplecze higieniczne tj.: przebieralnię, kabiny ustępowe, natryski. Obiekt posiada pomieszczenie do przechowywania środków czystości i preparatów dezynfekcyjnych.

Ścieki z pływalni odprowadzane są do centralnej miejskiej sieci kanalizacyjnej.

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję płatniczą, w związku z 4 zakwestionowanymi próbami wody basenowej w roku 2022, dodatkowo wszczęto 1 postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji płatniczej w związku z 4 zakwestionowanymi próbami wody basenowej w roku sprawozdawczym.

W 2022 roku przeprowadzono 1 kontrolę dotyczącą oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektu, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości oraz wykonano 2 kontrole w związku z poborem prób do badań laboratoryjnych w tym 1 w związku z poborem prób do badań laboratoryjnych w kierunku *Legionella* sp.

W roku sprawozdawczym do badań laboratoryjnych w ramach nadzoru sanitarnego pobrano z pływalni ogółem 4 próby do badań bakteriologicznych, 4 próby do badań fizyko – chemicznych, 3 próby do badań w kierunku *Legionella* sp., w tym:

- z niecek basenowych:

- 4 próby do badań bakteriologicznych w tym do badań w kierunku *Legionella* sp.,
- 4 próby do badań fizyko - chemicznych,

- z szatni:

- 3 próby do badań w kierunku *Legionella* sp.

Podczas poboru prób wody do badań laboratoryjnych wykonywano oznaczenia temperatury wody w nieckach basenowych, wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji oraz wody przeznaczonej do spożycia pobieranej w szatniach (wykonano łącznie 7 pomiarów temperatury) oraz badano zawartość chloru wolnego i związanego w nieckach basenowych oraz w wodzie wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji (wykonano łącznie 8 oznaczeń chloru wolnego i związanego).

W 2 próbach wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji oraz w 2 próbach wody pobranej z niecek basenowych stwierdzono przekroczenia parametru chemicznego (chloroform - na poziomie od 0,072 mg/l do 0,093 mg/l).

Natychmiastowe działania naprawcze podjęte przez administratora pływalni spowodowały, że przekroczenia były krótkotrwałe. Próby kontrolne pobrane przez administratora w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazały przekroczeń w zakresie przeprowadzonych badań.

W ciągu 2022 r. zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem przez zarządzającego pływalnią krytą przeprowadzane były badania jakości wody basenowej w ramach kontroli wewnętrznych pod względem składu fizyko-chemicznego, mikrobiologicznego oraz w kierunku *Legionella* zgodnie z harmonogramem, który został opracowany i uzgodniony wspólnie z przedstawicielem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie. Otrzymane wyniki były dobre.

Zakres badanych parametrów w ramach kontroli urzędowej oraz w ramach kontroli wewnętrznej obejmował: *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 godz., *Legionella*, potencjał redox, pH, chlor wolny, mętność, chlor związany, chloroform, Σ THM, azotany, utlenialność.

W marcu 2022 r. została wydana ocena zbiorcza roczna na pływalni stwierdzająca przydatność wody do kąpieli za okres od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r.

Jakość ciepłej wody użytkowej wprowadzanej do niecek basenowych, w nieckach basenowych i w natryskach nie budziła zastrzeżeń w zakresie *Legionella* sp., odpowiadała wymaganiom zał. 1 obowiązującego rozporządzenia.

3. Ustępy publiczne - skanalizowane

Na terenie powiatu wąbrzeskiego znajdują się 3 ustępy publiczne: 1 zlokalizowany w Wąbrzeźnie oraz 2 zlokalizowane na parkingu przy autostradzie A1 w Malankowie gm. Płużnica. Toalety wyposażone są w umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą, z zainstalowanym dozownikiem na mydło w płynie i zasobnikami na ręczniki jednorazowego użycia. Obiekty przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. Stan sanitarno-techniczny obiektów w roku 2022 nie budził zastrzeżeń.

Na terenach wiejskich powiatu wąbrzeskiego nie ma szaleatów publicznych. Istnieje możliwość korzystania w godzinach pracy z pomieszczeń sanitarnych znajdujących się w budynkach urzędów gmin oraz w obiektach użyteczności publicznej (domy kultury, lokale gastronomiczne).

4. Domy Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie, który jest przeznaczony dla 75 osób przewlekłe psychicznie chorych.

W roku sprawozdawczym w w/w placówce przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno-higienicznego. Obiekt spełnia wymagania higieniczno-sanitarne. W placówce przeprowadzane były badania w kierunku *Legionella* sp. zgodnie z harmonogramem poboru prób wody zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Na podstawie sprawozdań z badań wykonanych przez zarządcę w ramach kontroli wewnętrznej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie stwierdził, że jakość ciepłej wody pochodzącej z instalacji wewnętrznej Domu Pomocy Społecznej odpowiada wymaganiom rozporządzenia. Zgodnie z harmonogramem następne badania podmiot może wykonać za rok.

5. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W tej grupie obiektów w 2022 r. funkcjonowały 3 placówki – Środowiskowy Dom Samopomocy „Caritas” w Bliźnie gm. Książki (dla 30 osób) oraz 2 Środowiskowe Domy Samopomocy we Wroniu, gm. Ryńsk (łącznie dla 100 osób).

W/w obiekty przeznaczone są głównie dla osób z upośledzeniem umysłowym i zaburzeniami psychicznymi. W roku sprawozdawczym skontrolowano wszystkie obiekty, nie wydano żadnej decyzji merytorycznej oraz płatniczej.

6. Hotele

Na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonują 2 obiekty hotelowe, które posiadają decyzje o zaszeregowaniu obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii.

Na terenie gminy Dębowa Łąka w miejscowości Małe Pułkowo działa całoroczny obiekt z bazą gastronomiczno-hotelowo-konferencyjną „Kuznia Smaków”, 17 pokoi gościnnych, każdy wyposażony w pełny węzeł sanitarny.

W Wąbrzeźnie funkcjonuje kompleks restauracyjno-hotelowy Hotel Rondo, który dysponuje 24 pokojami gościnnymi z węzłami sanitarnymi oraz bazą gastronomiczną, siłownią i strefą SPA.

W/w obiekty posiadają kategoryzację (trzy gwiazdki), są odpowiednio wyposażone, podwyższającymi standard usług hotelowych na terenie powiatu wąbrzeskiego. Hotele podłączone są do sieci kanalizacyjnej, korzystają z wody przeznaczonej do spożycia z sieci wodociągów publicznych. Skład fizyko-chemiczny i bakteriologiczny badanej wody nie budził zastrzeżeń sanitarnych. W hotelach zarządcy wykonują badania laboratoryjne jakości ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp., zgodnie z harmonogramem poboru prób wody zawartym w obowiązującym rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Prowadzą również stały monitoring pomiaru oraz zapisu temperatury ciepłej wody, w celu wykluczenia skażenia wewnętrznej instalacji wodociągowej bakteriami *Legionella* sp.

W 2022 r. w ramach nadzoru sanitarnego pobrano próbki wody z instalacji wewnętrznej ciepłej wody użytkowej w Hotelu Rondo. Na podstawie sprawozdań z badań Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie stwierdził, że jakość ciepłej wody odpowiada wymaganiom rozporządzenia i następne badania zgodnie z harmonogramem można wykonać za rok.

W tej grupie obiektów wykonano 2 kontrole stanu sanitarno-higienicznego. Postępowania administracyjnego w w/w obiektach nie prowadzono, mandatów nie nałożono.

7. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Do tej grupy obiektów zaliczono łącznie 8 obiektów, w tym:

- 3 obiekty na terenie Wąbrzeźna, tj. „Oaza” BIS Firma Hotelarsko–Gastronomiczna, Pensjonat „Zamkowa” w Wąbrzeźnie oraz budynek z 30 pokojami noclegowymi, należący do MIDOM w Wąbrzeźnie;
- 5 obiektów na terenie wsi: Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu, gm. Ryńsk oraz 4 gospodarstwa agroturystyczne.

Ilość obiektów w stosunku do roku poprzedniego nie zmieniła się.

W roku 2022 wykonano łącznie 7 kontroli stanu sanitarno-higienicznego w/w obiektów, nie prowadzono postępowania administracyjnego, mandatów nie nałożono.

Wszystkie obiekty hotelarskie zlokalizowane na terenie miasta Wąbrzeźno posiadają pełne wyposażenie wraz z zapleczem sanitarnym. W obiektach znajdują się oddzielne pomieszczenia na magazyny bielizny czystej i brudnej. Pranie bielizny zlecano specjalistycznym jednostkom zajmującym się transportem i praniem bielizny hotelowej. Sprzątanie pomieszczeń odbywa się przez zatrudnione osoby sprzątające w obiektach. Czystość bieżąca w obiektach hotelowych była zachowana.

Obiekt noclegowy należący do MIDOM w Wąbrzeźnie jest częściowo przystosowany dla osób niepełnosprawnych - na parterze budynku 1 pokój wraz z łazienką przystosowano dla osoby niepełnosprawnej. Pozostałe obiekty hotelowe zlokalizowane na terenie Wąbrzeźna nie są przystosowane dla osób niepełnosprawnych, są to obiekty wielokondygnacyjne, bez dźwigów osobowych.

Obiekty zlokalizowane na terenie wiejskim to Ośrodek wypoczynkowy w Przydworzu gm. Ryńsk i 4 gospodarstwa agroturystyczne.

Ośrodek wypoczynkowy w Przydworzu gm. Ryńsk jest obiektem działającym sezonowo, który dysponuje bazą noclegową na 41 miejsc. Teren ośrodka jest podłączony do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Na terenie ośrodka wypoczynkowego w Przydworzu gm. Ryńsk funkcjonuje m.in. budynek obsługi turystycznej z 5 pokojami noclegowymi dla wczasowiczów z łączną ilością 12 miejsc noclegowych oraz 29 miejsc w 4 domkach noclegowych. Wjazd na teren obiektu jest utwardzony, ośrodek jest ogrodzony, zapewnione jest miejsce do zabaw dla dzieci. Teren ośrodka wyposażono w ławki, kosze na śmieci.

W roku sprawozdawczym przy ośrodku wypoczynkowym w Przydworzu gm. Ryńsk nie utworzono kąpieliska ani miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli z uwagi na brak ratowników. Plaża znajdująca się na terenie ośrodka była utrzymana w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym. Akwen wodny przyległy do plaży wyposażono w nowy pomost wraz z miejscami do cumowania łodzi.

W sezonie letnim 2022 Ośrodek w Przydworzu gm. Ryńsk funkcjonował prawidłowo, bez zastrzeżeń higieniczno-sanitarnych.

W 1 skontrolowanym gospodarstwie agroturystycznym przed sezonem letnim 2022 przeprowadzono remonty malarskie pomieszczeń noclegowych i sanitarnych. Standard świadczonych usług w porównaniu do roku ubiegłego nie uległ zmianie. W gospodarstwie agroturystycznym w Czystochlebie, gm. Ryńsk, wynajem pokoi noclegowych prowadzony jest całorocznie. Większość gospodarstw agroturystycznych dysponuje pokojami noclegowymi z węzłami sanitarnymi, jedynie 1 gospodarstwo zlokalizowane w Wielkim Pułkowie gm. Dębowa Łąka dysponuje pokojami noclegowymi z ogólnodostępnymi sanitariatami. Stan sanitarny bazy noclegowej nie budził zastrzeżeń. Otoczenia gospodarstw utrzymane były czysto i estetycznie.

Stan sanitarno-techniczny w innych obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie na terenie powiatu wąbrzeskiego w roku 2022 można ocenić dobrze.

Obiekty zlokalizowane na terenie miasta Wąbrzeźno podłączone są do centralnej sieci kanalizacyjnej oraz do sieci wodociągowej wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie. Na terenie gospodarstw agroturystycznych zlokalizowanych na terenach wiejskich nieczystości płynne odprowadzane są do przydomowych oczyszczalni ścieków (Wielkie Pułkowo, Małe Pułkowo), do bezodpływowych zbiorników (Stanisławki, Czystochleb).

Teren ośrodka wypoczynkowego w Przydworzu gm. Ryńsk podłączony jest do sieci wodociągu publicznego w Czystochlebiu i jest skanalizowany. Gospodarstwa agroturystyczne korzystają z wody przeznaczonej do spożycia z wodociągów publicznych.

We wszystkich obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie jakość badanej wody przeznaczonej do spożycia pod względem składu fizyko-chemicznego i bakteriologicznego nie budziła zastrzeżeń sanitarnych.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych w obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie, właścicielom zwracano szczególną uwagę na wykonywanie w ramach kontroli wewnętrznych badań wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella* sp., a także na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię *Legionella* sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcję systemu wodociągowego).

W roku 2022, w ramach nadzoru sanitarnego, w obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie, wykonano 1 pobór ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp., pobrane próby były dobre.

8. Zakłady fryzjerskie

Na terenie powiatu wąbrzeskiego na koniec 2022 r. funkcjonowało 27 zakładów fryzjerskich, zlokalizowanych:

- na terenie miasta Wąbrzeźno – 20 obiektów,
- na terenie wiejskim - 7 obiektów.

W roku sprawozdawczym zlikwidowano 2 obiekty, natomiast zewidencjonowano 2 nowe zakłady fryzjerskie. W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 9 kontroli sanitarnych. W 2022 r. nie wydano żadnej decyzji merytorycznej ani płaćniczej. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, sprzętu oraz wyposażenia zakładów fryzjerskich nie budził zastrzeżeń.

Wpływ na taką ocenę ma zapewne rosnąca konkurencja, szczególnie na terenie miasta Wąbrzeźna, a także wzrost świadomości klientów, wymuszający podnoszenie standardu świadczonych usług. Właściciele placówek usługowych z własnej inicjatywy sami dokonują szeregu prac remontowo-modernizacyjnych w swoich zakładach.

W większości zakładów fryzjerskich stosuje się bieliznę jednorazowego użytku. W zakładach bielizna czysta przechowywana jest w wydzielonych i oznakowanych szafkach, natomiast bielizna brudna składowana jest w odpowiednio oznakowanych pojemnikach. Dezynfekcję przyborów oraz narzędzi przeprowadza się najczęściej w plastikowych, zamykanych i odpowiednio oznakowanych pojemnikach. W czasie przeprowadzania kontroli sanitarnych nie stwierdzono zastrzeżeń dotyczących niewłaściwego postępowania ze sprzętem fryzjerskim. Stan sanitarny i higieniczny sprzętu nie budził zastrzeżeń.

W zakładach fryzjerskich zapewniono właściwe warunki higieniczno-sanitarne przy procesie sprzątania (wydzielono miejsca do przechowywania sprzętu do sprzątania oraz zamontowano baterie z wyciąganą wylewką). Wszystkie zakłady fryzjerskie posiadają pomieszczenia sanitarne, najczęściej jest to 1 pomieszczenie dla personelu i dla osób korzystających z usług.

9. Zakłady kosmetyczne

W roku 2022 do ewidencji obiektów wpisano 1 i zlikwidowano również 1 zakład kosmetyczny. Łącznie w ewidencji widnieją 22 zakłady świadczące usługi kosmetyczne. W tej grupie skontrolowano 9 obiektów, nie prowadzono postępowania administracyjnego.

W w/w obiektach do zabiegów wykorzystywany jest sprzęt jednorazowego i wielorazowego użytku.

Wszystkie zakłady na terenie powiatu posiadają własne urządzenia (autoklawy) do sterylizacji narzędzi kosmetycznych. Przygotowanie narzędzi do sterylizacji (dezynfekcja, mycie) odbywa się w zakładzie kosmetycznym. Do dezynfekcji stosuje się preparaty o szerokim spektrum działania, których odpowiednie stężenia przygotowywane są w zamykanych, właściwie oznakowanych pojemnikach. Przechowywanie sterylnych narzędzi nie budziło zastrzeżeń.

W zakładach zostały opracowane i wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Właściciele podpisali umowy z firmą zajmującą się odbiorem powstających odpadów medycznych niebezpiecznych do utylizacji. Segregacja odpadów powstających w zakładach była zachowana. Zastosowano również właściwą segregację bielizny czystej i brudnej.

10. Zakłady tatuażu

W roku 2022 na terenie powiatu funkcjonowały 2 zakłady tatuażu. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. W obiektach wydzielono pomieszczenia do wykonywania tatuaży, poczekalnię, pomieszczenia socjalne, pomieszczenia sanitarne dla klientów i personelu oraz kącki porządkowe. Wg oświadczenia właścicieli, zakłady wykonują zabiegi wyłącznie na sprzęcie jednorazowego użytku. Właściciele zakładów posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych powstających w obiektach. Obiekty posiadają specjalistyczne i właściwie oznakowane pojemniki na zbieranie powstających odpadów. Właściciele zakładów wdrożyli procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zgodnie z obowiązującą ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

11. Zakłady odnowy biologicznej

Na koniec 2022 r. na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonowały 3 zakłady odnowy biologicznej, w roku sprawozdawczym zlikwidowano 1 obiekt prowadzący usługi w zakresie masażu. W tej grupie obiektów przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.

Zakłady działały bez zastrzeżeń sanitarno-higienicznych, decyzji merytorycznych i płatniczych nie wydano, mandatów nie nałożono. Czystość bieżąca pomieszczeń, wyposażenia nie budziła zastrzeżeń, była zachowana. Zakłady wyposażone były w płyny dezynfekcyjne, służące do dezynfekcji urządzeń. Stosowane środki dezynfekcyjne były w oryginalnych opakowaniach, o aktualnym terminie ważności i stosowane zgodnie z zaleceniem.

W obiektach opracowane są i wdrożone stosowne procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

12. Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej.

W 2022 r. łącznie w tej grupie zostało zaewidencjonowanych 5 obiektów, w porównaniu do roku poprzedniego ich liczba nie zmieniła się. W tej grupie skontrolowano 4 obiekty, przeprowadzono 4 kontrole sanitarne. Najszerzy wachlarz usług świadczony jest w 1 placówce (kosmetyczne, masażu, sala fitness, siłownia, SPA), natomiast w 2 placówkach świadczone są 3 rodzaje usług (kosmetyczne, fryzjerskie, solarium), w pozostałych 2 placówkach świadczone są po dwa rodzaje usług (kosmetyczne i solarium). W w/w obiektach nie prowadzono w 2022 r. postępowania administracyjnego.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego obecnie funkcjonują 4 obiekty, w których świadczone są usługi solaryjne. Na nadzorowanym terenie wszystkie solaria funkcjonują przy zakładach kosmetycznych. W 2022 r. skontrolowano wszystkie w/w obiekty; podczas kontroli nie stwierdzono uchybień natury sanitarno-

higienicznej, we wszystkich obiektach przestrzegano zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium, kar pieniężnych nie nałożono.

We wszystkich zakładach z grupy zakładów prowadzących więcej niż 1 z usług powstają odpady niebezpieczne i w związku z tym zostały opracowane instrukcje postępowania z odpadami. Podpisano również umowy z firmami na odbiór w/w odpadów do utylizacji. Właściciele zakładów, w których przeprowadzane są zabiegi z przerwaniem ciągłości tkanki, opracowali i wdrożyli procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zgodnie z obowiązującą ustawą.

Sprzęt wielorazowego użytku, powodujący naruszenie ciągłości tkanki jest poddawany sterylizacji. Wszystkie zakłady posiadają własne autoklawy. Postępowanie ze sprzętem wielokrotnego użytku (przed i po sterylizacji) był prawidłowy. Zapas płynów dezynfekcyjnych służących do dezynfekcji narzędzi, sprzętu fryzjerskiego i kosmetycznego był wystarczający. Stosowane środki dezynfekcyjne były w oryginalnych opakowaniach, o aktualnym terminie ważności i stosowane zgodnie z zaleceniem. Postępowanie z bielizną czystą i brudną w obiektach było prawidłowe. Stan sanitarno-techniczny instalacji wentylacyjnej nie budził zastrzeżeń.

Ogólny stan sanitarny w zakładach usługowych należy ocenić jako dobry. W tej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego.

13. Tereny rekreacyjne

W roku 2022 w tej grupie dodatkowo zewidencjonowano 13 nowych obiektów: 12 placów zabaw, które w poprzednich latach były kontrolowane jako obiekty niezewidencjonowane i 1 miejsce rekreacji zlokalizowane przy akwenu wodnym.

Łącznie w tej grupie znajduje się 18 obiektów: 1 ogródek jordanowski, 4 miejsca rekreacji i wypoczynku (w tym 3 zlokalizowane bezpośrednio przy jeziorach), 1 przystań sportów wodnych, 12 placów zabaw). W 2022 r. w tej grupie skontrolowano wszystkie obiekty, przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych.

W czerwcu 2022 r. w sąsiedztwie Jeziora Blizno w miejscowości Blizno, gm. Książki oddano do użytku Centrum Aktywnego Wypoczynku i Sportów Wodnych w Bliźnie. Na terenie obiektu funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu pływającego. Obiekt wyposażono w pomost oraz toaletę przenośną toi-toi, ławki, kosze na śmieci. Stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń.

Pozostałe 2 miejsca rekreacji i wypoczynku zlokalizowane w sąsiedztwie jezior wyposażone są w budynki sanitarne (oddzielne dla kobiet i mężczyzn), budynki szkoleniowo-edukacyjne, pomosty, miejsca postojowe dla samochodów, miejsca do składowania odpadów stałych, tereny łączące budynki i jeziora zagospodarowano jako rekreacyjno-sportowe wraz ze ścieżkami spacerowymi.

Teren parku rekreacji i wypoczynku zlokalizowanego na Podzamczu wyposażono m.in. w plac zabaw dla dzieci, plac rehabilitacyjno-wypoczynkowy, skate-park, boisko do koszykówki, plac grillowy. Na terenie parku postawiono altanki i ławki, ustawiono odpowiednią ilość koszy na odpady. Osoby przebywające na terenie parku rekreacji i wypoczynku mogą korzystać z toalet zlokalizowanych na terenie Ośrodka Rekreacji Podzamcze nad Jeziorem Zamkowym, w tym m.in. z nowej wolnostojącej toalety, usytuowanej w sąsiedztwie parku.

Na terenie miasta Wąbrzeźno na Podzamczu funkcjonuje również przystań sportów wodnych z wypożyczalnią sprzętu pływającego, pomostem pływającym, tarasem widokowym. Budynek wyposażono w toalety odrębne dla kobiet i mężczyzn, przystosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz szatnie z węzłami sanitarnymi oddzielne dla kobiet i mężczyzn.

Przy placach zabaw funkcjonujących na terenie powiatu wąbrzeskiego umieszczone są tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania znajdujących się na nich urządzeń, zawierają dane zarządców wraz z numerami telefonów, informacje o zakazie wprowadzania zwierząt na tereny placów zabaw oraz informacje o zakazie palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Place zabaw utrzymane są we właściwym stanie sanitarno-technicznym.

Podobnie jak w roku ubiegłym z tej grupy obiektów kontrolowany był również Ogródek Jordanowski

zlokalizowany w Wąbrzeźnie. Stan sanitarno-techniczny sprzętu do zabaw dla dzieci nie budził zastrzeżeń. Piaskownica po zamknięciu ogródka była zabezpieczana przed dostępem zwierząt. Teren obiektu ogrodzony. Ogródek Jordanowski został wyposażony w toaletę przenośną toi-toi, stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

W 2022 r. w omawianej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego, obiekty działały bez zastrzeżeń.

14. Cmentarze

Na terenie powiatu wąbrzeskiego znajduje się łącznie 18 cmentarzy, z czego 2 obiekty zlokalizowane są na terenie miasta oraz 16 obiektów zlokalizowanych na terenie wiejskim.

W roku 2022 skontrolowano łącznie 7 obiektów, stan sanitarno-techniczny na terenie cmentarzy należy ocenić jako dobry. W roku sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami na terenie cmentarzy, odpady gromadzone były w pojemnikach, kontenerach, które opróżniane były i wywożone przez specjalistyczną firmę na składowisko odpadów w Niedźwiedziu gm. Dębowa Łąka.

Na terenie cmentarza parafialnego w Wąbrzeźnie funkcjonuje kostnica z urządzeniem chłodniczym na 4 trumny. Na terenie cmentarzy zlokalizowanych na terenach wiejskich istnieją kaplice przy kościołach, najczęściej na 1 trumnę. W 1 kaplicy cmentarnej na terenie cmentarza parafialnego w Orzechowie gm. Ryńsk zamontowane są urządzenia chłodnicze na 1 trumnę, w pozostałych kostnicach brak urządzeń chłodniczych. Zgodnie z oświadczeniami zarządców cmentarzy na terenach wiejskich, trumna ze zwłokami w dniu pogrzebu przywożona jest z prosektorium przyszpitalnego w Wąbrzeźnie, który posiada urządzenia chłodnicze lub z kostnicy z cmentarza z Wąbrzeźna.

W roku 2022 wydano łącznie 18 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok. W 2022 r. przeprowadzono 13 ekshumacji, z przebiegu których rodzina lub upoważniony zakład pogrzebowy złożyli pisemne oświadczenia o przeprowadzeniu ekshumacji.

15. Inne obiekty użyteczności publicznej.

Do tej grupy obiektów zostały zaliczone obiekty ewidencjonowane i nieewidencjonowane. W tej grupie znajduje się 45 obiektów zewidencjonowanych oraz 7 niezewidencjonowanych. W 2022 r. skontrolowano 21 obiektów zewidencjonowanych oraz 7 niezewidencjonowanych.

Na terenie miasta Wąbrzeźno funkcjonuje przystanek PKS i przystanek PKP. W 2022 r. przedmiotowe obiekty zostały skontrolowane, ich stan sanitarno-techniczny i porządkowy nie budził zastrzeżeń. Na terenie przystanku PKP ustawione są ławki i kosze na śmieci, plac przed budynkiem przystanku wyłożony jest kostką brukową, wyznaczono strefę parkingową dla samochodów osobowych oraz strefę podjazdu dla autobusów. Podczas kontroli przystanku PKS dokonano również oceny sanitarnej 3 środków transportu (autobusy przygotowane do transportu podróżnych). Autobusy były utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego obecnie funkcjonują 3 zakłady pogrzebowe. W roku 2022 w zakładach wykonano 3 kontrole sanitarne, skontrolowano wszystkie obiekty. Zakłady pogrzebowe nie dysponują domami przedpogrzebowymi z pomieszczeniami przystosowanymi do mycia i ubierania zwłok, w związku z tym przez właścicieli zakładów pogrzebowych zostały podpisane umowy na wykonywanie w/w czynności z podmiotami, które dysponują takimi pomieszczeniami. Na odbiór odpadów niebezpiecznych zakłady posiadają podpisane umowy z podmiotami posiadającymi stosowne zezwolenia. Ponadto zakłady dysponują procedurami mycia i dezynfekcji środków transportu.

W ramach kontroli akcyjnych skontrolowano 7 parkingów zlokalizowanych na terenie Wąbrzeźna. Parkingi na terenie miasta Wąbrzeźno utrzymane były czysto, bez zastrzeżeń. Na terenie

parkingów brak toalet.

Ogólny stan sanitarny wyżej wymienionej grupy obiektów należy ocenić jako dobry, w roku sprawozdawczym nie prowadzono postępowania administracyjnego

Podsumowanie

- W 2022 r. w grupie obiektów użyteczności publicznej zewidencjonowano 17 nowych obiektów: 2 zakłady fryzjerskie, 1 zakład kosmetyczny, 1 miejsce rekreacji i wypoczynku, 12 placów zabaw, 1 zakład rehabilitacji leczniczej.
- Dużym utrudnieniem w prowadzeniu bieżącego nadzoru sanitarnego jest brak uregulowań prawnych dotyczących wymagań sanitarnych dla obiektów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej. Brak obowiązujących aktów prawnych, które regulowałyby wymagania dotyczące między innymi zapewnienia odpowiednich warunków dotyczących sterylizacji, sprzętu oraz zasad prowadzenia dezynfekcji narzędzi może przekładać się na zwiększenie zagrożenia bezpieczeństwa osób korzystających z usług tych zakładów.
- W porównaniu do roku poprzedniego baza noclegowa na terenie powiatu nie uległa zmianie.
- W ostatnich latach na terenie powiatu powstały nowe miejsca rekreacji i wypoczynku oraz place zabaw co niewątpliwie wpłynęło na poprawę jakości życia mieszkańców a tym samym poprawę estetyki terenu.
- W roku sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie nie prowadził nadzoru nad kąpieliskami ani miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpeli, ponieważ nie zostało utworzone kąpielisko ani miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie objął nadzorem łącznie 31 obiektów świadczących usługi lecznicze. W roku 2022 skontrolowano łącznie 22 obiekty, w tym 18 podmiotów leczniczych i 4 praktyki zdrowotne, przeprowadzono łącznie 53 kontrole sanitarne. Wszystkie obiekty pod względem sanitarno-higienicznym oceniono jako dobre.

W 2022 r. w grupie podmiotów leczniczych zarejestrowano 1 nowy obiekt, tj. 1 zakład rehabilitacji leczniczej oraz zlikwidowano 2 praktyki zdrowotne (1 przyzakładowy gabinet pielęgniarstwa oraz 1 indywidualną specjalistyczną praktykę lekarską).

Na koniec 2022 r. w ewidencji zakładów opieki zdrowotnej znajdują się 22 podmioty lecznicze, w tym:

- 1 podmiot leczniczy wykonujący stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – szpital, jako NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie,
- 21 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, w tym:
 - ✓ 15 – przychodni, ośrodków zdrowia, poradni,
 - ✓ 1 medyczne laboratorium diagnostyczne,
 - ✓ 1 hospicjum domowe,
 - ✓ 1 punkt pobrań,
 - ✓ 3 zakłady rehabilitacji leczniczej.

W w/w grupach skontrolowano 18 obiektów. Wspólnie z Sekcją Nadzoru Przeciwpidemicznego przeprowadzono łącznie 49 kontroli sanitarnych, w tym: 7 w szpitalu, 42 w podmiotach leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (37 w przychodniach, ośrodkach zdrowia i poradniach, 1 w medycznym laboratorium diagnostycznym, 1 w punkcie pobrań, 2 w zakładach rehabilitacji leczniczej, 1 w hospicjum domowym).

Na terenie miasta Wąbrzeźno funkcjonuje 13 podmiotów leczniczych:

- 6 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 1 szpital jako NZOZ Nowy Szpital,
- 1 poradnia stomatologiczna,
- 1 medyczne laboratorium diagnostyczne,
- 1 hospicjum domowe,
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej,
- 1 punkt pobrań.

Na terenie wiejskim funkcjonuje 9 podmiotów leczniczych:

- 1 niepubliczny zakład opieki zdrowotnej,
- 7 publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 1 zakład rehabilitacji leczniczej.

Na koniec 2022 r. w grupie praktyk zdrowotnych zewidencjonowano 9 obiektów, z których skontrolowano 4 praktyki zdrowotne.

W roku 2022 w placówkach służby zdrowia nie wydano żadnej decyzji merytorycznej dotyczącej złego stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz nie wydano żadnej decyzji płatniczej w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

W roku sprawozdawczym Sekcja HŚ wydała 1 decyzję zmieniającą w NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie, dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarnego na oddziale wewnętrznym oraz sanitarno-technicznego w poradni chirurgicznej.

1. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nowy Szpital” sp. z o. o. w Wąbrzeźnie

W powiecie wąbrzeskim funkcjonuje podmiot leczniczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie, ul. Wolności 27, 87-200 Wąbrzeźno wykonujący stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne osób chorych.

NZOZ Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie posiada certyfikaty systemu zarządzania w zakresie – usługi medyczne leczenia szpitalnego w zakresie: chorób wewnętrznych, chirurgii ogólnej, położnictwa i ginekologii, usługi medyczne ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, podstawowej opieki zdrowotnej, pomocy doraźnej, zespołu ratownictwa medycznego, opieki paliatywnej i długoterminowej, diagnostyki obrazowej.

a) działalność kontrolno-represyjna

W 2022 r. Sekcja Higieny Środowiska i Sekcja Nadzoru Przeciwpidemicznego przeprowadziły łącznie 7 kontroli sanitarnych. W roku sprawozdawczym nie wydano żadnej decyzji merytorycznej ani płatniczej dotyczącej złego stanu sanitarno-higienicznego.

W 2022 r. prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące:

- braku wykonania 1 punktu zawartego w decyzji wydanej przez PPIS w Golubiu-Dobrzyniu w 2012 r. - w 2022 r. wydano decyzję dotyczącą zmiany terminu wykonania obowiązków do 30.06.2023 r.,
- braku wykonania 1 punktu zawartego w decyzji wydanej przez PPIS w Wąbrzeźnie dot. zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas – w 2021 r. wydano decyzję dotyczącą zmiany terminu wykonania obowiązków do 31.12.2024 r.

W skład działalności NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie wchodzi również przychodnia przyszpitalna. w 2022 r. wykonano 1 punkt z decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie z 2016 r. - doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczenie rejestracji. Dodatkowo na umotywowaną prośbę Zarządu Nowego Szpitala Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie przedłużono termin wykonania decyzji administracyjnej Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie z 2016 r. dotyczącej złego stanu sanitarno-higienicznego w poradni chirurgicznej, której termin wykonania został przedłużony do 30.06.2023 r.

b) remonty, modernizacje:

W 2022 r. nie prowadzono remontów i modernizacji.

c) stopień realizacji programu dostosowania

W NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie do końca 2017 r. nie wykonano 1 punktu z programu dostosowania, dotyczącego braku rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę, zapewniającego co najmniej 12 godzin zapasu. W 2018 r. wydano decyzję administracyjną z obowiązkiem wykonania w/w punktu do 31.12.2021 r., jednak na wniosek Prezesa Zarządu, z uwagi na duże koszty inwestycji oraz wprowadzony stan epidemii, termin wykonania decyzji został przedłużony do 31.12.2024 r.

d) powstanie nowych oddziałów

W roku sprawozdawczym w szpitalu utworzono nowy Oddział Okulistyki Leczenia Jednego Dnia - oddział spełnia wymagania obowiązującego rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Zabiegi okulistyczne (głównie zabiegi usuwania zaćmy) będą wykonywane na bloku operacyjnym. Oddział

wyposażono w 2 pokoje łóżkowe 4-osobowe (łącznie 8 łóżek).

e) wyposażenie w sprzęt medyczny szczególnie jednorazowego użycia do obsługi chorych, zaopatrzenie w środki utrzymania czystości, dezynfekcyjne, zaopatrzenie w materiały opatrunkowe i bieliznę szpitalną.

W 2022 r. nie odnotowano zakupu nowego sprzętu medycznego.

Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych, sprzętu jednorazowego użycia do obsługi chorych oraz bielizny był wystarczający. Każdy oddział szpitalny dysponował zapasem sprzętu jednorazowego użycia oraz materiałów opatrunkowych. Zapas środków dezynfekcyjno-czyszczących do powierzchni, urządzeń sanitarnych był wystarczający.

W Pracowni Endoskopii proces dekontaminacji endoskopów jest zautomatyzowany poprzez wyposażenie zmywalni w myjnię automatyczną oraz dodatkowo w myjnię ultradźwiękową.

Stanowiska do higienicznego mycia rąk w gabinetach zabiegowych, lekarskich wyposażone były właściwie w dozowniki z mydłem w płynie, środkiem antyseptycznym, w ręczniki jednorazowego użytku oraz pojemniki na zużyte ręczniki.

Pranie bielizny brudnej oraz proces dezynfekcji komorowej zlecane były Firmie HOLLYWOOD „TEXTILE SERVICE” Sp. z o.o. A.R. Konieczkowsky 09-200 Sierpc ul. Bojanowskiej 2a.

Materiał do dezynfekcji komorowej wysyłany jest codziennie razem z zabieraną do prania bielizną brudną. Dezynfekcji podlegają materace pokryte niezmywalnym materiałem, poduszki, koce. Po każdym pacjencie wypisanym ze szpitala prowadzona jest dezynfekcja środkami dezynfekcyjnymi (łóżko, materace pokryte materiałem zmywalnym, łącznie ze zmianą bielizny). Łóżka przygotowane do przyjęcia pacjenta przykryte są jednorazowymi prześcieradłami.

f) instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji

W NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie tylko blok operacyjny wyposażony jest w klimatyzację. W roku 2022 w całym obiekcie szpitalnym sprawdzana była przez zakład kominiarski skuteczność wentylacji. Zgodnie ze spisanyymi protokołami z przeprowadzonych przeglądów, zastrzeżeń nie odnotowano.

g) prosektorium

Na terenie szpitala w Wąbrzeźnie znajduje się prosektorium. Prosektorium wyposażone jest w specjalistyczny wózek służący do transportu zwłok, ze szczelnym zamknięciem przestrzeni ładunkowej. W prosektorium nie przeprowadza się sekcji zwłok, sekcje przeprowadzane są w szpitalu w Świeciu.

W prosektorium funkcjonują pomieszczenia chłodnicze - dwie komory o łącznej powierzchni 16m², ze sprawną wentylacją mechaniczną.

Bielizna brudna z prosektorium trafia do magazynu bielizny brudnej na terenie szpitala, natomiast odpady medyczne o kodzie 180103 trafiają do centralnego magazynu odpadów medycznych.

h) otoczenie placówek ochrony zdrowia

Teren wokół szpitala w Wąbrzeźnie sprzątany był przez pracowników szpitala. Bieżąca czystość i porządek były ocenione dobrze, nieprawidłowości nie stwierdzono.

2. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonuje ogółem 21 podmiotów leczniczych, wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, w tym: 15 przychodni, ośrodków zdrowia, poradni, 1 medyczne

laboratorium diagnostyczne, 1 punkt pobrań, 1 hospicjum domowe, 3 zakłady rehabilitacji leczniczej. Na terenie miasta zlokalizowanych jest 12 obiektów, natomiast na terenie wiejskim funkcjonuje 9 podmiotów. W 2022 r. w tej grupie obiektów zewidencjonowano 1 nowy obiekt, tj. zakład rehabilitacji leczniczej, nie zlikwidowano żadnego obiektu.

1) Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice

a) działalność kontrolno-represyjna

W roku 2022 w tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 37 kontroli stanu sanitarno-higienicznego, nie wydano żadnej decyzji administracyjnej dotyczącej złego stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz nie wydano żadnej decyzji płatniczej.

b) remonty i modernizacje

W 2022 r. w tej grupie obiektów nie odnotowano remontów i modernizacji.

c) stopień realizacji programów dostosowania

Wszystkie placówki zdrowotne zrealizowały swoje programy dostosowania do końca 2017 r.

d) wyposażenie w sprzęt medyczny szczególnie jednorazowego użycia do obsługi chorych, zaopatrzenie w środki utrzymania czystości, dezynfekcyjne, zaopatrzenie w materiały opatrunkowe i bieliznę

Wszystkie obiekty wyposażone były w środki utrzymania czystości w ilości wystarczającej. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych do powierzchni, urządzeń sanitarnych był wystarczający. Zaopatrzenie w sprzęt medyczny jednorazowego użycia do obsługi chorych oraz w materiały opatrunkowe było również wystarczające. w obiektach najczęściej używana była bielizna jednorazowego użytku.

Dezynfekcja sprzętu i narzędzi medycznych w gabinetach zabiegowych, gabinetach stomatologicznych, ginekologicznych przeprowadzana była, podobnie jak w latach ubiegłych metodą tradycyjną - ręcznie. w obiektach wprowadzone zostały do użytku profesjonalne pojemniki wyposażone w sita, przeznaczone do dezynfekcji narzędzi. Dobór preparatów dezynfekcyjnych był odpowiedni, zgodny z przypuszczalnym skażeniem oraz ogólnie przyjętymi zasadami, zarówno do dezynfekcji narzędzi, sprzętu medycznego jak i powierzchni. Większość obiektów korzysta ze sprzętu jednorazowego użytku.

Podmioty lecznicze, których zakres świadczonych usług obejmował wyłącznie podstawową opiekę zdrowotną nie prowadziły procesu sterylizacji, stosowały wyłącznie sprzęt i materiały medyczne jednorazowego użycia. Z narzędzi i materiałów sterylizowanych korzystały podmioty, które świadczyły usługi medyczne w zakresie stomatologii, ginekologii. Wszystkie placówki posiadały stanowiska higienicznego mycia rąk zaopatrzone w mydło w płynie, środek antyseptyczny do rąk, ręczniki jednorazowego użycia oraz pojemnik na zużyte ręczniki.

Bielizna ochronna (fartuchy) była stosowana jednorazowego i wielorazowego użytku. Pranie bielizny ochronnej odbywało się w obiektach, w wydzielonych, odpowiednio wyposażonych pralniach lub zlecane było pralniom zewnętrznym na podstawie podpisanej umowy.

e) instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji

Klimatyzacja funkcjonuje w 3 obiektach, przegląd instalacji i urządzeń klimatyzacji był prowadzony zgodnie z ustalonym harmonogramem. We wszystkich podmiotach leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w roku sprawozdawczym dokonany był przegląd wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej. Z przeprowadzonych przeglądów przez pracowników zakładu kominiarskiego sporządzane były protokoły, zastrzeżeń w powyższym zakresie nie stwierdzono.

f) Otoczenie placówek służby zdrowia

Otoczenia wszystkich skontrolowanych podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne utrzymane były w czystości, nieprawidłowości nie odnotowano.

3. Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

Na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonuje 1 medyczne laboratorium diagnostyczne zarządzane przez Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy. Pomieszczenia laboratorium znajdują się w jednym z budynków szpitala w Wąbrzeźnie i są dzierżawione od Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie na podstawie zawartej umowy.

a) działalność kontrolno-represyjna

W roku 2022 przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno-higienicznego, nie prowadzono postępowania administracyjnego.

b) remonty i modernizacje

W 2022 r. nie przeprowadzano remontów i modernizacji.

c) stopień realizacji programów dostosowania

W obiekcie nie był opracowany program dostosowania do wymogów rozporządzenia, stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń laboratorium nie budził zastrzeżeń.

d) wyposażenie w sprzęt medyczny szczególnie jednorazowego użycia do obsługi pacjentów, zaopatrzenie w środki utrzymania czystości, dezynfekcyjne, zaopatrzenie w materiały opatrunkowe i bieliznę

Obiekt wyposażony w środki utrzymania czystości, środki myjąco-dezynfekcyjne do powierzchni oraz urządzeń sanitarnych, ich zapas był wystarczający.

Krew do badań laboratoryjnych pobierana jest systemem próżniowym, sprzętem jednorazowego użytku, po pobraniu miejsce nakłucia jest zabezpieczane jałowym gazikiem, podczas kontroli sanitarnej ich zapas był wystarczający.

Ze względu na zakres prowadzonej działalności nie ma potrzeby prowadzenia procesu sterylizacji narzędzi i materiałów.

W laboratorium personel stosuje bieliznę ochronną (fartuchy) wielorazowego użytku. Pranie bielizny ochronnej wykonywane jest przez firmę zewnętrzną na podstawie zawartej umowy.

e) sprzątanie i utrzymanie czystości

Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy, jako dzierżawca pomieszczeń przyszpitalnego laboratorium zawarł umowę z NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie na zabezpieczenie sprzątania wynajmowanych pomieszczeń na działalność laboratoryjną oraz umożliwienie magazynowania odpadów medycznych w wydzielonym do tego miejscu - pomieszczeniu na terenie szpitala.

W związku z powyższym procesem sprzątania w laboratorium zajmuje się zewnętrzna firma Impel Cleaning Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu ul. Ślężna 118 Oddział w Bydgoszczy ul. Towarowa 36.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych nie zaobserwowano uchybień natury sanitarno-higienicznej. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana.

f) instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji

W roku sprawozdawczym został przeprowadzony przegląd wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, z przeprowadzonego przeglądu został sporządzony stosowny protokół, zastrzeżeń nie stwierdzono. W pomieszczeniach laboratorium brak klimatyzacji.

g) otoczenie

Otoczenie obiektu utrzymane w czystości, bez zastrzeżeń sanitarnych.

4. Zakłady rehabilitacji leczniczej

Na terenie powiatu funkcjonują 3 zakłady rehabilitacji leczniczej. Zakłady rehabilitacji leczniczej zlokalizowane są na parterze budynków. Obiekty podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wszystkie punkty poboru wody w obiektach zaopatrzone są w bieżącą ciepłą i zimną wodę, pomieszczenia zabiegowe wyposażone są w umywalki do mycia rąk. W lokalach wydzielono pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla pacjentów i personelu, pomieszczenia socjalne, miejsca do przechowywania bielizny brudnej i czystej, wydzielono również miejsca na sprzęt porządkowy i środki czystości. Wentylacja w obiektach skuteczna, w pomieszczeniach zabiegowych i sanitarnych mechaniczna nawiewno-wywiewna, w pozostałych pomieszczeniach – grawitacyjna. Otoczenie obiektu utwardzone, utrzymane w odpowiednim stanie sanitarno – higienicznym i porządkowym.

W 2022 r. w tej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego.

5. Inne obiekty

W tej grupie obiektów funkcjonują 2 obiekty, tj. 1 punkt pobrań materiału do badań laboratoryjnych w Wąbrzeźnie, który jest zarządzany przez Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy oraz 1 hospicjum domowe, które sprawuje specjalistyczną opiekę nad pacjentami w terminalnym okresie choroby, bezpośrednio w jego domu.

W 2022 r., w punkcie pobrań przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. W obiekcie wydzielono rejestrację, stanowisko poboru materiału do badań, szafy do przechowywania zapasu sprzętu medycznego jednorazowego użycia, materiałów opatrunkowych oraz środków myjąco – dezynfekujących, ich zapas był wystarczający. W obiekcie stosowana jest bielizna jednorazowego użytku. W 2022 r., w siedzibie hospicjum domowego w Wąbrzeźnie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. W obiekcie wydzielono szafy do przechowywania zapasu sprzętu medycznego jednorazowego użycia do obsługi chorych, materiałów opatrunkowych oraz środków myjąco – dezynfekujących, ich zapas był wystarczający. W obiekcie stosowana jest bielizna jednorazowego użytku.

W okresie sprawozdawczym w tej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego brak obiektów uzdrowiskowych.

6. Praktyki zdrowotne

W roku 2022 na terenie powiatu wąbrzeskiego działało łącznie 9 praktyk indywidualnych. Ogólny podział praktyk zdrowotnych przedstawia się następująco:

- 3 indywidualne praktyki lekarskie ogółem, wszystkie jako indywidualne praktyki lekarzy dentystów,
- 3 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem, w tym 2 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów,
- 2 grupowe praktyki lekarskie,
- 1 inny obiekt świadczący usługi medyczne.

W 2022 r. skontrolowano łącznie 4 obiekty, przeprowadzono 4 kontrole sanitarne. Postępowania administracyjnego nie prowadzono. Obiekty funkcjonowały bez zastrzeżeń sanitarno-higienicznych. Wszystkie obiekty z grupy praktyk zawodowych spełniają wymagania obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Wszystkie skontrolowane obiekty były wyposażone w sprzęt medyczny, szczególnie jednorazowego użycia, zaopatrzone były w środki myjąco-dezynfekcyjne, ich zapas był wystarczający. Nie odnotowano zastrzeżeń co do wyposażenia w materiały opatrunkowe i bieliznę. W gabinetach prywatnych była stosowana również bielizna jednorazowego użycia.

W gabinetach lekarskich opracowane są i stosowane następujące procedury:

- higienicznego mycia rąk,
- dezynfekcji, mycia narzędzi i sprzętu, sprzątania pomieszczeń,
- postępowania z bielizną brudną i czystą,
- postępowania z odpadami medycznymi.

Nie odnotowano zastrzeżeń dot. nieprzestrzegania ww. procedur.

Otoczenie wszystkich skontrolowanych placówek służby zdrowia utrzymane było w czystości, nieprawidłowości nie odnotowano.

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI

1. Szpital

W roku 2022, tak jak w latach poprzednich, procesem sprzątania w szpitalu zajmowała się zewnętrzna firma Impel Cleaning Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu ul. Ślężna 118 Oddział w Bydgoszczy ul. Towarowa 36.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych nie zaobserwowano uchybień natury sanitarno-higienicznej. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana.

Każdy oddział szpitalny wyposażony jest w specjalistyczny sprzęt do sprzątania (wózki). Po sprzątaniu mopy trafiają do centralnego brudownika na terenie szpitala, skąd razem z transportem bielizny brudnej zabierane są do pralni w Sierpcu.

Na każdym oddziale szpitalnym wydzielony jest kącik czystościowy (w brudowniku), gdzie przechowuje się sprzęt do sprzątania i środki myjąco-dezynfekcyjne. Zachowany jest rozdział sprzętu do sprzątania (jest oznakowany) w zależności od wymaganego stopnia czystości mikrobiologicznej pomieszczeń. Na terenie szpitala, w budynku głównym, znajduje się pomieszczenie porządkowe, odpowiednio wyposażone. Procedury mycia i dezynfekcji pomieszczeń są opracowane, pracownicy firmy sprzątającej są systematycznie szkoleni w tym kierunku.

2. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

➤ podmioty lecznicze

W podmiotach leczniczych nie stwierdzono zaniedbań w zakresie zachowania czystości bieżącej. Procesem sprzątania zajmują się ekipy wewnętrzne, zatrudnione przez podmioty lecznicze. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych oraz sprzętu do sprzątania był wystarczający. Postępowanie ze sprzętem po procesie sprzątania było prawidłowe, zgodne z opracowanymi procedurami w tym zakresie.

➤ zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

Vitalabo Laboratoria Medyczne sp. z o.o. w Bydgoszczy zawarła umowę z NZOZ Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie na zabezpieczenie sprzątania przez szpital wynajmowanych pomieszczeń na działalność laboratoryjną. W związku z powyższym procesem sprzątania w laboratorium przyszpitalnym zajmuje się zewnętrzna firma Impel Cleaning Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu ul. Ślężna 118 Oddział w Bydgoszczy

ul. Towarowa 36, która zajmuje się procesem sprzątania na terenie całego kompleksu szpitalnego w Wąbrzeźnie. Podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej nie zaobserwowano uchybień natury sanitarno-higienicznej. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana.

➤ **zakłady rehabilitacji leczniczej**

Zapasy środków myjąco-dezynfekcyjnych w dniu kontroli były wystarczające, czystość bieżąca była zachowana. Pomieszczenia oraz wyposażenie obiektu utrzymane w dobrym stanie sanitarno-higienicznym i technicznym.

➤ **praktyki zdrowotne**

Pomieszczenia, sprzęt, urządzenia w gabinetach lekarskich utrzymane były w czystości, nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z utrzymaniem czystości bieżącej. Procesem sprzątania zajmowały się osoby zatrudnione przez lekarzy jako osoby sprzątające.

ZAOPATRZENIE W WODĘ

1. Szpital

Szpital w Wąbrzeźnie korzysta z wody z miejskiego wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie. Braków wody nie odnotowano. W 2022 r. skład fizyko-chemiczny i mikrobiologiczny badanej wody nie budził zastrzeżeń sanitarnych. Szpital nie posiada awaryjnego źródła zaopatrzenia w wodę oraz zbiorników retencyjnych. ***Obowiązek dot. utworzenia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę, zapewniającego co najmniej 12 godzinny zapas został zapisany w opracowanym programie dostosowania. Do końca 2017r. nie udało się zrealizować powyższego punktu, w związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał decyzję administracyjną z nakazem wykonania w/w zalecenia do 31.12.2021r., jednak na wniosek Prezesa Zarządu, z uwagi na duże koszty inwestycji oraz wprowadzony stan epidemii, termin wykonania decyzji został przedłużony do 31.12.2024 r.***

Budynki szpitala są ogrzewane z własnej kotłowni, która również dostarcza dla całego szpitala ciepłą wodę w wystarczającej ilości.

Podczas przeprowadzania kontroli stanu sanitarno-technicznego szpitala, zwracano uwagę na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię *Legionella* sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcję systemu wodociągowego). Monitoring temperatury wody ciepłej na oddziałach szpitalnych był prowadzony. W szpitalu obowiązuje instrukcja dotycząca zasad kontroli i zapobiegania namnażaniu się pałeczek *Legionella* sp. w instalacjach wody ciepłej i w urządzeniach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny, w której dokonano zapisu dotyczącego przeprowadzania 1 raz w miesiącu dezynfekcji termicznej instalacji wewnętrznej w budynku szpitala.

W 2022 r. pobrano zgodnie z harmonogramem łącznie 8 prób wody do badań z instalacji wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp., pobrane próby były dobre.

2. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

Wszystkie podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz praktyki zawodowe zaopatrywane są w wodę z sieci wodociągów publicznych. Skład fizyko-chemiczny i mikrobiologiczny badanej wody nie budził większych zastrzeżeń sanitarnych. Wszystkie obiekty korzystają z podstawowych źródeł wody, ujęć awaryjnych nie posiadają. Źródłem ciepłej wody w obiektach zlokalizowanych w mieście są własne kotłownie (najczęściej gazowe), a na terenach wiejskich najczęściej – termy elektryczne.

POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ODPADÓW MEDYCZNYCH

1. Szpitale

NZOZ Nowy Szpital Spółka z o. o. w Wąbrzeźnie prowadzi wnikliwą segregację odpadów. Jest opracowana procedura i instrukcje dotyczące właściwego postępowania z odpadami medycznymi w szpitalu.

W szpitalu odpady medyczne o kodach 180102 i 180103 gromadzone są w oznakowanych, sztywnych pojemnikach pedałowych, wyłożonych jednorazowymi workami foliowymi koloru czerwonego. Zużyty ostry sprzęt medyczny zbierany jest do plastikowych, zamykanych, specjalistycznych pojemników, na których zapisywana jest data, godzina otwarcia i zamknięcia pojemnika.

Do czasu transportu do utylizacji odpady medyczne gromadzone są w zamykanych pojemnikach, które znajdują się w odpowiednio przygotowanym pomieszczeniu ze ścianami i podłogą łatwo zmywalną, odporną na działanie środków dezynfekcyjnych, z zainstalowanym agregatem chłodniczym. Dla pracownika obsługującego magazyn odpadów niebezpiecznych zapewniono możliwość korzystania z umywalki z ciepłą i zimną wodą, wyposażoną w dozowniki z mydłem w płynie, środkiem do dezynfekcji rąk oraz ręczniki jednorazowego użytku i pojemnik na zużyte ręczniki.

Na odbiór odpadów medycznych o kodach 180103, 180102 szpital posiada umowę podpisaną z Centrum Onkologii im. Prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy. Odpady trafiają do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi został opisany w odpowiednich procedurach, a za ich prawidłową realizację były odpowiedzialne wyznaczone osoby.

Na odbiór odpadów z Pracowni Rentgenodiagnostyki podpisana została umowa z firmą - Spółdzielnia Pracy Agro-Film w Warszawie ul. Paca 9/1.

Odpady komunalne również zbierane są selektywnie do kontenerów, które stoją w miejscu utwardzonym. Opróżniane są systematycznie przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych „Ekosystem” Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie. Odpady komunalne wywożone są na składowisko odpadów komunalnych w Niedźwiedziu gm. Dębowa Łąka.

W 2022 r. nie odnotowano nieprawidłowości dotyczących gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi.

Na terenie szpitala nie ma oczyszczalni ścieków. Ścieki ze szpitala w Wąbrzeźnie odprowadzane są do miejskiej sieci kanalizacyjnej i na oczyszczalnię ścieków w Wąbrzeźnie.

2. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

➤ **podmioty lecznicze**

Wszystkie podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne prowadziły prawidłową gospodarkę odpadami, odpady gromadzone były w sposób selektywny, odpowiednio segregowane w miejscu ich powstania.

Odpady medyczne o kodzie 180103 w miejscu wytworzenia gromadzone były w sposób selektywny w oznakowanych, sztywnych pojemnikach pedałowych lub w specjalnych pojemnikach (sprzęt o ostrych końcówkach). Właściwie zabezpieczone odpady medyczne o kodzie 180103 kierowane były do wyznaczonych pomieszczeń, wyposażonych w urządzenia chłodnicze przeznaczone wyłącznie do magazynowania odpadów medycznych. Wszystkie urządzenia chłodnicze posiadały termometry do pomiaru temperatury wewnątrz urządzeń.

Wszystkie skontrolowane placówki służby zdrowia miały zawarte umowy ze specjalistycznymi firmami, uprawnionymi do odbioru odpadów niebezpiecznych.

Odbiór odpadów medycznych o kodzie 180103 z podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, położonych na terenie powiatu wąbrzeskiego dokonywany był przez FUH „ECO-UTIL” Monika Puc Paderewskiego 20A, 87-300 Brodnica. Firma ta odpady transportowała do Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy przy ul. J. Romanowskiej 2.

Nieprawidłowości związanych z postępowaniem z odpadami medycznymi nie stwierdzono.

Obiekty posiadają opracowane procedury i instrukcje właściwego postępowania z powstającymi odpadami. Podczas przeprowadzania kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z przestrzeganiem obowiązujących procedur i instrukcji przez personel podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne. Odpady komunalne w miejscu ich powstawania gromadzone były w sztywnych pojemnikach z przykryciem wyłożonych workami foliowymi, które następnie trafiały do kontenerów. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy pojemników i kontenerów nie budził zastrzeżeń.

➤ ***zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne***

Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o. o. w Bydgoszczy zawarła umowę z NZOZ Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie na umożliwienie magazynowania odpadów medycznych oraz komunalnych w wydzielonym ku temu miejscu/pomieszczeniu. w związku z tym w pomieszczeniu tymczasowego magazynowania odpadów znajdującego się na terenie szpitala zostały wydzielone oddzielne, opisane pojemniki do przechowywania odpadów medycznych o kodach 180103, 180102, 180106.

Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy ma podpisaną umowę na odbiór odpadów medycznych do utylizacji o kodzie 180103 i 180102 i 180106 z Centrum Onkologii im. Prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy. Odpady kierowane są do Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy przy ul. J. Romanowskiej 2.

Odpady komunalne odbierane są 1 raz w tygodniu przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych „EKOSYSTEM” Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie.

Podczas kontroli sanitarnej nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzonej gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi. Odpady gromadzone były w sposób selektywny, odpowiednio segregowane w miejscu ich powstania. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy pojemników i kontenerów nie budził zastrzeżeń. Prowadzona jest stosowna dokumentacja dot. gospodarki odpadami powstającymi w laboratorium w wersji elektronicznej.

➤ ***zakłady rehabilitacji leczniczej***

Zgodnie z oświadczeniami właścicieli obiektów, w zakładach nie są wytwarzane odpady medyczne. Odpady komunalne w miejscu wytworzenia przechowywane są w pojemnikach plastikowych, wyłożonych workami koloru niebieskiego, na zewnątrz gromadzone selektywnie w zbiorczych pojemnikach, jeden raz w tygodniu wywożone są przez P.U.K. i M. EKOSYSTEM Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie na wysypisko śmieci w Niedźwiedziu, gm. Dębowa Łąka. Nieczystości płynne z obiektów odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Podczas kontroli sanitarnej nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

➤ ***praktyki zawodowe***

We wszystkich skontrolowanych praktykach zdrowotnych gospodarka odpadami medycznymi o kodzie 180103 uregulowana jest w sposób prawidłowy. Odpady komunalne gromadzone są w oznakowanych, pedałowach pojemnikach. Nieczystości płynne z obiektów odprowadzane były do oczyszczalni ścieków w Wąbrzeźnie.

Odpady medyczne o kodzie 180103 powstają w 6 praktykach zdrowotnych, w skontrolowanych obiektach gromadzone były w oznakowanych pojemnikach, wyłożonych workami foliowymi koloru czerwonego. Ostre odpady gromadzone były w specjalistycznych pojemnikach. Zastrzeżeń dot. segregacji

odpadów nie stwierdzono.

Odpady medyczne o kodzie 180103 z 1 gabinetu zabierane były przez Centrum Onkologii w Bydgoszczy, z 1 przez UTILMED w Toruniu, z pozostałych gabinetów odpady zabierane były przez FUH „ECO-UTIL” Monika Puc w Brodnicy na podstawie spisanych umów. Wszystkie odpady transportowane były do Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy przy ul. J. Romanowskiej 2. Ilości powstałych odpadów rejestrowane były w wersji elektronicznej.

POSTĘPOWANIE z BIELIZNĄ

1. Szpitale

NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie transport bielizny i usługi pralnicze zlecał firmie zewnętrznej – HOLLYWOOD „TEXTILE SERVICE” Sp. z o.o. A.R. Konieczkowsky, 09-200 Sierpc ul. Bojanowskiej 2a. Transport bielizny szpitalnej czystej i brudnej odbywa się środkami transportu pozytywnie zaopiniowanymi przez PPIS w Sierpcu.

Na terenie szpitala znajduje się centralny magazyn bielizny czystej, oddzielony służą fartuchowo-umywalkową od magazynu bielizny brudnej. Zmiana i sortowanie bielizny dokonywane jest przy łóżku chorego. Bielizna brudna pakowana jest w worki foliowe, a następnie w worki płócienne. Każdy oddział szpitalny posiada stelaże na worki służące do gromadzenia bielizny brudnej. Bielizna brudna z poszczególnych oddziałów szpitalnych składowana jest z zachowaniem zabezpieczeń przeciwepidemicznych w wydzielonym pomieszczeniu – centralnym brudowniku, skąd transportowana jest codziennie do pralni. Czysta bielizna składowana jest na regałach w centralnym magazynie bielizny czystej, skąd wydawana jest na oddziały szpitalne, gdzie przechowywana jest w szafach. Szpital w Wąbrzeźnie posiada specjalistyczne wózki z zamykaną przestrzenią ładunkową, służące do transportu wewnętrznego bielizny czystej i brudnej.

W szpitalu opracowane i stosowane są prawidłowo procedury postępowania z bielizną czystą i brudną. w trakcie przeprowadzania kontroli sanitarnych sprawdzana jest znajomość procedur przez personel szpitala.

W 2022 r. nie wykonano badań czystości mikrobiologicznej środowiska szpitalnego (oddziałów szpitalnych i bielizny). W magazynach bielizny czystej prowadzona jest dezynfekcja powietrza lampami bakteriobójczymi. Stan jakościowy i ilościowy bielizny był prawidłowy, wystarczający.

3. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

➤ podmioty lecznicze

W porównaniu do roku ubiegłego postępowanie z bielizną nie uległo zmianie. W obiektach najczęściej używana była bielizna jednorazowego użytku. W podmiotach leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w wydzielonych pomieszczeniach, gdzie urządzono podręczne pralnie, wyposażono je w pralki automatyczne, w których prana była odzież ochronna oraz parawany. Bielizna brudna powstająca w przychodniach, ośrodkach prana była na bieżąco. Bielizna czysta przechowywana była w szafach z zachowaniem segregacji.

Zastrzeżeń dot. postępowania z bielizną w podmiotach leczniczych wykonujących świadczenia ambulatoryjnie w 2022 r. nie odnotowano.

Bielizna brudna z prosektorium trafiała do magazynu bielizny brudnej na terenie szpitala.

W obiektach opracowane i stosowane są w sposób prawidłowy procedury postępowania z bielizną brudną i czystą.

➤ **zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne**

W laboratorium stosuje się bieliznę jednorazowego użytku, w obiekcie stosowana jest odzież ochronna wielokrotnego użytku. Odzież ochronna przechowywana jest w wydzielonej szafie w pomieszczeniu socjalnym. Sposób postępowania z bielizną czystą i brudną odbywa się na podstawie obowiązującej instrukcji stanowiskowej sporządzonej przez Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o. o. w Bydgoszczy. Bielizna brudna zabierana jest do prania na podstawie zawartej umowy średnio 1 raz w tygodniu przez zewnętrzną firmę, sporządzona jest stosowna dokumentacja potwierdzająca proces prania. Do czasu transportu do pralni, bielizna przechowywana jest w wydzielonym miejscu na terenie laboratorium.

➤ **zakłady rehabilitacji leczniczej**

W zakładach stosuje się bieliznę jednorazowego użytku. Bielizna czysta przechowywana jest w wydzielonych szafach. Zapas bielizny był wystarczający. Odzież ochronna prana jest poza zakładem we własnym zakresie

➤ **praktyki zawodowe**

W gabinetach prywatnych używana jest najczęściej bielizna jednorazowego użytku. Zapas bielizny był wystarczający, przechowywany w wydzielonych szafach. W obiektach, gdzie stosowana jest odzież ochronna wielorazowego użytku, prana jest we własnym zakresie.

WNIOSKI:

1. W 2022 r. nie oceniono negatywnie żadnego obiektu służby zdrowia pod względem sanitarno-higienicznym.
2. W 2022 r. zewidencjonowano 1 nowy obiekt, tj. zakład rehabilitacji leczniczej oraz zlikwidowano 2 praktyki zdrowotne (1 przyzakładowy gabinet lekarski oraz 1 indywidualną specjalistyczną praktykę lekarską).
3. W roku sprawozdawczym nie odnotowano w tej grupie obiektów remontów oraz modernizacji.
4. Wszystkie obiekty służby zdrowia na terenie powiatu wąbrzeskiego mają opracowane i wdrożone procedury zapobiegania zakażeniom zakładowym, jednak dla utrzymania prawidłowego reżimu sanitarnego, należy kontynuować edukację pracowników służby zdrowia w zakresie zwiększania ich poziomu świadomości sanitarnej, a tym samym odpowiedzialności i kompetencji.
5. W roku sprawozdawczym, z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego, wszystkie obiekty służby zdrowia wprowadziły dodatkowe procedury higieniczno-sanitarne mające na względzie zwiększenie bezpieczeństwa sanitarnego personelu i pacjentów a tym samym zminimalizowanie zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2.

V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dokonuje analizy projektowanych działań planistycznych, inwestycyjnych i systemowo-organizacyjnych odnoszących się do obszarów gmin i powiatu rozwiązań techniczno-budowlanych obiektów i infrastruktury oraz technologicznych różnych procesów, pod kątem wpływu przedsięwzięć na zdrowie i życie ludzi.

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz projektowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji nie powstawały zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, powodowane przyjętymi w tym zakresie rozwiązaniami.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wąbrzeźnie zasięgiem swego działania obejmuje 4 gminy wiejskie (Ryńsk, Płużnica, Książki, Dębowa Łąka) oraz 1 gminę miejską Wąbrzeźno.

Działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane były na wniosek organów administracji samorządowej powiatu wąbrzeskiego oraz inwestorów. Podejmowane działania miały na celu eliminowanie nieprawidłowości w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczania do użytkowania nowopowstałych obiektów budowlanych oraz obiektów już istniejących, w których nastąpiła zmiana sposobu użytkowania. Ważną rolę jest także kontrola budynków oddawanych do użytkowania. Na tym etapie sprawdzano zastosowanie odpowiednich materiałów budowlanych, wyrobów oraz zgodności wykonania inwestycji z uzgodnionym pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektem budowlanym i technologicznym.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny w 2022 roku sprawowano przede wszystkim poprzez:

- opiniowanie planowanych przedsięwzięć w zakresie wymagalności sporządzenia dla nich raportu oddziaływania na środowisko oraz ustalenia jego zakresu;
- opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięcia (raportu oddziaływania na środowisko) przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- opiniowanie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opiniowanie projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej przedsięwzięć budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- wydawanie opinii w zakresie spełnienia wymagań sanitarno-higienicznych obiektów,
- udział w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych;
- opiniowanie obiektów pod względem sanitarno-higienicznym po zakończeniu inwestycji dla potrzeb współfinansujących w ramach programów Unii Europejskiej;
- weryfikację uzgodnień projektów budowlanych dokonywanych przez Rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych.

Zadania związane z uzgadnianiem projektów budowlanych realizowane były także przez Rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych, działających poza strukturami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie.

Charakterystyka podjętych działań

W 2022 roku w Powiatowej Stacji Sanitarnej–Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie wydano łącznie:

- 72 opinie,
- 13 uzgodnień,
- 22 decyzje płaćnicze.

Zajęto również 20 stanowisk w innych sprawach z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

W 2022 roku na terenie powiatu wąbrzeskiego przeprowadzono 12 kontroli obiektów przed dopuszczeniem do użytkowania. W czasie kontroli nie stwierdzono występowania niezgodności w zakresie wykonania prac budowlanych, w stosunku do projektów budowlanych, jak i do obowiązujących przepisów prawnych. Na prośbę inwestorów i projektantów udzielano konsultacji, których celem było zapewnienie prawidłowych wymagań higieniczno–zdrowotnych w przewidzianych do realizacji obiektach.

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami były niewielkie odstępstwa od projektów, które jednak nie miały wpływu na stan sanitarno–higieniczny w obiektach. Należy stwierdzić, że inwestorom i wykonawcom, a także projektantom największą trudność przysparza prawidłowe zaprojektowanie i wykonanie rozwiązań technologicznych.

W zakresie oceny, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko stanowisko zajmowano 46 – krotnie.

W 2022 roku nie wydano opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W ramach działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono również opiniowanie projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko - w 2022 roku stanowisko zajmowano 14 – krotnie. W roku 2022 w tym zakresie działań nie stwierdzono nieprawidłowości. Wnioski i materiały dotyczące przedsięwzięć były kompletne i czytelne.

W 2022 roku w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dokonano uzgodnień dotyczących dokumentacji projektowej lub koncepcji adaptacji planowanych inwestycji budowlanych. Nie odnotowano sytuacji odmowy wydania uzgodnienia dokumentacji projektowej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie kładzie duży nacisk na kompletność rozwiązań branżowych oraz technologicznych.

Do najczęściej brakujących elementów projektów budowlanych przedstawianych do uzgodnienia należy zaliczyć rozwiązania dotyczące instalacji grzewczych w budynkach, wentylacji, instalacji wodno–kanalizacyjnych i technologii. Wynika to głównie z obowiązującego aktualnie prawa budowlanego, które w celu uzyskania pozwolenia na budowę wymaga sporządzenia projektu zagospodarowania działki oraz projektu architektoniczno–budowlanego, natomiast w/w elementy znajdują się w części projektu technicznego. Często skąpo i mało precyzyjnie sporządzany jest opis techniczny do projektu zagospodarowania działki i architektoniczno–budowlanego, który zawiera się w kilku zdaniach dotyczących materiałów budowlanych, krótkiej charakterystyki obiektu, przeznaczenia, procesu technologicznego, zatrudnienia i innych niezbędnych danych potrzebnych do zatwierdzenia projektu.

Tabela 1. Ilość i rodzaj wydanych opinii, uzgodnień w latach 2018–2022.

Lp.	Zajęte stanowisko dotyczyło	Ilość wydanych opinii, uzgodnień				
		2018	2019	2020	2021	2022
1.	Opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy.	6	4	16	31	14
2.	Wydawania opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	19	27	38	44	46
3.	Opiniowania warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	3	1	5	0	0
4.	Uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	9	12	8	3	10
5.	Wydawania pozwoleń w formie opinii na użytkowanie obiektów w związku z rozpoczęciem użytkowania lub (i) działalności	27	24	19	20	12
6.	Razem wydanych opinii, uzgodnień	64	68	86	98	82

W ramach podejmowanych działań prowadzone były również czynności wynikające ze współpracy z administracją samorządową w sprawach dotyczących wyjaśnień odnośnie potrzeb sporządzania raportów, inwestycji publicznych itp.

Współpraca z innymi instytucjami i jednostkami układała się bez zastrzeżeń i podejmowana była głównie z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej oraz Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w zakresie dotyczącym odbioru obiektów budowlanych.

W związku ze sprawowaniem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano 22 decyzje płaćnicze za wykonane czynności, w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

W ramach prowadzonego nadzoru nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w działaniach Rzeczników ds. sanitarno-higienicznych.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W ŚRODOWISKU PRACY

1. Nadzór sanitarny

Kluczowym kierunkiem działania inspekcji sanitarnej w środowisku higieny pracy jest prowadzenie nadzoru sanitarnego w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.

W środowisku pracy prowadzono nadzór pod kątem przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich, występowania szkodliwych czynników biologicznych, substancji, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, substancji i mieszanin chemicznych, produktów biobójczych, detergentów, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 oraz oceny dokumentacji ryzyka zawodowego.

Prowadzono także nadzór przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.

1.1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy

W 2022 r. w ewidencji podmiotów objętych nadzorem sanitarnym (stan na 31.12.2022 r.) znajdowało się 210 zakładów pracy. W 2022 r. nadzorem sanitarnym objęto 59 zakładów pracy przeprowadzając łącznie 69 kontroli, w tym 49 kontroli sanitarnych, 10 kontroli sprawdzających, 7 kontroli tematycznych i 3 kontrole interwencyjne. Ponadto przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne w zakresie środków zastępczych i 9 kontroli tematycznych w zakresie produktów kosmetycznych.

Struktura podmiotów gospodarczych objętych nadzorem w 2022 r. wg działów PKD:

PKD	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli
01 Gospodarstwo rolne	11	4	4
10 Produkcja artykułów spożywczych	9	3	4
13 Produkcja wyrobów tekstylnych	5	2	2
14 Produkcja odzieży	2	1	1
16 Produkcja wyrobów z drewna (zakłady stolarskie, tartaki)	7	4	4
17 Produkcja wyrobów z papieru	1	1	1
18 Poligrafia	2	1	1
22 Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych	24	7	10
25			

Produkcja metalowych wyrobów gotowych (produkcja z metalu)	10	3	3
28 Produkcja maszyn i urządzeń (rolniczych)	3	2	2
31 Produkcja mebli	8	4	5
37 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	2	1	1
38 Zbieranie odpadów	6	4	5
42 Budownictwo	2	2	3
46 Handel hurtowy	12	2	2
47 Handel detaliczny	34	7	7
49 Transport	1	1	2
82 Pakowanie	2	1	1
84 KPP i KPPSP	7	2	2
86 Ochrona zdrowia	14	2	2
87 DPS	1	1	1
96 Zakłady pogrzebowe, pralnia	5	4	6
RAZEM	166	59	69

Bieżący nadzór sanitarny nad zakładami pracy obejmował kontrole przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza dotyczących zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych. Kontrolowano warunki pracy pod kątem narażenia pracowników na szkodliwe czynniki występujące w środowisku pracy, w tym m.in. szkodliwe czynniki biologiczne, czynniki rakotwórcze/mutagenne, szkodliwe czynniki chemiczne. Kontrolowano również wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, detergentów, produktów kosmetycznych oraz środków zastępczych.

Przeprowadzane kontrole dotyczyły:

- 4 kontrole u 4 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin; 32 kontrole u 32 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny; 1 kontrola u 1 formulatora.

Podczas prowadzonych kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie wymagań dotyczących chemikaliów. W 2022 r. wydano 3 decyzji administracyjne dotyczące substancji i mieszanin chemicznych.

- W zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 5 kontroli w zakładach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 10 kontroli podmiotów stosujących produkty biobójcze. W kontrolowanych zakładach nieprawidłowości nie stwierdzono.

- Narażenie na czynniki rakotwórcze/mutagenne kontrolowano w 16 zakładach przeprowadzając w tym kierunku 16 kontroli. Liczba pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze/mutagenne wyniosła w skontrolowanych obiektach ogółem 238 osób, w tym 30 kobiet. Uchybień w tym zakresie nie stwierdzano.
- Warunki pracy pod względem narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych kontrolowano w 23 zakładach pracy przeprowadzając 23 kontrole. W skontrolowanych obiektach liczba osób narażonych na działanie czynników biologicznych wyniosła ogółem 1073 osób. Na czynniki biologiczne zaliczone do 2 grupy zagrożenia narażonych jest 1009 pracowników. Na czynniki biologiczne zaliczone do 3 grupy zagrożenia narażonych jest 383 pracowników. Uchybienia w tym zakresie nie były stwierdzane.
- Stosowanie prekursorów narkotyków kategorii 3 skontrolowano w 3 zakładach przeprowadzając 3 kontrole. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W celu poprawy warunków higieniczno-zdrowotnych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w 2022 r. wydano 9 decyzji nakazujących. Ponadto wydano 4 decyzje prolongujące. w roku sprawozdawczym wydano 10 decyzji płatniczych.

Decyzje administracyjne zawierały łącznie 24 nakazy:

- 1- dotyczący przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy;
- 3- dotyczące obniżenia ponadnormatywnego hałasu;
- 5- dotyczących niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych;
- 1- dotyczący niewłaściwego stanu technicznego pomieszczenia pracy;
- 4- dotyczące braku oceny ryzyka zawodowego;
- 4- dotyczące uchybień w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin;
- 1- dotyczący braku podpisu pracownika zapoznającego się z oceną ryzyka zawodowego;
- 3- dotyczące braku apteczki, instrukcji udzielania pierwszej pomocy, wykazu osób przeszkolonych do udzielania pierwszej pomocy;
- 1- dotyczący nie przeprowadzenia pomiarów oświetlenia;
- 1- dotyczący oznakowania nie sprawnych maszyn.

W roku 2022 wydano 1 upomnienie, nie wydano decyzji unieruchamiających stanowiska, oddziały czy zakłady.

1.2 Narażenie na działanie czynników szkodliwych

W zakładach pracy najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy był hałas. W 2022 roku przekroczenia NDN/NDS stwierdzono w 10 zakładach pracy:

- PKD 16 - 2 zakłady (przekroczenie NDN hałasu);
- PKD 17 - 1 zakład (przekroczenie NDN hałasu);
- PKD 22 - 2 zakłady (przekroczenie NDN hałasu i NDS pyłów);
- PKD 25 - 1 zakład (przekroczenie NDN hałasu);
- PKD 28 - 1 zakład (przekroczenie NDN hałasu);
- PKD 31 - 2 zakład (przekroczenie NDN hałasu);
- PKD 38 - 1 zakłady (przekroczenie NDN hałasu).

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami dopuszczalnego natężenia hałasu wydano 3 decyzje nakazujące podjęcie stosownych działań.

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDN hałasu wynosiła ogółem 274 osoby, w tym:

- PKD 16- 5 osób;
- PKD 17- 6 osób;

- PKD 22- 25 osób;
- PKD 25- 185 osób;
- PKD 28- 4 osoby;
- PKD 31- 43 osoby;
- PKD 38- 6 osób.

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDS pyłów wynosiła ogółem 4 osoby, w tym:

- PKD 22- 4 osoby.

2. Choroby zawodowe.

Realizując zadania dotyczące nadzoru nad warunkami pracy Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi postępowanie administracyjne w sprawie chorób zawodowych. W toku postępowania wydaje imienną decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej bądź o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Do celów ustalenia orzeczenia w sprawie rozpoznania choroby zawodowej przez uprawnione placówki medyczne, pracownicy inspekcji sporządzają oceny narażenia zawodowego u pracowników występujących o stwierdzenie choroby zawodowej, w oparciu o informacje dotyczącego całkowitego przebiegu zatrudnienia w narażeniu na czynnik szkodliwy, który może być przyczyną zaistnienia choroby zawodowej, bądź też w związku ze sposobem wykonywania pracy.

W 2022 r. prowadzono 4 postępowania w sprawie chorób zawodowych. Dotyczyły one:

- pozycja 20.1 Zespół cieśni w obrębie nadgarstka;
- pozycja 26 Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza;
- pozycja 15 Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat;
- pozycja 19.4 Przewlekłe zapalenie okołostawowe barku.

Postępowanie poz. 19.4 zostało wszczęte w 2021 r. w związku z wpływem z Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Toruniu zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. W 2022 r. otrzymano 2 zgłoszenia z WOMP oraz 1 zgłoszenie od PPIS w Grudziądzu. W związku z prowadzonymi postępowaniami sporządzono 3 Karty oceny narażenia zawodowego i przekazano do jednostki orzeczniczej. W 2022 r. z Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Toruniu otrzymano 1 orzeczenie lekarskie o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej (poz. 20.1) i 1 orzeczenie lekarskie o stwierdzeniu choroby zawodowej (poz. 19.4). w związku z tym w 2022 r. wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej. W 2022 r. wydano 1 kartę stwierdzenia choroby zawodowej.

W 2022 r. wydano 1 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie podejrzenia choroby zawodowej.

3. Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami

3.1 Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami w 2022 r.

W 2022 roku nie przeprowadzono wspólnych kontroli z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Pracy. W czasie prowadzonych działań kontrolnych przekazywano informacje o kampanii „Dźwigaj z głową”. W 2022 roku do Okręgowego Inspektora Pracy w Toruniu przekazano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej natomiast do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi przekazano 1 kartę stwierdzenia choroby zawodowej.

3.2 Współpraca ze Służbą Medycyny Pracy

W 2022 roku z Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Toruniu otrzymano 1 zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej, 1 orzeczenie o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 1 orzeczenie o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

W 2022 r. do Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Toruniu przekazano 3 karty oceny narażenia zawodowego oraz 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej.

3.3 Współpraca z Przychodnią Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych

W 2022 roku nie wystawiano skierowań do Poradni Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych przy Szpitalu Obserwacyjno-Zakaźnym w Toruniu, ani nie otrzymano z tej jednostki orzeczeń lekarskich.

3.4 Współpraca z innymi PSSE

W 2022 roku otrzymano od PPIS w Grudziądzu 1 zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej.

4. Promocja Zdrowia

W ramach promocji zdrowia pracownik ds. Nadzoru Nad Chemikaliami i Środowiskiem Pracy w 2022 r. uczestniczył w kampanii „Dźwigaj z głową”. Podczas działań kontrolnych w zakładach pracy poinformowano o trwającej kampanii. Ponadto w czasie kontroli przekazywano informacje na temat wpływu czynników występujących w środowisku pracy na zdrowie pracowników oraz chorobach powodowanych warunkami pracy. Działania te miały na celu zwiększenie świadomości i pogłębienie wiedzy o zagrożeniach związanych z narażeniem na różnorodne czynniki występujące w środowisku pracy wśród przedsiębiorców. Pracownik ds. Nadzoru Nad Chemikaliami i Środowiskiem Pracy nadzoruje wykonywanie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021r. poz. 276 z późn. zm.), zbiera informacje o przestrzeganiu zakazu palenia, w celu ustalenia stanu faktycznego respektowania przepisów ustawy. Promocja zdrowia była prowadzona również za pośrednictwem strony internetowej.

5. Nadzór nad „środkami zastępczymi”

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas bieżącego nadzoru sanitarnego, zwracali szczególną uwagę na sprzedaż środków zastępczych w podmiotach, w których potencjalnie mogłyby znajdować się powyższe środki jak np.: sklepy, restauracje, hotele, stacje paliw, punkty małej gastronomii, obiekty sportowe.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie funkcjonuje Zespół ds. Nadzoru nad Środkami Zastępczymi, którego zadaniem jest podejmowanie natychmiastowych działań w przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu lub stwierdzeniu wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych, podejmowanie współpracy z innymi służbami i instytucjami w zakresie przeciwdziałania wytwarzaniu i wprowadzaniu do obrotu na terenie powiatu wąbrzeskiego środków zastępczych oraz prowadzenie działalności edukacyjnej i zapobiegawczej, w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości stosowania środków zastępczych.

W 2022 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie nie wpłynęła żadna nowa sprawa dotycząca tzw. „dopalaczy”. W roku sprawozdawczym nie prowadzono postępowań administracyjnych dotyczących tzw. „dopalaczy”, nie wydawano decyzji w tym zakresie, nie nakładano kar pieniężnych, nie zabezpieczano produktów oraz nie pobierano próbek do badań.

W 2022 r. na polecenie Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne dotyczące produktów konopnych, 1 kontrolę przeprowadzono wraz z przedstawicielem Policji.

W związku z realizacją zadań w zakresie zdrowia publicznego, wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2019r. poz. 852 z późn. zm.) w obszarze wytwarzania i obrotu środków zastępczych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie prowadzi stały, bieżący monitoring na terenie powiatu wąbrzeskiego. Zadania realizowane były poprzez:

- nawiązanie współpracy z dyrektorami szkół, w celu pozyskania partnerów do realizacji profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- na stronie internetowej umieszczano informacje dotyczące realizacji przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych (formy wizualne, ulotki, plakaty, broszury) w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Podsumowanie

1. W 2022 r. nadzorem sanitarnym objęto 59 zakładów pracy, przeprowadzając w nich 69 kontrole sanitarne. W wyniku działań kontrolnych wydano 9 decyzji administracyjnych. Największa liczba wydanych nakazów dotyczyła niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.
2. Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów pracy należy uznać za dobry. Nie stwierdzono rażących zaniedbań stanu sanitarno-higienicznego zakładów pracy. Wydane decyzje wpłyną na poprawę stanu technicznego pomieszczeń pracy i zaplecza socjalno-sanitarnego.
3. W zakładach najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy był hałas. Przekroczenia stwierdzono w 10 zakładach pracy. Stanowi to znaczący wzrost w porównaniu do roku ubiegłego (3 zakłady pracy). Jednak można to wytłumaczyć ogólnym wzrostem liczby przeprowadzonych kontroli w stosunku do ubiegłego roku (40 kontroli).
4. W 2022 r. liczba osób narażonych na pracę w przekroczeniu najwyższych dopuszczalnych stężeń/natężeń czynników szkodliwych (NDS/NDN) wyniosła 278 osób (w 2021 r. 134 osoby). Jest to ponad dwukrotny wzrost. Należy zwrócić uwagę, iż zauważalnie wzrosła liczba zatrudnionych w skontrolowanych zakładach pracy. W 2021 r. było to 687 pracowników, natomiast w 2022 r. 2813 pracowników.
5. Należy zwrócić uwagę na znaczny wzrost w 2022 r. liczby pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze/mutagenne w stosunku do roku 2021 (w 2022 r. 238 osób, w 2021 r. 14 osób). Wzrost związany jest ze zmianą podejścia do klasyfikowania prac w narażeniu na pyły drewna. Wdrożenie nowego podejścia do klasyfikacji pyłów spowodowało objęcie dużo większej liczby pracowników nadzorem z uwagi na rakotwórcze działanie. Również znacząco wzrosła liczba pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne (w 2022 r. 1073 pracowników, w 2021r. 176 pracowników). Prawdopodobnie wzrost spowodowało uwzględnianie w zakładach pracy narażenia na wirus SARS-CoV-2.
6. W 2022 r. w przedmiocie chorób zawodowych prowadzono 4 postępowania administracyjne.
7. W 2022 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie nie wpłynęła żadna sprawa dotycząca środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 2 kontrole, których przedmiotem były produkty konopne. Monitoring rynku pod kątem środków zastępczych prowadzony jest równoległe z bieżącym nadzorem sanitarnym. W 2022 r. były prowadzone działania profilaktyczne mające na celu naświetlenie problemu jakim jest zażywanie środków zastępczych oraz zagrożeń jakie się z tym wiążą.
8. Działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie pionu higieny pracy przyczyniają się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

VII. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Środowisko dzieci i młodzieży jest przedmiotem szczególnej uwagi w ramach ochrony zdrowia publicznego, w związku z tym działalność pionu higieny dzieci i młodzieży była ukierunkowana na poprawę stanu sanitarno-higienicznego miejsc nauki, pobytu, wypoczynku i rekreacji.

Bieżący nadzór sanitarny obejmował kontrole przestrzegania przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny w szkołach, placówkach i turnusach wypoczynku dzieci i młodzieży, spełnienia wymagań dla urządzeń i sprzętu stanowiących wyposażenie oraz ocenę higieny procesów nauczania. W trakcie kontroli dokonywano oceny stanu sanitarnego budynków, sal lekcyjnych i pracowni szkolnych, pomieszczeń sportowych i sanitarnych.

Pracownicy inspekcji przeprowadzając kontrole informują dyrektorów i zarządzających nadzorowanymi placówkami o obowiązujących wymaganiach i zaleceniach w tworzeniu środowiska sprzyjającego zdrowiu dzieci i młodzieży. Ocenę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów prowadzono zgodnie z jednolitymi procedurami i instrukcją w obszarze higieny dzieci i młodzieży.

W 2022 r. przeprowadzono 57 kontroli sanitarnych w zakresie higieny dzieci i młodzieży. Nadzorem objęto 38 placówek, w tym:

- 2 żłobki,
- 10 przedszkoli,
- 10 szkół podstawowych,
- 3 zespoły szkół,
- 1 warsztat terapii zajęciowej,
- 1 świetlica środowiskowa,
- 1 świetlica terapeutyczna,
- 1 ogródek jordanowski,
- 1 wąbrzeski dom kultury,
- 1 gminny dom kultury,
- 1 ośrodek szkolno-wychowawczy,
- 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza,
- 5 placówek sezonowych.

1. Stan techniczny oraz sanitarny budynków

W placówkach oświatowych i wychowawczych należy zapewnić uczniom i wychowankom bezpieczne i higieniczne warunki nauki i zabawy poprzez przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na 13 szkół w powiecie wąbrzeskim przeprowadzono 29 kontroli: 22 w szkołach podstawowych i 7 w szkołach ponadpodstawowych.

Podczas kontroli zwracano uwagę na funkcjonalność budynków, prowadzone w obiektach remonty oraz stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia. Ponadto oceniano otoczenie - stan chodników, dróg dojazdowych, parkingów, placów zabaw, terenów rekreacyjno-sportowych oraz ogrodzenia.

2. Badania środowiska fizycznego

Środowisko fizyczne szkoły ma istotny wpływ na zdrowie, samopoczucie uczniów i efektywne uczenie się oraz bezpośrednio wpływa na aktywność życiową jak i zawodową każdego człowieka. Ma ono charakter stymulujący, ukierunkowujący i organizujący działalność zarówno uczniów jak i pracowników szkoły. Powinno także chronić przed występowaniem niekorzystnych dla zdrowia zjawisk m. in. zaburzeń układu ruchu i wzroku.

Przedmiotem analizy były wybrane elementy środowiska fizycznego, które pozwoliły na szczegółową ocenę warunków pobytu i nauki tj. stanowisko pracy ucznia i plan lekcji. Zgodnie z przepisami prawnymi, plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględnić potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

W 2022 r. w 11 szkołach tj. w 8 szkołach podstawowych i 3 szkołach ponadpodstawowych przeprowadzono higieniczną ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych (w 160 oddziałach), nieprawidłowości nie stwierdzono.

3. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Zapewnienie prawidłowych warunków higieniczno-sanitarnych, zaplecza sanitarnego i jego wyposażenia we wszystkich placówkach nauczania i wychowania umożliwia utrzymanie higieny osobistej dzieci i młodzieży oraz jest jednym z elementów profilaktyki szerzenia się chorób zakaźnych.

W związku z koniecznością zapewnienia uczniom i wychowankom dostępu do bieżącej ciepłej wody oraz obowiązkiem utrzymania urządzeń sanitarnohigienicznych w stanie pełnej sprawności technicznej i czystości w trakcie kontroli oceniano stan techniczny sanitariatów, wyposażenie w papier toaletowy, mydło, suszarki do rąk lub ręczniki jednorazowe.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego tylko jedna szkoła korzysta z ubikacji zewnętrznych tj. część zajęć Zespołu Szkół w Wąbrzeźnie odbywa się przy ul. Królowej Jadwigi (zajęte 6 sal lekcyjnych).

Wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu wąbrzeskiego czerpały wodę z wodociągów publicznych.

W nadzorowanych placówkach oświatowych stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, zapewniony jest właściwy stan techniczny oraz sanitarno-higieniczny pomieszczeń i armatury sanitarnej. Dzieci i młodzież mają dostęp do ciepłej bieżącej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowego użycia, papieru toaletowego.

4. Substancje i preparaty chemiczne w szkolnych pracowniach chemicznych

Spośród 13 skontrolowanych szkół, 5 szkół podstawowych i 2 szkoły ponadpodstawowe posiadają w swoich pracowniach chemicznych substancje i preparaty chemiczne. W placówkach tych substancje i preparaty chemiczne były prawidłowo oznakowane i przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach, posiadały karty charakterystyki i aktualne spisy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

5. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

Odpowiednia infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego wpływa na skuteczność i efektywność pracy nauczyciela, zabezpiecza realizację programu nauczania, zapewnia bezpieczeństwo użytkownikom, a także kształtuje wśród uczniów pozytywne postawy i zachowania, dzięki którym w przyszłości, jako dorośli będą umieli zadbać o zdrowie i sprawność fizyczną.

Problem nadwagi i otyłości dotyczy coraz częściej dzieci i młodzieży szkolnej, dlatego inspekcja sanitarna zwraca szczególną uwagę na działania mające na celu promocję zdrowego i aktywnego stylu życia. Zajęcia wychowania fizycznego są istotnym elementem dbałości o zdrowie dzieci i młodzieży szkolnej, dlatego ważne jest zapewnienie uczniom dobrych warunków do aktywności fizycznej.

W zakresie prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, 10 placówek posiada szkolny zespół sportowy z boiskiem, 1 szkoła posiada sale zastępczą z boiskiem i 1 szkoła podstawowa i 1 szkoła ponadpodstawowa posiadają tylko sale gimnastyczną.

W 10 szkołach funkcjonują natryski, z czego w 3 szkołach natryski są nieczynne a pozostałe 7 używane tylko po dodatkowych zajęciach sportowych.

Dzieci i młodzież z 2 szkół podstawowych w ramach lekcji wychowania fizycznego korzystają z basenu miejskiego.

6. Profilaktyczna opieka zdrowotna

W powiecie wąbrzeskim na 13 placówek nauczania i wychowania 7 szkół (w tym 5 szkół podstawowych, 1 zespół szkół i 1 zespół szkół ogólnokształcących) posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji. W roku 2022 powstały 2 gabinety w szkołach w Dębowej Łące i Łobdowie.

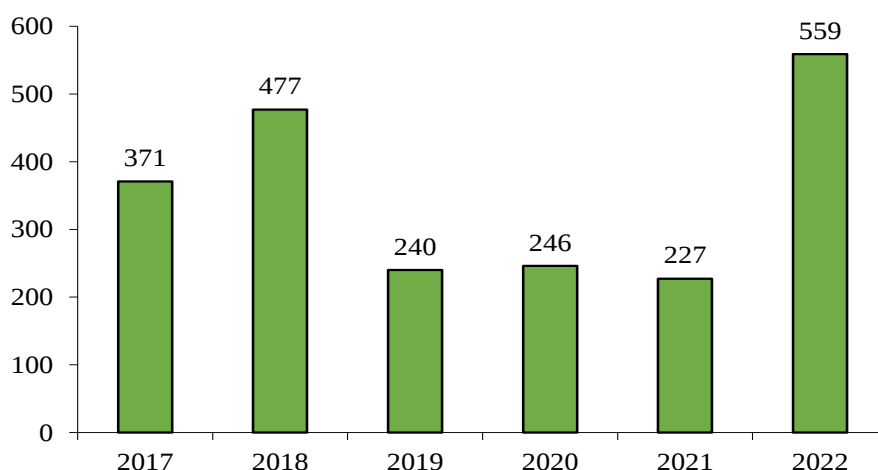
Uczniowie pozostałych szkół korzystają z profilaktycznej opieki zdrowotnej poza terenem placówki. Wizyty pielęgniarek w szkołach odbywają się w określonych godzinach w ramach zadaniowych.

7. Dożywianie dzieci i młodzieży

Dożywianie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu prowadzone było w różnych formach. W 2022 r. skontrolowano 13 placówek szkolnych pod kątem prowadzonego dożywiania dzieci i młodzieży.

W 2022 r. władze samorządowe i organizacje pozarządowe dofinansowały posiłki dla 559 uczniów. w 11 szkołach podawano obiad jednodaniowy, w 3 szkołach podstawowych podawano ciepłe napoje, 2 szkoły ponadpodstawowe wyposażone są w automaty z żywnością i dystrybutory do wody pitnej, w 2 szkołach podstawowych uczniowie korzystają z poidelek wody pitnej (fontanny wody pitnej) - od czasu pandemii wyłączone z użytkowania.

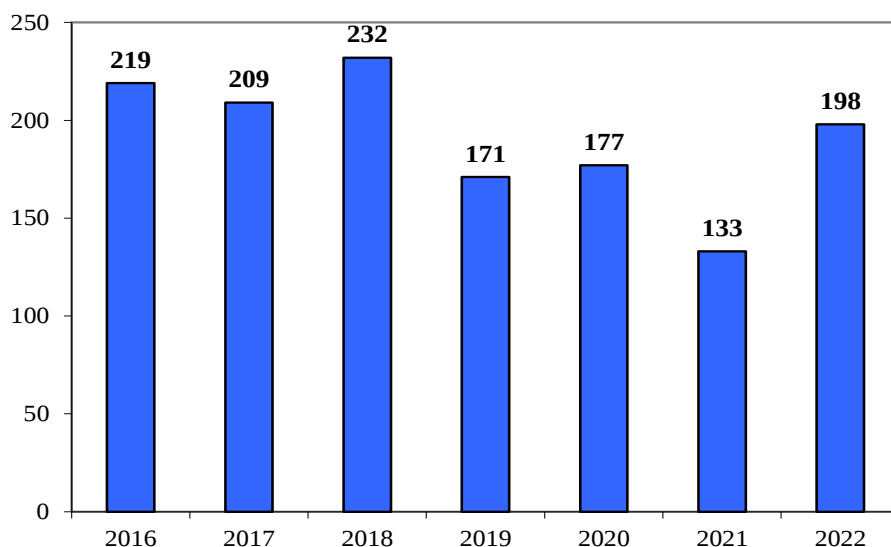
8 placówek oświatowo-wychowawczych korzystało z posiłków w formie cateringu a w 3 placówkach przygotowywano posiłki na miejscu. 2 szkoły ponadpodstawowe nie organizują posiłków. Śniadań nie organizowano w żadnej szkole na terenie powiatu.

8. Wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży

W 2022 r. w bazie MEN zgłoszono 9 turnusów: 6 letniego i 3 zimowego wypoczynku. Skontrolowano 7 placówek: 4 letniego i 3 zimowego wypoczynku. 5 wypoczynków zorganizowano w miejscu zamieszkania na bazie pomieszczeń szkolnych i świetlicowych, 4 w obiekcie hotelowym. Z w/w form wypoczynku skorzystało ogółem 198 dzieci i młodzieży.

Kontrolując placówki wypoczynku dla dzieci i młodzieży, nie stwierdzono zaniedbań porządku i czystości, nie stwierdzono też zachorowań, nieszczęśliwych wypadków i urazów. Wypoczynek zarówno letni jak i zimowy zorganizowany w 2022 r. na terenie powiatu wąbrzeskiego przebiegał bez zakłóceń, z zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci i młodzieży.

Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z wypoczynku

Podsumowanie

W wyniku prowadzonego nadzoru nad warunkami sanitarnymi w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych w 2022 r. stwierdzono:

1. Nadzór sprawowany nad szkołami i innymi placówkami oświatowo-wychowawczymi, a także nad placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży, współpraca z samorządami oraz instytucjami sprawiają, że z roku na rok stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny placówek ulega poprawie.
2. Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniały uczniom bezpieczne i higieniczne warunki do nauki. w miarę możliwości finansowych systematycznie są remontowane pomieszczenia dydaktyczne, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, sale gimnastyczne.
3. We wszystkich nadzorowanych placówkach oświatowych stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, zapewniony jest właściwy stan techniczny oraz sanitarno-higieniczny pomieszczeń i armatury sanitarnej. Dzieci i młodzież mają dostęp do ciepłej bieżącej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowych, papieru toaletowego.
4. Nie stwierdzono niezgodności tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych z przepisami prawnymi oraz zasadami higieny. Rozkłady zajęć lekcyjnych z roku na rok bardziej spełniają wymagania higieniczne uczniów. Wszystkie szkoły zapewniają uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych.
5. Nadzorowi sanitarnemu podlega wypoczynek zgłoszony w elektronicznej bazie Ministerstwa Edukacji Narodowej. Z różnych form wypoczynku zimowego i letniego w 2022 skorzystało 198 dzieci i młodzieży.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Priorytetowym celem działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie żywności, żywienia i przedmiotów użytku jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu. Nadzór sanitarny sprawowany jest poprzez kontrole planowe i interwencyjne, plany pobierania próbek, szybką wymianę informacji w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) oraz w ramach współpracy pomiędzy innymi uprawnionymi organami urzędowej kontroli.

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie w 2022 r. ujęła w ewidencji 536 obiektów, w tym 529 to zakłady żywności i żywienia, 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz 7 miejsc obrotu tymi produktami.

Kierując się analizą ryzyka skontrolowano ogółem 183 obiekty, tj. 34 % wszystkich zewidencjonowanych zakładów, w których przeprowadzono 376 kontroli i rekontroli. W wyniku oceny przeprowadzonej w oparciu o jednolite w skali kraju kryteria zawarte w arkuszach oceny stanu sanitarnego zakładów wszystkie obiekty spełniały wymagania obowiązującego prawa żywnościowego.

W wyniku kontroli wydano ogółem 142 decyzje administracyjne, w tym 78 decyzji merytorycznych (36 decyzji zatwierdzających zakład) oraz 64 decyzje płatnicze.

Za stwierdzone podczas kontroli uchybienia higieniczno-sanitarne nałożono 16 mandatów na łączną kwotę 4700,00 zł.

Na podstawie arkuszy ocen zakładu produkcji, obrotu żywnością, żywienia zbiorowego, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, dokonanych w oparciu o jednolite kryteria w całej inspekcji sanitarnej, w wyniku stwierdzanych nieprawidłowości, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie w 2022 roku wstrzymał działalność w dwóch zakładach produkcyjnych, gdyż stwierdzone nieprawidłowości stwarzały zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi.

W porównaniu do 2021 r. stan sanitarny nadzorowanych obiektów nie zmienił się i w większości obiektów był prawidłowo utrzymany.

Oprócz kontroli kompleksowych przeprowadzonych z wykorzystaniem arkuszy oceny stanu sanitarnego przeprowadzono również kontrole tematyczne m.in. w zakresie:

- wzmożonego nadzoru nad zakładami i obiektami małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego zamkniętego w miejscowościach turystycznych, w szczególności w okresie wzmożonego ruchu turystycznego.
- wzmożonego nadzoru nad sprzedażą mięsa i odpadami gastronomicznymi, w związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF),
- przestrzegania obowiązujących przepisów rozporządzenia 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności,
- przestrzeganie obowiązujących wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności wzbogaconej, suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, określonych w szczególności przepisami ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz rozporządzenia Nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i rady z 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności,
- oceny żywienia pacjentów w szpitalach, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego,
- nadzoru nad jednostkami systemu oświaty zakresie spełnienia wymagań przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach,

- ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych krajowych, importowanych jak i z UE, wprowadzanych od obrotu,
- w związku z unijną akcją kontrolną materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością, importowanych z państw trzecich, w szczególności z Chin, zawierających niedozwolony składnik - mielony lub sproszkowany bambus
- w związku ze sprzedażą za pośrednictwem aptek na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, suplementów diety z wykorzystaniem monakoliny K ze sfermentowanego czerwonego ryżu w ilości 3 mg.

1. OBIEKTY PRODUKCJI ŻYWNOSCI

Przeprowadzając kontrole sanitarne zwracano szczególną uwagę na: jakość stosowanych do produkcji surowców i substancji dodatkowych, przeprowadzanie dezynfekcji jaj, prawidłowość procesów technologicznych, warunki przechowywania i transportu wyrobów gotowych, skuteczności dokonywanych zabiegów mycia i dezynfekcji urządzeń oraz sprzętu produkcyjnego, a także sposobu przyjęcia surowców i substancji dodatkowych wraz ze stosowną dokumentacją towarzyszącą, dotyczącą pochodzenia tych środków spożywczych oraz zapewnienie dla zakładu stosownej dokumentacji dotyczącej wdrażania i przestrzegania zasad GHP/GMP (Dobra Praktyka Higieniczna/Dobra Praktyka Produkcyjna) i zaawansowanie we wdrażaniu procedur zgodnych z zasadami systemu HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli).

Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym, obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na przedsiębiorcach branży spożywczej.

1.1. Automaty do lodów

W 2022 r. liczba nadzorowanych automatów do lodów wynosiła 4, w tym jeden nowy zatwierdzony zakład. Przeprowadzono 8 kontroli i rekontroli. Lody z maszyny cieszą się dużym zainteresowaniem w okresie letnim i stąd też automaty do lodów na nadzorowanym terenie funkcjonują tylko w okresie letnim. Skontrolowano trzy zakłady wg arkusza ocen. Wydano 1 decyzję administracyjną o unieruchomieniu/przerwaniu działalności całego zakładu z uwagi na stwierdzenie braku u osób pracujących w styczności z żywnością zaświadczenia lekarskiego do celów sanitarno-epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby. Nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 200 zł za zatrudnianie osób, które nie posiadają w/w, wbrew obowiązkowi określone w art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz.U. z 2022r., poz. 2132).

1.2. Piekarnie

W 2022 r. nadzorowano 3 piekarnie, które sklasyfikowano pozytywnie. Przeprowadzono we wszystkich zakładach z tej grupy łącznie 7 kontroli i rekontroli (w tym 1 kontrolę interwencyjną w związku z otrzymanym doniesieniem sanitarnym).

Wydawano 3 decyzje administracyjne na usunięcie nieprawidłowości dot. niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego ścian, sufitów oraz wyposażenia w zakładzie. Postępowanie administracyjne w jednym przypadku jest w toku. Za stwierdzone uchybienia sanitarne nałożono jeden mandat karny w wysokości trzystu złotych.

Kontrolowane obiekty w znacznym stopniu stanowią rodzinne rzemieślnicze piekarnie o niedużej produkcji, prowadzące sprzedaż głównie na rynku lokalnym i w powiatach ościennych.

1.3. Ciastkarnie

W 2022 r. nadzorowano 2 ciastkarnie, przeprowadzono w tych zakładach łącznie 9 kontroli i rekontroli. Wydawano 3 decyzje administracyjną na usunięcie nieprawidłowości dot. niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego sufitów oraz podłogi w zakładzie, niewłaściwych warunków składowania odpadów poprodukcyjnych (tj. pozostałości procesu produkcyjnego niebędące jednocześnie wytworem ubocznym). Wydano 1 decyzję administracyjną o unieruchomieniu/przerwaniu działalności całego zakładu z uwagi na stwierdzenie obecności szkodników i ich pozostałości w zakładzie (odchody myszy i martwa mysz). Prowadzone postępowania administracyjne zakończono.

Za niewłaściwy stan sanitarny i wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości zostały zastosowane sankcje karne tj. nałożono kary grzywny w drodze mandatu karnego (3 mandaty o łącznej wysokości 1200zł).

1.4. Przetwórnice owocowo-warzywne

Na terenie powiatu wąbrzeskiego występuje jedna przetwórnica owocowo-warzywna, w której w 2022 r. zostały przeprowadzone 2 kontrole sanitarne. Podczas kontroli sanitarnej kompleksowej dokonano ocenę zakładu wg arkusza ocen i sklasyfikowano zakład pozytywnie.

Obiekt ten prowadzi działalność w zakresie kiszenia kapusty oraz kiszenia ogórków. Zakład konfekcjonuje kiszonki w pojemnikach o pojemności 0,5 kg, 3 kg oraz 1,5 kg, jak również w woreczkach próżniowo zamykanych - ogórek tarty (przecier) o masie 500 g. Konfekcjonowany jest również sok z kiszonej kapusty.

W zakładzie wdrożone są zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

W kontrolowanym obiekcie nieprawidłowości nie stwierdzono, decyzji administracyjnych nie wydawano, interwencji nie odnotowano.

Z surowców pobrano jedną próbkę marchwi do badań skażeń promieniotwórczych, zgodnie z wytycznymi dla Państwowej Agencji Atomistyki, zgodnie ze sprawozdaniem nie kwestionowano w/w próbki.

1.5. Zakłady garmażeryjne

W 2022 r. nadzorowano jeden zakład garmażeryjny produkujący pastę makrelową, który został przejęty pod nadzór od Inspekcji Weterynaryjnej w 2004 r.

W/w zakład od 1993 roku specjalizuje się w produkcji delikatesowych past makrelowych:

- MAKRELÓWKA (znak towarowy zastrzeżony) - pasta z makreli wędzonej i masła śmietankowego extra,
- MIX MAKRELOWY - pasta na bazie tłuszczów roślinnych,
- KREM z łososia.

W procesie produkcyjnym ryby są starannie obierane i pozbawiane ości a następnie dokładnie rozdrabniane oraz miksowane z tłuszczami i innymi surowcami, nadającymi pastom subtelny i specyficzny smak.

W zakładzie przeprowadzono 3 kontrole sanitarne i rekontrole. Interwencji nie odnotowano.

1.6. Producenci pierwotni, RHD (rolniczy handel detaliczny), dostawcy bezpośredni oraz inne wytwórnie żywności

W/w rodzaj zakładów stanowi największą grupę nadzorowanych obiektów. W 2022 r. w tej grupie ewidencjonowano 271 zakładów, jako inne wytwórnie żywności zaliczono pieczarkarnię. Liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych - 11.

Zgodnie z „Planem działania na 2022 r. dotyczącym produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia z dnia 22.10.2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzone zostały 2 kontrole sanitarne producentów pierwotnych żywności pochodzenia roślinnego zgodnie z harmonogramem.

W ramach urzędowej kontroli żywności zostały pobrane 1 próbki żywności, w kierunku oznaczania pozostałości pestycydów, nie kwestionowano w/w próbek.

2. OBIEKTY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

2.1. Sklepy spożywcze

W 2022 r. ewidencjonowano 112 sklepów spożywczych, z których 86 zakładów objęto kontrolą.

Liczba przeprowadzonych kontroli sklepów spożywczych wynosiła 188, w tym 7 stanowiły interwencyjne kontrole sanitarne (w związku z powiadomieniami alarmowymi w systemie RASFF).

W wyniku działań podjętych przez organy PIS w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 26 decyzji merytorycznych.

W zakładach obrotu żywnością najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, ich wyposażenia oraz dokumentacji HACCP. Prowadzone postępowania administracyjne zakończono.

Za stwierdzone uchybienia dot. bieżącego stanu czystości i porządku, nieprawidłowości dot. warunków przechowywania żywności, wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości zostały zastosowane sankcje karne tj. nałożono kary grzywny w drodze mandatu karnego (9 mandatów o łącznej wysokości 2600zł).

Podczas kontroli sanitarnych zwracano szczególną uwagę na warunki przechowywania żywności pochodzenia zwierzęcego oraz jej identyfikowalność i związaną z dostawą towaru dokumentację, a także gospodarkę produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego. Sprawdzano w przypadku oferowania środków spożywczych bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży, czy spełnione są wymagania dotyczące podawania informacji w odniesieniu do nieopakowanych środków spożywczych określone w art. 44 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...) oraz § 19 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych.

Weryfikowano suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środki spożywcze wzbogacone w witaminy i składniki mineralne wprowadzone po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP.

W trakcie przeprowadzanych kontroli pobrano z obrotu 127 próbek żywności, dwie z nich zostały zakwestionowane.

2.2. Kioski

Łączna liczba obiektów sklasyfikowanych jako kioski w 2022 r. wynosiła 16. Liczba kontroli i rekontroli - 5. Kontroli interwencyjnych nie przeprowadzano w tych obiektach, wydano 1 decyzję administracyjną na poprawę stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń zakładu, postępowanie administracyjne zakończone.

2.3. Magazyny hurtowe

W 2022 r. ewidencjonowano 8 obiektów z tej grupy. Profil działalności zakładów: hurtowy obrót napojami i alkoholami, hurtowy obrót owocami i warzywami, pozostałe to magazyny zbóż. Liczba kontroli sanitarnych - 5, wydano 1 decyzję administracyjną na poprawę stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń zakładu, postępowanie administracyjne w toku.

2.4. Apteki i inne obiekty obrotu żywnością

W 2022 r. ewidencjonowano 10 aptek i punktów aptecznych oraz 3 punkty sprzedaży środków spożywczych trwałych mikrobiologicznie w poczcie, punkt sprzedaży win w kwiaciarni oraz targowisko w których przeprowadzono łącznie 21 kontroli sanitarnych.

W trakcie przeprowadzanych kontroli pobrano z aptek 2 próbki suplementów diety, które nie zostały kwestionowane. W kontrolowanych obiektach nie prowadzono postępowania administracyjnego.

3. OBIEKTY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

3.1. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego – restauracje

W 2022r. nadzorowano 14 restauracji i wszystkie zakłady żywienia z tej grupy zostały poddane ocenie na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego i są zgodne z wymaganiami.

Przeprowadzono 14 kontroli, postępowanie administracyjne nie było prowadzone.

3.2. Zakłady małej gastronomii

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w 2022 r. nadzorowano 39 zakładów małej gastronomii, skontrolowano 35 zakładów. Zatwierdzono 1 nowy zakład małej gastronomii.

Przeprowadzono 54 kontrole, wydano 4 decyzje administracyjne na usunięcie nieprawidłowości, które zostały wykonane, postępowanie administracyjne zostało zakończone.

Za uchybienia sanitarne zostały nałożone 2 mandaty karne na łączną kwotę 400 zł.

3.3. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W 2022 r. ewidencjonowano 30 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, zatwierdzono 5 zakład żywienia zamkniętego, w tym 4 zakłady żywienia w systemie cateringowym z tej grupy. Skontrolowano 21 obiektów, przeprowadzono w nich 35 kontroli i rekontroli. Wszystkie obiekty zostały ocenione wg arkusza oceny stanu sanitarnego pozytywnie.

We wszystkich obiektach wdrożone są zasady GHP/GMP oraz został wdrożony system HACCP.

W nadzorowanych szkołach przeprowadzone zostały kontrole sanitarne w zakresie przestrzegania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016 r., poz. 1154).

Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty w roku 2022 przedstawia poniższa tabela.

Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty w roku 2021 przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności		Liczba wydanych decyzji administracyjnych		
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	W celu poprawy stanu sanitarnego	PWIS nakładających kary pieniężne /na kwotę	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ/na kwotę
1.	Stołówki szkolne	13	10	10	10	1	0	1	0	0
2.	Stołówki w przedszkolach	10	8	8	8	1	0	1	0	0
3.	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	1	1	1	1	0	0	0	0	0

4. JAKOŚĆ ŻYWIENIA

W 2022 r. dokonano oceny jakościowej żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w oparciu o analizę jadłospisu dekadowego diety podstawowej (bez danych z zestawienia dekadowego).

Kontrolą objęto:

- blok żywienia w szpitalu - 4 jadłospisy (dieta podstawowa) - ocena żywienia przeprowadzana była raz na kwartał, z wykorzystaniem „arkusza oceny dekadowej jadłospisów”, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego. Ocena końcowa sposobu żywienia dla jadłospisu diety ogólnej wynosiła kolejno: 24,6 w I kwartale, 31,5 w II kwartale, 25 w III kwartale, 29 w IV kwartale. Średnia liczba punktów wskazuje, że sposób żywienia pacjentów spożywających posiłki diety ogólnej jest zadowalający,
- 10 stołówek szkolnych (w tym 6 stołówek z żywieniem w systemie cateringowym) - 10 jadłospisów - bez uwag,
- 8 stołówek w przedszkolach (w tym 5 stołówek z żywieniem cateringowe) - 8 jadłospisów - bez uwag,
- 2 stołówki w żłobkach i domach małego dziecka (żywienie cateringowe) - 2 jadłospisy - bez uwag, zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi do wieku lat 3 (tekst jednolity z 2023r., poz.204 z późn.zm.)
- blok żywienia w domu opieki społecznej - 1 jadłospis - bez uwag, dokonano oceny z wykorzystaniem „arkusza oceny dekadowej jadłospisów”, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego,
- stołówka w zakładach specjalnych i wychowawczych - 1 jadłospis - bez uwag).

Planowanie jadłospisów na dłuższy okres (co najmniej na 10 dni) wpływa na racjonalną gospodarkę produktami oraz na organizację pracy związaną z przyrządzaniem posiłków. Pozwala to

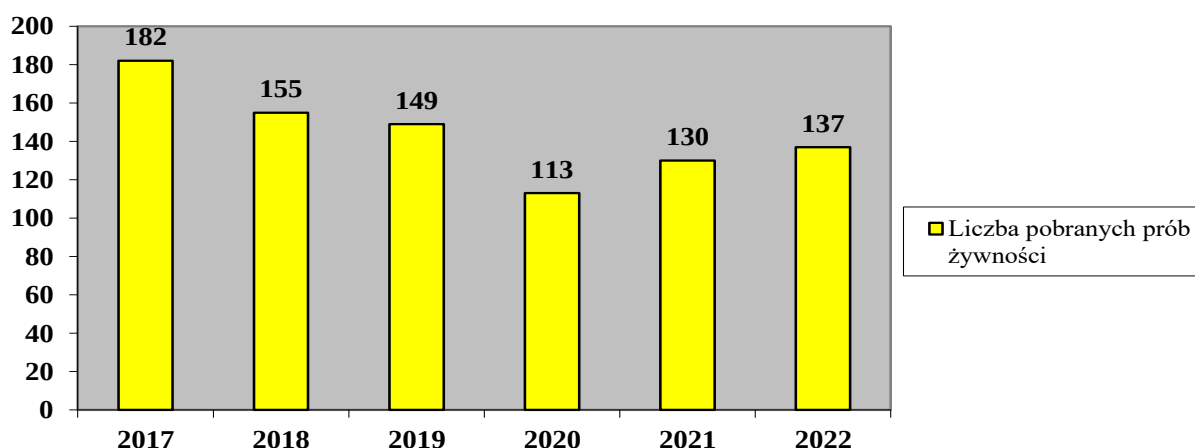
również na uniknięcie błędów, np. częstego powtarzania tych samych potraw, niewłaściwego zestawienia.

W jadłospisach uwzględniane były produkty z każdej grupy oraz wykorzystywane były produkty sezonowe. Uwzględniane były różne technologie sporządzania potraw, co zapobiega monotonii żywienia. Potrawy sporządzane w oparciu o różnorodne procesy kulinarne smakują lepiej, a tym samym pobudzają apetyt, co ma duże znaczenie dla dzieci. Uwzględniany był odpowiedni dobór produktów spożywczych pod względem barwy, smaku i zapachu. Posiłki były odpowiednio zestawione kolorystycznie, skomponowane w sposób niepowtarzający się i urozmaicony, co podnosiło ich atrakcyjność.

5. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2022 roku do badań laboratoryjnych w kontrolowanych obiektach żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, pobrano i zbadano łącznie 137 próbek, w tym 2 próbki przedmioty użytku.

Liczba pobranych prób żywności w latach 2017–2022

W I półroczu 2022 r. kwestionowano 1 próbkę żywności w zakresie badanych parametrów, pobraną zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2022 rok”, tj. produkt pn.: „Galaretka owocowa o smaku truskawkowym”. W/w produkt został pobrany w kierunku substancji dodatkowych i został zakwestionowany z uwagi na przekroczenie maksymalnego poziomu dodatku do żywności, tj. czerwień koszenilowa A (E 124).

W II półroczu 2022 r. kwestionowano 1 próbkę żywności, tj. produkt pn.: „CORN FLAKES chrupiące płatki kukurydziane z witaminami”. W/w produkt został zakwestionowany z uwagi na przekroczenie poziomu odniesienia dla akryloamidu dla płatków śniadaniowych – produktów na bazie kukurydzy.

**Porównanie jakości zdrowotnej środków spożywczych pobranych do badania
w latach 2017-2022 przedstawia poniższa tabela**

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ilość próbek pobranych do badania ogółem	182	155	149	113	130	137
Ilość próbek zakwestionowanych	0	2	0	5	0	2
Procent próbek zakwestionowanych	0	1,3	0	4,4	0	1,5

6. NADZÓR NAD PRODUCENTAMI I DYSTRYBUTORAMI WPROWADZAJĄCYMI PO RAZ PIERWSZY DO OBROTU NA TERYTORIUM RP ŻYWNOŚCI WYMAGAJĄCEJ POWIADOMIENIA GIS ORAZ NADZORU NAD SPRZEDAŻĄ INTERNETOWĄ „ŻYWNOŚCI PROZDROWOTNEJ”

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. nie stwierdzono w obrocie suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia czy środków spożywczych wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi wprowadzonych po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP. Działania w tym zakresie przeprowadzono w ramach zaplanowanych kontroli bieżących - 26 kontroli sanitarnych podmiotów wprowadzających do obrotu suplementy diety. Nie odnotowano nowych witryn firm, które mają siedzibę na terenie powiatu wąbrzeskiego.

W ramach nadzoru nad sprzedażą internetową „żywności prozdrowotnej” prowadzony jest monitoring następujących stron: www.allegrolokalnie.pl, www.olx.pl, www.sprzedajemy.pl.

7. WYTWÓRNIE MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

W 2022 r. nadzorowano 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Jeden z tych zakładów został poddany ocenie na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego, był zgodny z wymaganiami. Postępowanie administracyjne nie było prowadzone.

Profil działalności zakładów:

- produkcja produktów z folii PVC, PET i PET/PE (folie twarde opakowaniowe wykonane z PVC i PET, przeznaczone m.in. do kontaktu z artykułami żywnościowymi oraz folie do pakowania w systemie FFS); folie twarde farmaceutyczne PVC i PET, przeznaczone do pakowania tabletek, kapsułek, sprzętu medycznego; folie twarde techniczne PVC i PET; laminaty do żywności – laminaty folii PVC/PE oraz PET/PE do kontaktu z artykułami żywnościowymi i farmaceutycznymi; folie/laminaty elastyczne do pakowania żywności.

Produkcja folii PVC oraz laminatów odbywa się w oparciu o wykorzystanie polichlorku winylu metodą kalandrowania przy zachowaniu odpowiednich warunków technicznych i higienicznych przez co opakowaniowe folie PVC oraz laminaty wykazują wysoką odporność na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie wilgoci,

- produkcja folii nieorientowanej polipropylenowej typu CAST. Rodzaje gotowego produktu: CAST 5M (max szer. 4900 mm), CAST 2,5M (max szer. 2540 mm); złożonej z 3, 5 lub 7 warstw.

8. WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLUJĄCYMI

W 2022 r. Sekcja Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie współpracowała z przedstawicielami: Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Zgodnie z Porozumieniem ramowym o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej zaktualizowano dwukrotnie wykaz obiektów objętych wspólnym nadzorem. W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) objęto wzmożonym nadzorem sanitarnym targowisko miejskie, które było kontrolowane co najmniej raz w miesiącu.

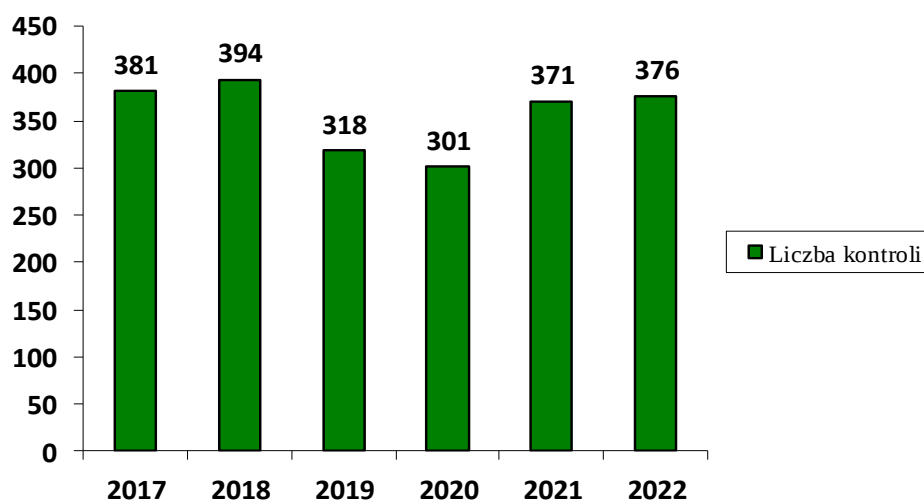
W nawiązaniu do „Planu działania na 2022 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia z dnia 22.10.2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzone zostały kontrole sanitarne producentów pierwotnych żywności pochodzenia roślinnego zgodnie z harmonogramem.

W ramach „Porozumienia ramowego o współdziałaniu i współpracy, zawartego pomiędzy Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym i Kujawsko-Pomorskim Wojewódzkim Inspektorem Inspekcji Handlowej” przekazywane są dane, o których mowa w § 4 ust. 1 w/w porozumienia, tj. informacji lub dokumentów dotyczących naruszeń obowiązujących przepisów w zakresie bezpieczeństwa żywności, w tym kopii decyzji wydanych w w/w zakresie.

PODSUMOWANIE

W roku 2022 działalność Sekcji Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia obejmowała ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej, poprzez nadzór sanitarny nad produkcją żywności i jej obrotem, Sekcja uczestniczyła w realizacji "Krajowego planu pobierania próbek do badania w ramach urzędowej kontroli i monitoringu". Współpracowano z Inspekcją Weterynaryjną, raz na miesiąc były przeprowadzane czynności kontrole na targowisku, z uwagi na sprawę wzmożenia nadzoru nad sprzedażą mięsa w związku z występowaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF). W ramach „Planu działania na 2022 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22.12.2020r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzone zostały kontrole sanitarne zgodnie z planem przy współudziale terenowej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W roku 2022 przeprowadzono 376 kontroli sanitarnych, w tym 183 zakładów zostało ocenionych według arkusza stanu sanitarnego. W celu poprawy stanu sanitarno-higienicznego wydano 50 decyzji administracyjnych nakazujących (w roku 2021 – 26). Za zaniedbania higieniczno-sanitarne nałożono 16 mandatów karnych na łączną kwotę 4700,00 zł. Stan techniczny zakładów branży spożywczej systematycznie się poprawia, co związane jest z wdrażaniem systemów zabezpieczenia żywności GHP, GMP oraz HACCP. Zachowany jest ogół warunków i działań jakie muszą być spełnione na wszystkich etapach procesów produkcji żywności i obrotu nią w celu zapewnienia zdrowia i życia ludzi.

Liczba kontroli sanitarnych w latach 2017-2022

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności należy kontynuować nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:

- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu wydawanego konsumentom, co ma szczególne znaczenie w przypadku środków spożywczych łatwo psujących się,
- wyeliminowanie krzyżowania się dróg technologicznych tzw. brudnych i czystych w obiektach produkcyjnych i żywieniowych,
- właściwą higienę na stanowiskach pracy i personelu zatrudnionego w kontakcie z żywnością,
- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywienia i żywności - zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli) wraz z niezbędną dokumentacją,
- prawidłowego znakowania wyrobów,
- identyfikowalności surowców i produktów,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,
- właściwego stosowania substancji dodatkowych.

IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Zdrowie jest najcenniejszym dobrem, które może posiadać człowiek. Dlatego też jednym z podstawowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest promocja zdrowia. Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmuje w ramach realizowanych interwencji zadania edukacyjne skierowane do wszystkich grup społecznych.

W 2022 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie podejmowali szereg działań w obszarze zdrowia publicznego wynikających z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, założeń Narodowego Programu Zdrowia, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz z aktualnej sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb zdrowotnych.

Realizacja zadań z zakresu profilaktyki zdrowotnej miała na celu kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych oraz utrwalanie prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia wśród społeczeństwa powiatu wąbrzeskiego.

Działania edukacyjne skierowano również do obywateli Ukrainy przebywających na terenie powiatu wąbrzeskiego w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Działania prozdrowotne obejmowały w szczególności profilaktykę chorób zakaźnych poprzez szczepienia ochronne oraz prawidłowe nawyki higieniczne.

W 2022 roku działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Wąbrzeźnie w zakresie profilaktyki zdrowotnej obejmowała następujące bloki tematyczne:

1. Zapobieganie chorobom zakaźnym.

- 1) Propagowanie szczepień ochronnych.
- 2) Profilaktyka kleszczowego zapalenia mózgu oraz kleszczowego zapalenia opon mózgowo – rdzeniowych.
- 3) Zapobieganie zakażeniom krwiopochodnym.
- 4) Profilaktyka zakażeń HIV i zachorowań na AIDS.
- 5) Profilaktyka zachorowań na grypę.
- 6) Profilaktyka chorób pasożytniczych.
- 7) Profilaktyka zakażeń SARS-CoV-2

2. Zapobieganie chorobom cywilizacyjnym.

- 1) Profilaktyka chorób związanych z używaniem tytoniu oraz nowatorskich wyrobów tytoniowych.
- 2) Profilaktyka nadwagi i otyłości.
- 3) Profilaktyka cukrzycy.
- 4) Profilaktyka chorób nowotworowych.
- 5) Profilaktyka wad postawy.

3. Zapobieganie zakażeniom i zatruciom pokarmowym.

- 1) Zapobieganie zakażeniom i zatruciom pokarmowym w okresie letnim.
- 2) Zapobieganie zakażeniom i zatruciom w trakcie organizowanych przyjęć I – komunijnych.
- 3) Działania edukacyjne dotyczące profilaktyki zatruć grzybami.

4. Propagowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców powiatu.

- 1) Zapobieganie uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych substancji psychoaktywnych.
- 2) Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym.
- 3) Kształtowanie prawidłowych postaw w zakresie harmonizacji pracy i wypoczynku.
- 4) Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych oraz edukacja konsumencka.
- 5) Kształtowanie umiejętności aktywnego wypoczynku.

5. Inne zagadnienia z zakresu profilaktyki zdrowotnej

- 1) Edukacja społeczna dotycząca szkodliwości nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV.
- 2) Działania edukacyjne dotyczące racjonalnej antybiotykoterapii.

W ramach prowadzonej działalności prozdrowotnej realizowano programy, przedsięwzięcia, kampanie i akcje edukacyjne skierowane do różnych grup odbiorców.

Działania profilaktyczne, w zależności od charakterystyki grupy docelowej przeprowadzanej interwencji, były realizowane:

- w przedszkolach,
- w szkołach podstawowych,
- w szkołach ponadpodstawowych,
- na terenie urzędów,
- na terenie ośrodków zdrowia,
- na terenie instytucji partnerskich,
- nagłaśniane poprzez strony internetowe,
- nagłaśnianie poprzez media społecznościowe.

W 2022 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła również działania prozdrowotne w formie bezpośredniej. Pracownik Profilaktyki Zdrowotnej przeprowadził 20 spotkań edukacyjnych, w których udział wzięło 371 osób. Edukacja obejmowała zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia, profilaktyką nowotworów, profilaktyką chorób zakaźnych, profilaktyką wszawicy, profilaktyką chorób odkleszczowych oraz edukacją konsumencką.

W 2022 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna w Wąbrzeźnie koordynowała i nadzorowała realizację interwencji prozdrowotnych w placówkach oświatowo – zdrowotnych. W trakcie wdrażania, monitorowania oraz oceny realizowanych interwencji prozdrowotnych przeprowadzono:

- 46 narad dotyczących realizacji interwencji, 2 narady dotyczące pozyskania partnerów w realizacji interwencji,
- 46 wizytacji dotyczących realizacji programów wraz z ocenami realizacji interwencji programowych w placówkach oświatowo-wychowawczych,
- 3 szkolenia realizatorów interwencji prozdrowotnych w placówkach oświatowo- zdrowotnych.

W 2022 roku działaniami z zakresu profilaktyki zdrowotnej objęto 181 podmiotów, w tym 53 podmioty uczestniczyły w realizacji interwencji programowych. Edukacją objęto 10882 osoby, w tym 3325 osób uczestniczyło w realizacji interwencji programowych.

Wszystkie realizowane interwencje programowe i nieprogramowe w pełni uwzględniały potrzeby społeczności powiatu wąbrzeskiego.

I. INTERWENCJE PROGRAMOWE

1. Program edukacji antytytoniowej „*Bieg po zdrowie*”

cel główny: edukacja antytytoniowa uczniów klas IV szkół podstawowych mająca na celu zmianę postrzegania norm społecznych w zakresie używania wyrobów tytoniowych wśród uczniów oraz ich rodziców i opiekunów

adresaci: dzieci uczęszczające do klas IV w szkołach podstawowych, ich rodzice i opiekunowie

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 172 dzieci oraz 53 rodziców/opiekunów prawnych

2. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość”

cel główny: ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (np. alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich; profilaktyka uzależnień w oparciu o wartości uznawane przez młodych ludzi.

adresaci: uczniowie szkół ponadgimnazjalnych

W roku szkolnym 2021/2022 programem objęto 89 uczniów.

3. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

cel główny: ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV oraz zapobieganie zachorowaniom na AIDS, zapobiegania zakażeniom HIV wśród osób o zwiększonym poziomie zachowań ryzykownych, promowanie wśród społeczeństwa testowania w kierunku HIV

adresaci: społeczność powiatu wąbrzeskiego, przede wszystkim:

- kobiety w wieku rozrodczym lub będące w ciąży ,
- personel medyczny w ośrodkach zdrowia,
- osoby dorosłe ,aktywne seksualnie,
- osoby odpowiedzialne za własne zdrowie.

W 2022 roku działaniami programowymi objęto 175 osób.

4. Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

cel główny: zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat

adresaci: dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczające do przedszkoli /oddziałów przedszkolnych w szkołach oraz rodzice i opiekunowie

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 100 dzieci oraz 50 rodziców/opiekunów prawnych

5. Program z zakresu profilaktyki czerniaka „Znamie! Znam je”

cel główny: edukacja młodzieży w zakresie szkodliwości narażenia na promieniowanie UV oraz wczesnej diagnostyki czerniaka

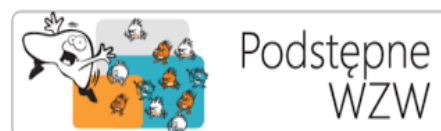
adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2021/2022 w programie wzięło udział 198 uczniów.

6. Program z zakresu profilaktyki WZW „Podstępne WZW”

cel główny: upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C, pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych, kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych

adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2021/2022 programem objęto 160 uczniów.

7. Program edukacji antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas”

cel główny: edukacja antytytoniowa dzieci w wieku przedszkolnym mająca na celu ochronę dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego poprzez wykształcenie u nich świadomej postawy ochrony własnego zdrowia w sytuacjach, gdy są skazane na bezpośredni kontakt z palącymi

adresaci: dzieci uczęszczające do klas „0”, ich rodzice i opiekunowie

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 190 dzieci.

8. Program edukacyjny „Dopalacze - trzecia strona zjawiska”

cel główny: edukacja młodzieży w zakresie szkodliwości stosowania tzw. „dopalaczy” ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania postaw asertywnych w dbałości o własne zdrowie i dobre samopoczucie

adresaci: uczniowie starszych klas szkół podstawowych, uczniowie szkół ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2021/2022 programem objęto 65 uczniów.

9. Program edukacyjny „Chroń się przed kleszczami wszelkimi sposobami”

cel główny: profilaktyka zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu oraz boreliozę, edukacja zdrowotna w zakresie prawidłowej ochrony przed kleszczami

adresaci: dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie klas I-III szkół podstawowych oraz ich rodzice i opiekunowie prawni

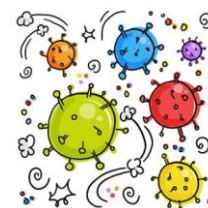

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 23 dzieci oraz 23 rodziców/opiekunów prawnych.

9. Program edukacyjny „Dobre sposoby na mikroby”

cel: zdobycie przez uczniów wiedzy dotyczącej pandemii COVID-19; poszerzenie wiedzy dotyczącej przyczyny, najczęstszych objawów COVID-19; poszerzenie wiedzy na temat sposobów zapobiegania rozprzestrzenianiu pandemii COVID-19; kształtowanie postawy prozdrowotnej wśród dzieci i młodzieży; doskonalenie umiejętności współpracy w zespole i skutecznej komunikacji interpersonalnej

adresaci: uczniowie wszystkich klas szkół podstawowych, ich rodzice lub opiekunowie prawni

W roku szkolnym 2021/2022 edukacją objęto 1571 uczniów oraz 372 rodziców/opiekunów prawnych.

10. Program edukacyjny „Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem”

cel: zdobycie przez uczniów wiedzy na temat stresu i podstawowych sposobów radzenia sobie ze stresem; poznanie przyczyn stresu, podstawowych mechanizmów reakcji stresowej, rodzajów stresu oraz emocji i zachowań, które mu towarzyszą; wzbogacenie wiedzy na temat technik radzenia sobie ze stresem; kształtowanie postaw prozdrowotnych obniżających poziom odczuwanego stresu

adresaci: uczniowie VII-VIII klas szkół podstawowych, uczniowie szkół ponadpodstawowych, ich rodzice i opiekunowie prawni

W roku szkolnym 2021/2022 programem objęto 64 uczniów oraz 20 rodziców/opiekunów prawnych.

II. INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Profilaktyka nadwagi i otyłości u dzieci i młodzieży na podstawie założeń ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Trzymaj formę!”

cel: edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki

adresaci: uczniowie V-VIII klas szkół podstawowych

W roku szkolnym 2021/2022 działaniami edukacyjnymi objęto 323 uczniów oraz 102 rodziców/opiekunów prawnych.

2. „Uroczystości komunijne bez zatruc pokarmowych”

cel: zapobieganie zatruciom i zakażeniom pokarmowym w okresie uroczystości I-Komunijnych poprzez działania informacyjno-edukacyjne wśród społeczności lokalnych na terenie powiatu wąbrzeskiego

grupa docelowa: rodzice i opiekunowie dzieci przystępujących do I Komunii oraz osoby związane z przygotowaniem uroczystości komunijnych

W 2022 roku w interwencji wzięło udział 330 osób.

3. „Profilaktyka chorób pasożytniczych – wszawica, owsica, świerzb”

cele: ograniczenie szerzenia się chorób pasożytniczych wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, zwiększenie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat chorób pasożytniczych wieku dziecięcego oraz sposobów ich zapobiegania ze szczególnym uwzględnieniem owsicy, świerzbu i wszawicy, zwiększenie wiedzy dzieci na temat zachowań ograniczających szerzenie się chorób pasożytniczych

grupa docelowa: dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, rodzice i opiekunowie dzieci

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 23 dzieci oraz 10 rodziców/opiekunów prawnych.

4. „Stop dopalaczom”

cele: ograniczenie używania środków zastępczych - dopalaczy wśród ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, pogłębienie wiedzy na temat nowych substancji zastępczych „dopalaczy” i konsekwencji zdrowotnych wynikających z ich używania, zwiększenie świadomości zagrożeń zdrowotnych wynikających z używania środków zastępczych – dopalaczy

grupa docelowa: ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, ich rodziców i opiekunów

W 2022 roku edukacją objęto 273 osoby.

5. Projekt KIK 68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” – utrzymanie rezultatów Projektu

cel: ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych
grupa docelowa: ogółu społeczeństwa - osoby dorosłe

W 2022 roku w interwencji wzięło udział 61 osób.

6. Akcja letnia „Bezpieczne wakacje”

cel: zmniejszenie wystąpienia zagrożeń zdrowotnych dzieci i młodzieży podczas wypoczynku letniego
grupa docelowa: społeczność powiatu wąbrzeskiego, dzieci i młodzież uczestnicząca w wypoczynku letnim

W 2022 roku w interwencji wzięły udział 802 osoby.

7. Akcja zimowa „Bezpieczne ferie”

cel: zmniejszenie wystąpienia zagrożeń zdrowotnych dzieci i młodzieży podczas wypoczynku zimowego
grupa docelowa: społeczność powiatu wąbrzeskiego, dzieci i młodzież uczestnicząca w wypoczynku zimowym

W 2022 roku w interwencji wzięło udział 90 osób.

8. Światowy Dzień Bez Tytoniu

cel główny: ogólnospołeczna edukacja antytytoniowa mająca na celu uświadomienie społeczeństwu skali zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych następstw palenia tytoniu oraz propagowanie zdrowego stylu życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego
adresaci: ogół społeczeństwa

W 2022 roku w interwencji wzięło udział 45 osób.

9. Światowy Dzień Rzucania Palenia

cel główny: ogólnospołeczna edukacja antytytoniowa zachęcająca palaczy do zerwania z nałogiem oraz propagowanie zdrowego stylu życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego
adresaci: ogół społeczeństwa

W 2022 roku w interwencji wzięły udział 104 osoby.

10. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach; Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu dostarczenie społeczeństwu rzetelnej wiedzy na temat antybiotykoodporności związanej z nadużywaniem antybiotyków
adresaci: ogół społeczeństwa

W 2022 roku w interwencji wzięło udział 217 osób.

11. Promocja szczepień ochronnych

cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu dostarczenie społeczeństwu rzetelnej wiedzy na temat szczepień

adresaci: ogół społeczeństwa

W 2022 roku w interwencji wzięło udział 218 osób.

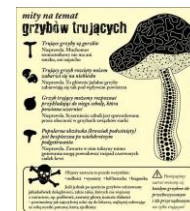

12. Profilaktyka zatruc grzybami

cel główny: ogólnospołeczna edukacja w zakresie grzyboznawstwa mająca na celu zapobieganie zatruciom grzybami

adresaci: ogół społeczeństwa

W 2022 roku w interwencji wzięły udział 154 osoby.

13. Profilaktyka nowotworów

cel główny: zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej profilaktyki nowotworów

adresaci: ogół społeczeństwa

W 2022 roku w interwencji wzięły udział 584 osoby.

14. Profilaktyka chorób zakaźnych

cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu rozpowszechnianie wiedzy na temat chorób zakaźnych

oraz sposobów zapobiegania ich rozprzestrzenianiu się

adresaci: ogół społeczeństwa

W 2022 roku w interwencji wzięły udział 2702 osoby.

15. Kampania informacyjna EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”

cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu wyjaśnienie naukowych podstaw bezpieczeństwa żywności w UE oraz kształtowanie świadomych decyzji dotyczących codziennych wyborów

adresaci: ogół społeczeństwa

W 2022 roku w interwencji wzięło udział 260 osób.

16. Promocja zdrowia wśród osób przybywających z Ukrainy

cel główny: edukacja prozdrowotna obywateli Ukrainy ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania profilaktyki chorób zakaźnych poprzez szczepienia ochronne i prawidłowe nawyki higieniczne

adresaci: obywatele Ukrainy przebywający na terenie powiatu wąbrzeskiego w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie

W 2022 roku w interwencji wzięło udział 98 osób.

III. DZIAŁANIA EDUKACYJNE PROWADZONE POPRZEC ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH, STRONĘ INTERNETOWĄ, MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

- Światowy Dzień Zdrowia
- Światowy Dzień AIDS
- Światowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS
- Światowy Dzień Bezpieczeństwa Żywności
- Światowy Dzień Walki ze Wścieklizną
- Światowy Dzień Krwiodawcy
- Światowy Dzień Serca
- Światowy Dzień Przewlekłej Obturacyjnej Choroby Płuc
- Światowy Dzień Walki z Wirusowym Zapaleniem Wątroby
- Światowy Dzień Wody
- Światowy Dzień Nerek
- Światowy Dzień Higieny Rąk
- Światowy Dzień FAS
- Światowy Dzień zdrowia Psychicznego
- Światowy Dzień Cukrzycy
- Światowy Dzień Chorych na chorobę Parkinsona
- Światowy Dzień Walki z Malaria
- Światowy Dzień Ziemi
- Światowy Dzień Astmy
- Światowy Dzień Walki z chorobą Alzheimer
- Europejski Dzień Radonu
- Europejski Tydzień Profilaktyki Raka Szyjki Macicy
- Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją
- Ogólnopolski Dzień bez Alkoholu

IV. INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

Sporządzanie raportów z kontroli przestrzegania zakazu palenia w miejscach publicznych - w placówkach nauczania i wychowania, placówkach opieki zdrowotnej, zakładach pracy i zakładach gastronomicznych, prowadzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną w oparciu o bieżący nadzór warunków i wymogów higieniczno-sanitarnych.

W 2022 roku kontroli poddano 405 obiektów.

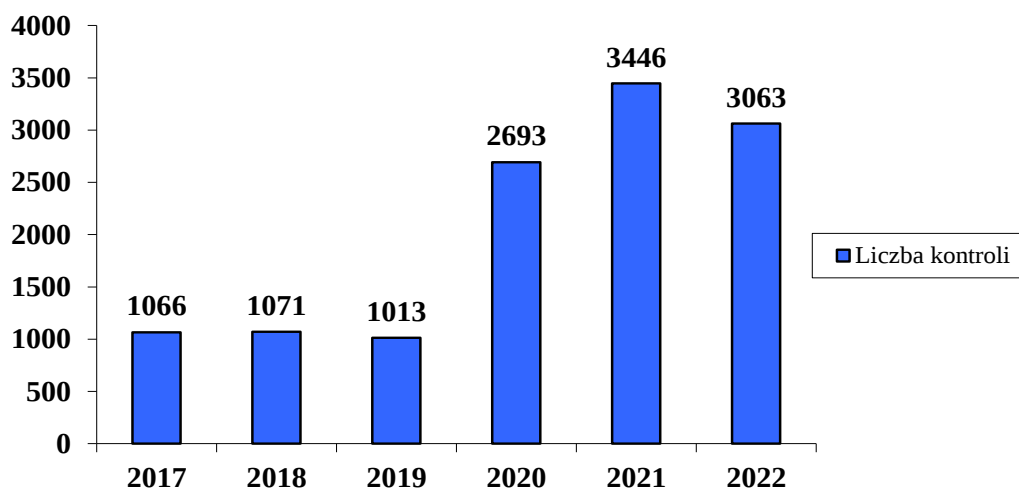

X. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE ORGANÓW PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie realizował w 2022 r. zadania w zakresie sprawowania zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny środowiska, bezpieczeństwem żywności i żywienia, przedmiotów użytku, chemikaliami i środowiskiem pracy, higieny dzieci i młodzieży oraz w zakresie epidemiologii i profilaktyki zdrowotnej. Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2022 r. kontynuowała wykonywanie zadań określonych w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z wytycznymi określonymi przez Głównego Inspektora Sanitarnego i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz zamierzeniami i planami pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie.

W ramach sanitarnego nadzoru zapobiegawczego i bieżącego upoważnieni przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie w 2021 r. przeprowadzili 3063 kontrole przestrzegania norm prawa sanitarnego (w 2021 r. – 3446, w 2020 r. – 2693, 2019 r. – 1013, w 2018 r. - 1071, w 2017 r. - 1066), w tym 2271 wywiadów epidemiologicznych.

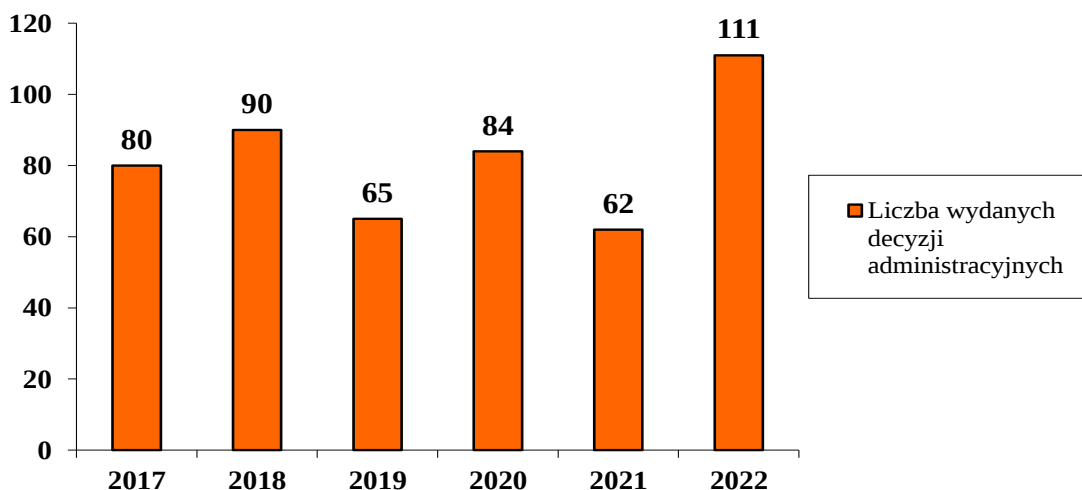
W 2022 roku przeprowadzono 54 kontrole w zakresie spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi w związku z obowiązującym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii, przeprowadzono 1851 wywiadów epidemiologicznych w związku z zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2.

Liczba przeprowadzonych kontroli w latach 2017-2022

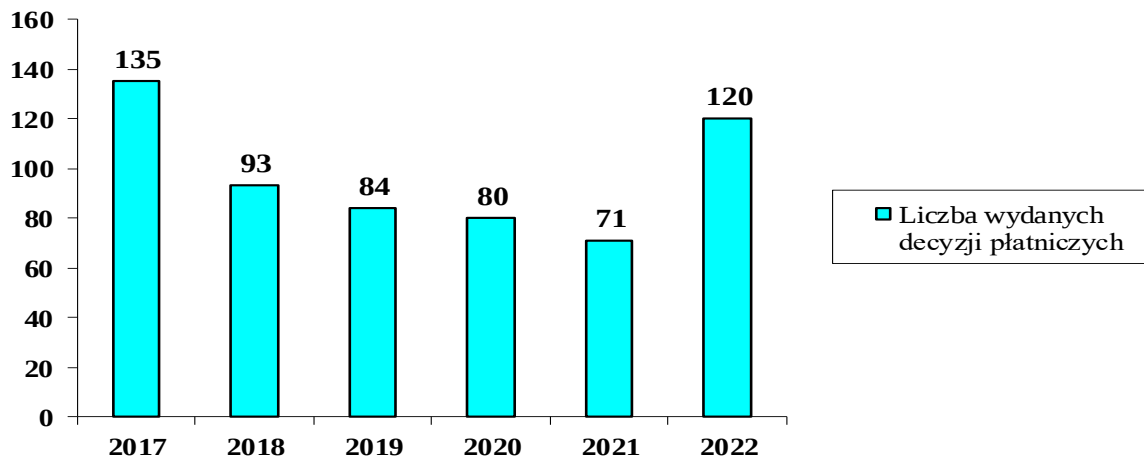
Za stwierdzone naruszenia norm sanitarnych i zdrowotnych wystawiono:

- 111 decyzji administracyjnych (w 2021 r. – 62, w 2020 r. – 84 , w 2019 r. – 65, w 2018 r. - 90, w 2017 r. - 80), zobowiązujących kontrolowane jednostki do terminowego wykonania zaleceń pokontrolnych, decyzji zatwierdzających zakład żywieniowo-żywnościowy lub wykreślających zakład żywieniowo-żywnościowy z rejestru obiektów podlegających nadzorowi inspekcji sanitarnej, decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok,

Liczba wydanych decyzji administracyjnych w latach 2017-2022

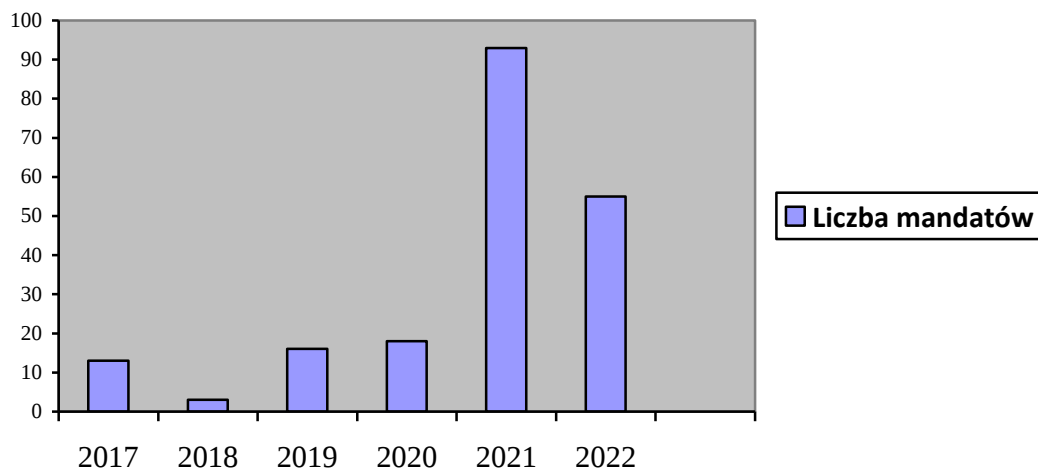
- 120 decyzji administracyjnych płatniczych za naruszenie wymagań higienicznych i sanitarnych (w 2021 r. – 71, w 2020 r. – 80, w 2019 r. – 84, w 2018 r. – 93, w 2017 r. – 135),

Liczba wydanych decyzji administracyjnych płatniczych w latach 2017-2022

- zajęto stanowisko w 105 sprawach dotyczących uzgodnień sanitarnych strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, dokumentacji projektowej,
- 9 postanowień dotyczących między innymi wydania opinii sanitarnej na temat sprowadzenia zwłok, prochów z zagranicy, opinii projektów uchwał zmian do regulaminów utrzymania czystości i porządku; 1 postanowienie dotyczące odmowy wszczęcia postępowania w sprawie choroby zawodowej,

- nałożono 55 mandatów karnych na kwotę 8900,00 zł (w 2021 r. – 93 na kwotę 13100,00 zł, w 2020 r. – 18 mandatów na kwotę 5000,00 zł, w 2019 r. – 16 mandatów na kwotę 3500,00 zł., w 2018 r. - 3 mandaty na kwotę 800,00 zł., w 2017 r. 13 mandatów na kwotę 3200,00 zł), w tym 35 mandatów karnych na kwotę 3800,00 zł nałożono w związku z naruszeniem wymagań higienicznych i zdrowotnych mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi w związku z obowiązującym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii,

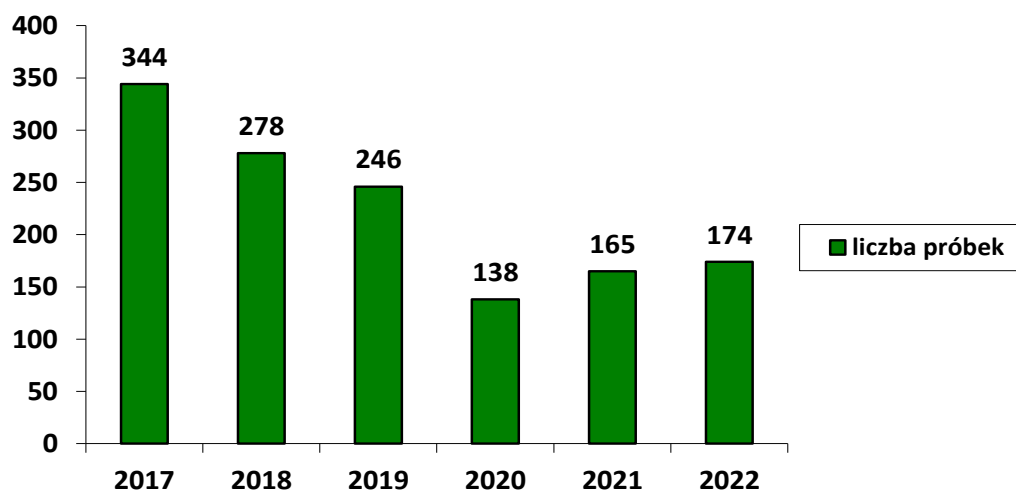
Liczba nałożonych mandatów w latach 2017-2022

- sporządzono 1 wniosek o ukaranie w związku z odmową przyjęcia mandatu karnego nałożonego w wyniku kontroli w trakcie, której stwierdzono nieprawidłowości polegające na naruszeniu wymagań higienicznych i zdrowotnych mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi w związku z obowiązującym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii,
- w 2022 roku nie wydawano postanowień o nałożeniu grzywny oraz nie wystawiono tytułów wykonawczych w celu przymuszenia do wykonania obowiązków wynikających z wydanych decyzji administracyjnych.

Ponadto pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonali ogółem 160 badań (w 2021 r. – 184, w 2020 r. – 168, w 2019 r. – 458, w 2018 r. - 848, w 2017 r. – 971), w tym: 11 oznaczeń chemicznych i 357 oznaczeń fizycznych.

Do badań laboratoryjnych pobrano 174 próbki w tym: 37 próbek wody, 137 próbek żywności i przedmiotów użytku (w 2021 r. – 165, w 2020r. – 138 próbek, w 2019 r. – 246 próbek, w 2018 r. - 278 próbek, w 2017 r. - 344 próbki), których badania były wykonywane w akredytowanych laboratoriach.

W 2022 roku nie pobierano próbek materiału biologicznego.

Liczba pobranych próbek do badań laboratoryjnych w latach 2017-2022

Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2021 roku kontynuowała zbieranie i przysyłanie danych w systemie komputerowym o nowych przypadkach zachorowań na choroby zakaźne oraz wczesnego powiadamiania o przypadkach chorób szczególnie niebezpiecznych, których wystąpienie może być efektem ataku bioterrorystycznego.

W 2022 roku kontynuowane były następujące systemy, programy i rejestry:

- system informatyczny” WODA-EXEL”, służący do prowadzenia Monitoringu Jakości Sanitarnej Wody,
- program „Elektronicznego systemu nadzoru nad dystrybucją szczepionek - ESNDS”, który służy do bieżącego monitorowania dystrybucji szczepionek w ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych,
- Rejestr Ognisk Epidemicznych - ROE- obejmujący system wczesnego reagowania i zgłaszania zagrożeń dla zdrowia publicznego związanych z rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych. Służy do zgłaszania zbiorowych zatruć pokarmowych, zbierania i analizowania danych o uczestnikach, źródłach i przyczynach zakażenia,
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych - SRWE. Aplikacja pozwala na wprowadzanie danych z raportów jednostkowych bezpośrednio z poziomu Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej do Państwowego Zakładu Higieny NIZP-PZH,
- Ogólnopolski System Nadzoru Epidemiologicznego i Środowiskowego Nad Bezpieczeństwem Ludności (EpiBaza)
- „Systemie Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach” (RASFF), co powoduje szybszą eliminację z rynku produktów żywnościowych, które zagrażałyby zdrowiu ludności,
- systemie RAPEX (Unijny system ostrzegania o niebezpiecznych produktach) obejmujących produkty nieżywnościowe głównie kosmetyki oraz przedmioty użytku,
- „System Bezpieczeństwa Żywności” (SBŻ II) - ewidencjonowanie obiektów żywieniowo-żywnościowych będących pod nadzorem inspekcji sanitarnej,
- „System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych” (SMIOD).

Powiatowa Stacja Sanitarnej-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie realizuje zadania wynikające z wdrożenia procedur Kontroli Zarządczej. Pracuje w oparciu o ujednolicone procedury kontroli i procedury ogólne wypracowane i wprowadzone przez Głównego Inspektora Sanitarnego będące elementami wdrożonego systemu zarządzania jakością opartego na normie PN-EN-ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek kontrolujących”.